

re

Hevalê ciwan ala azadî û sosyalîzmê bilindke

heval

Kovara sosyalistê mehane ji bo ciwanan

Gençlik yeni dünyalar istiyor!

Uygarlık bu mu ?

SUNU...

Merhaba Dostlar!

Ikinci sayımızla sizlerle bir kez daha buluşmanın haklı ve onurlu sevincini yaşıyoruz. Özellikle de birinci sayımızdaki eksiklik ve teknik hataların, ilerletici-eleştirel tepkileri sizlerden sözlü ve yazılı olarak almamız, çalışmalarda bizi daha da umutlandırıyor. Elimizden geldiğince bu sayıda eksikliklerimizi gidermeye çalıştık. Ve siz okurların sorumlu, yapıcı eleştirileriyle daha iyiye, daha ileriye hep beraber gidebileceğimizin bilinciyle davrandığımızı belirtmeliyiz. Hazır konuya girmişken bir kez daha hatırlatmalıyız ki, bu sayımızda da olası bir takım teknik aksaklıklar ve talep edilen konuların tümünün yer almaması söz konusu olacaktır. Hele teknik aksaklıklar ve hataların minimuma indirilmesi için büyük bir özen göstermeye çalıştık. Diğer yandan talep edilen konuların hepsini sınırlı yayın sayfamızda işledebilmemiz, biraz zor. Ama bu yayın politikamızın ve hitap ettiği tabanın dar olacağı anlamına gelmemeli. Bir kez daha vurgulayalım ki, yayınınuzun renkliliği ve daha geniş sorunlamaları yapması sizin sayfalarınıza katkı yapmanızla mümkün olacaktır. Bu arada rejimin yoğun saldırılarından payımızı almıyor da değiliz. Réheval'ın yayın yaşamında sistem tarafından almış olduğu 'ilk' baskı olayı; Taksim'deki öğrenci eylemlerini izlemeye çalışan muhabirimiz Bilal LEKESİZ'in polislerin saldırısına uğrayarak tartaklanması ve maki-nadaki filmlerine el konulmasıydı...

Geçen bir ayın siyasi ve toplumsal gelişmeleri, oldukça karmaşık ve çetrefilli geçti. Mevcut düzenin siyasal krizi iktidarsızlıkla sonuçlanırken, Faşist TC, diğer toplumsal sorunları gizlemek için suni gündemler yaratmaya çalıştı. Bu konuda ise başrolü medya oynadı. Diğer yandan devrim ve demokrasi güçleri, gerçek sorunları kamuoyuna iletmeye düzene alternatif bir yönelimdeydiler.

Ayın öne çıkan siyasi gelişmelerinden biri, Kürt sorunu konusundaki BARIŞ girişimcilerinin giderek cepheyi genişletmeleri. Buna ilişkin, E. TOHUM Ateşkese karşı ilgi büyüyor, görev onurlu barışın dayatılmasıdır ve Leyla AŞUT arkadaşımız, "Barışa karşı komplo teorileri" başlıklı yazısında aydınlatıcı açıklamalarda bulunmaktadır.

Gençlik cephesinde ise devrimci öğrenci gençliğin dönüm noktası sayılabilecek gelişmeler yaşandı. "Taksim ve Kızılay'a dair" başlıklı yazısıyla Kerim TABEL arkadaşımız, farklı bir cepheden yaklaşıyor.

Öğrenci gençliğin küresel bir panoramasını ele alan İlhan KASPAR "Dünya öğrenci hareketindeki gelişmeler" başlıklı yazısıyla yayın sayfalarına katılım gösteriyor.

Kürdistan ulusal güçlerin şu an gündemlerine aldıkları "Ulusal Kongre'ye" ilişkin yazar S. Yekbûn "Ulusal kongre üzerine" adlı yazısıyla bir perspektif sunuyor.

Réheval Almanya muhabiri Fizan FİDAN'ın Almanya Komünist Partisi üyesi Jürgen ile "İrkçı, faşist ve milliyetçi tutumlara" ilişkin röportajı yayınlıyoruz. Sayfalarımızda yer alan bir diğer konu; Kürçe dil dersi öğrenimi, Rüzgara Karşı yürüyüş'te Komsomol, Yaşamak Direnmektir ve Marksizim-Leninizimi öğreniyoruz yazı dizisine yer vereceğiz.

Bir sonraki sayıda daha güçlü buluşmak umuduyla, yeniden merhaba...

réheval

Ayık-Sosyalist Gençlik Dergisi

Réheval Yayıncılık adına imtiyaz sahibi:

Erhan Tohum

Görsel-Teknik Tasarım:

Bilal LEKESİZ

Merkez-Yazışma Adresi:

İstiklal Cad. Kallavi Sok. No: 22 Kat: 4

Beyoğlu/ İST. Tel: 251 73 95

Erhan Tohum adına: Hesap No: 29 65 11 (T.L.)

17 94 74 (CHF) / 17 86 79 (DM)

(Türkiye İş Bankası 4. Levent Şbs.)

Baskı: Kayhan Matbaacılık

Yürüçü Temsilcilerimiz

ADANA: Erdal Özer

MALATYA: Erdal Kılıç

ANTEP: Mehmet Yılmaz

MERSİN: Deniz Günay

Réheval Dergisi

Abone Koşulları:

Yürüçü-1 yıllık: 900.000 T.L.

Yürüçü-1 yıllık: 75 DM

Avrupa Temsilcilerimiz

Avrupa Temsilcisi: REZAN GÜL

Lindenvalle 72 20257 Hamburg/ ALMANYA

Tel-fax: 0049 40 43 10 37

ALMANYA: Zeyni Karak

Offenbacherland Str 237, 60 5 99 FFM

Tel-fax: 0049 69 65 27 60

İSVİÇRE: Hürşit Kaşıkırmaz

Via Behramio 10-A Malino Nuovo 6900 Lugano

İNGİLİFERE: 25 Mayfair Gardens London N. 17 7LP

Tel: 818851658

FRANSA: Hüseyin KESKİN,

Tel: 148611482

“Bir kez daha, barış sistemin geleneksel komplolarına takıldı”

Barışa karşı komplo teorileri

Leyla AŞUT

Türkiye’de son bir aydır tek komuta merkezli, zincir halkaları gibi birbirini izleyen bir takım olaylar yaşanmakta. Mevcut sistemin krizinin, 24 Aralık seçimleri sonrası oluşan hükümet kriziyle birlikte daha da derinleşmesi, siyasi iktidarı bir takım politik manevralara ve militarist terörü arttırmaya yönelmiştir. Topyekün, sistematik, planlı bir seyir izleyen bu olaylar, hiç şüphe yoktur ki, tekelci kapitalist sistemin tıkanma ve yönetememe krizinin bir sonucu olmasının yanısıra, aynı zamanda yaşanan ekonomik-sosyal ve siyasal bunalımı gözlerden irak tutma amacı taşımaktadır.

TC egemen güçleri tarihi boyunca sıkıştıkça baş vurduğu temel yöntemi, şiddeti tımandırmak ve gündemi saptırmak için bir takım suni gündemler yaratmak olmuştur.

Kapitalist düzen, kabaran devrimci ulusal ve toplumsal muhalefet ve artan barış istemleri karşısında, bir anlık dahi olsa soluk alma amacıyla başvurduğu seçim taktiğinin, geriye teperek sistemin aleyhine bir sonuç yaratması, PKK’nin ateşkes kararı ve cezaevlerinde uygulanan devlet terörünün, devrimci tutsak ve kitlelerin, teşhir ve direnişine takılması ile, kapitalist sistem daha derin sarsıntılar yaşamakla yüzyüze kalmıştır.

Böylesi ortamlarda sistemin başvurduğu yegane yöntem olan, devlet terörü devreye girerek, önce cezaevlerinde katliama girişerek, dört devrimciyi katletmiş, onlarca tutsağı sakat bırakmıştır. Akabinden gazeteci Metin Göktepe’yi, alenice işkence ile katlederek, bunu izleyen günlerde Şırnak’ın Güçlükönak ilçesinin Taşkonak mevkiinde 11 köylüyü kurşuna dizdikten sonra, cesetlerin yakılması olayı, Sivas’ta askeri operasyonların arttırılması, Sabancı Center suikasti üzerine yapılan tartışmalar ve son olarak da Avrasya feribotu eylemi ve Kardak kirizi tamamıyla devletin taktik manevralarıdır.

Son bir ayın temel gündemini oluşturan bu dizi olayların doğru bir biçimde teşhis edilerek açığa çıkarılması gerektiğine inanıyoruz. Zira, bu konuda çok karmaşık, girift denklemler kurularak sorunun özü saptırılmak isteniyor.

Bu dizi olayları, sistemin ve medyanın belirlemeye çalıştığı çerçevede ele almak, kitlelere sunulmuş biçimi ile mütaala etmek ve o doğrultuda yorumlamak, hiç şüphesiz düzenin, sorunları çözerek aşmak yerine; görünüştüyü dağıtarak gündemi değiştirme çabasına hizmet edilemiş olunacaktır.

Ocak ayının gündemini oluşturan ve uzun süre devam edeceği benzeyen bu olaylar, neyin ürünü ve hangi amacı taşıdığı sorusuna verilecek doğru yanıtın büyük önem taşıdığını belirtmiştik. Zira toz-duman arasında cereyan eden bu olayları doğru kavramak bir

Duymadım, Görmedim, Bilmiyorum...

hayli güç olabilir. Gündemi oluşturan bu olayların, bu denli karmaşık bir görünüm yansıtması, kimi soru işaretleri oluşturmaları durumu; sahnelenen oyunun, girişilen taktik manevralarının asıl parçasıdır. Diğer bir deyişle planın ta kendisidir.

Egemen güçler bu dizi olaylarda çok yönlü mesajlar vermeyi amaçlamışlardır. Netice itibarıyla bugün kamuoyunda oluşan da budur.

Bilindiği gibi, bugün ülkeyi her yönüyle yıkımın ve yoksulluğun eşliğine getiren kapitalizmin yapısal özelliği olmasının yanısıra, asıl olarak 12 yıldır her şeyin milliyetçi bir savaşa endekslenerek, Kürt halkına ve emekçi yığınlar karşı girişilen kirli savaştır.

Sermaye tarafından da inkar edilemez bir aşamaya tırmanmış olan kirli savaş gerçeği, beraberinde kaçınılmaz bir toplumsal tepkiyi de gündeme getiriyor. Son yıllarda, gerek sermayenin bu olgu karşısında oluşan ‘biçare’ durumu, gerekse de milyonlarca yığın savaştın her türlü yıkımını iliklerine kadar duyumsaması, sistemin daha ciddi ve radikal sorgulanmasına yol açmıştır.

Bu realite tekelci kapitalist sistemin çaresizliğini daha da arttırarak, çeşitli manevralara yönelmesini ve devlet terörünün dozunu arttırmasına neden olmuştur.

Son olaylar bunun açık tezahürüdür. Gerek Türk ve Kürt işçi-emekçi halkının küçük nüveler halinde artan kirli savaş karşıtı muhalefeti, gerekse de uluslararası konjoktürde, Kürt ulusal özgürlük mücadelesine karşı gelişen ilgi ve destek (emperyalist-kapitalist çevrelerin sahte dostluğunu değil, emekçi eksenli uluslararası desteği kastediyoruz) sistemi tam bir çıkmaza itmiştir.

Savaş karşıtı eğilimlerin gelişme gösterdiği konjoktürde PKK’nin demokratik, kimi siyasal talepler içeren istemlerle, tek taraflı ateşkes kararı alması, akan kanın yaklaşık 25 bin ölüyle devam eden kardeş kavgasının son bulmasına önemli tarihi bir fırsat sunmuştur. PKK’nin seçim öncesi ateşkes kararı alması iç ve dış

kamuoyunda oluşan savaş karşıtı toplumsal dalgayı daha da güçlendirmiş, aynı zamanda sistemin ve düzen partilerinin halklarımıza karşı savaş bahanesi ile kendini aklama çabasını da fiyaskoyla sonuçlandırmıştır.

Bu sebeple, düzen partileri, sistem ve burjuva medyası PKK'nin ateşkes kararını görmemezlikten gelerek yığınların nazarından uzaklaştırmaya çalışmıştır. Öyleki sosyal hayatın tüm alanlarını etkisi altına almış olan savaşın taraflarından biri olan PKK'nin ateşkes kararı ile ilgili bir tek açıklama yapılmadı. Çünkü hükümet tüm bir sistemini bu savaşa endekslemiş, yıllardır devam eden savaşta korkunç boyutlarda para militarizmi ve milliyetçi, şoven, fundamentalist odaklar yaratılmıştır.

Bu sebeple gündeme getirilen bir barış önerisi, herşeyini savaşa endekslemiş TC'nin dokusunda aykırılık taşıyor. Uzun vadede kaçınılmaz olarak sistemin çöküşünü getirecek olan kirli savaş, halen sistemin çıkış için düşündüğü tek çıkar yolu durumundadır.

PKK'nin ateşkes kararının etkileri seçim sonrası kendini daha güçlü dayatacağını hesaplayan hükümet, bunu önlemek ve ateşkes sürecini sabote etmek amacıyla aynı zamanda, oluşan hükümet krizini gözlerden irak tutmak (buna askerin, gerilla kafasını kesen vahşet belgelerini de eklemek gerekir) için bir dizi senaryolar tezgahlandı.

Önce cezaevlerine saldırılar düzenlenerek tutsaklar üzerinde açık bir terör estirildi. Aynı dönemde gazeteci Metin Göktepe katledilip, kitlelerin sindirilmesi amaçlandı. Ancak yığınlarda oluşan duyarlılık ve dalga dalga artan toplumsal tepkiler, bu hesapları fiyasko ile sonuçlandırmakla kalmayıp; faşist sistemi daha zor durumda kalmasını etkilemiştir. Ortaya konan direniş, dört can bedeline de olsa devrimci tutsakların lehine sonuçlanması, Metin Göktepe'nin katledilmesine karşı gelişen tepkilerin polis suçüstü olmasına yol açmıştır.

Medya ve kimi politikacılar da Göktepe olayına karşı şaşkırtıcı bir alaka gösterdiler. İlgileri, elbette insan hakları savunuculuğu veya demokratik özelliklerinden kaynaklanmamaktadır. Bu ilgi, suç üstü yapılmış devleti aklama çabalarından başka birşey değildir! Ancak bu aklama çabası fiyasko ile sonuçlanıp; polis emniyetinde işkence gördüğünü itiraf eden açıklaması, devletin işkenceci karakterini polis tarafından tescil etmiştir.

Bugüne kadar binlerce faili meçhul(!) cinayete, yargısız infaza ve vahşice katledilmiş insanlara karşı üç maymunları oynayanların Göktepe olayında "duyarlı" görünüşleri, iki yüzlülükten başka bir şey değildir. Asıl faillerin, esas suçlu olan TC'nin gözlerden irak tutma çarpınışlarıdır. İhtimal; Göktepe olayında 2-3 fail yaratılarak, asıl suçlu odakların aklanmasına çalışılacak, aynı zamanda işkencenin münferit yapıldığı ve "cezasız" bırakılmadığı işlenerek devletin iyi bir "demokrasi" sınavı verdiği aylarca propaganda edilecektir!

PKK'nin ateşkes kararının devam ettiği 'The European'da yayımlanan 'kafa kesme' vahşetinin bomba etkisi yarattığı bir dönemde, devlet sessiz-sedasız Kürdistan'ın birçok alanında olduğu gibi "terör"ü bahane ederek, Sivas'ın alevi bölgelerinde askeri operasyonla

Sempozyuma çok sayıda aydın ve gazeteci katılmıştı.

ra girerek, kirli savaşı ve koruculaştırma operasyonunu ülke sattına yaymaya çalışıyor. Ateşkes kararı ile tek bir saldırı eylemi gerçekleşmeyen genel anlamda Sivas'ın "sakin" bir bölge konumunda olmasına karşın TC'nin büyük çaplı askeri operasyonlara girişmesi, yine Şırnak'ın Taşdelen mekviinde 11 mahsum köylüyü vahşice katlederek, eylemi PKK'ye maletmeye çalışması, bir yandan barışı sabote etmeyi amaçlar iken, öte yandan iç ve dış kamuoyuna, PKK'nin ateşkes kararında ciddi olmadığı görünümü vererek, terörist ve savaş yanlısı yüzünü kamufle etmeye çalışmaktadır.

Ama nafi! Mızrak çuvala sığmayacak kadar, büyümüştür. Metin Göktepe olayı, kafa kesme vahşeti, Avrasya feribotu eylemi, Kardak Krizi vb. olaylarda olduğu gibi faşist düzen 11 köylünün katledilişinde de asıl fail olarak birkez daha suçüstü yakalanmıştır. Kitleler; daha önce binlerce olayda olduğu gibi, devletin suçüstü yapıldığı bu olaylardan da asıl barışı istemeyen ve kirli savaşı tırmandırmayı varlık nedeni gören devletin iç yüzünü biliyor artık. Bundan sonra olacıklardan ulusal özgürlüğünü kazanmaya çalışan, onurlu yaşamak isteyen Kürt halkının değil; kan ve zulüm üzerinde saltanat kurmuş faşist tekelci sermaye olacaktır.

Bu zincirin bir diğer halkasını ise, Sabancı olayının çarpıtılarak kimi mesajlar verilmesi amacıyla kullanılmak istenmesi oluşturuyor. Arap saçına dönüştürülmek

ve bazı mesajlarda bu olayın kullanılmak istenmesine bazı ilerici, aydın ve hatta sosyalistler de bilerek veya bilmeyerek alet olduklarını düşünüyoruz.

Esasen bu sorun görüldüğü kadar karmaşık değil. Sistemin ince hesap politikalarının kavranması, medyanın oluşturmak istediği havaya adepte olma durumu, bu sorunu karmaşıklaştırıyor. Sabancı olayının gerçek özü nedir? Sistem bunu neden çarpıtmaya çalışıyor?

Cezaevlerinde ve halk yığınları üzerinde devletin terör estirdiği bir ortamda, DHKP-C sermayenin tepesi olan Sabancı ailesinden Özdemir Sabancı'yı öldürmesi, bu sürece farklı bir boyut kazandırmıştır. Sermaye saldırılarının vahşi savaşın tırmandırıldığı bir ortamda en gelişmiş modern, teknolojik güvenlik sistemi ile korunan Sabancı Center'da bu eylemin gerçekleşmesi başta tekelci sermayedarlarla ve sistemin terör mimarları arasında büyük bir korku ve panik yaratmıştır.

Halklara karşı savaş yürüten suçluların, nerede ve hangi şartlarda olursa olsun, halktan ve devrimci adalardan kaçamayacağı, halka karşı işlenmiş suçun asla cezasız kalmayacağı anlaşılmıştır. Sistem karmaşık mesajlar vererek, oluşan bu korkuyu dağıtmaya ve bu eylemi iç ve dış politikada kimi siyasal yönelişler doğrultusunda kullanmaya çalışmıştır. Olayın ilk saatlerinde DHKP-C'nin yaptığı kabul ederken, çok geçmeden farklı kuşku noktalar ileri sürerek bu eylemin başka güçlerce yapılmış olabileceği izlenimi verdi...

Akabinden en basit olayı haftalarca gündemde tutan trajikomik bir "Van Gölü Canavarı"nın aylarca işleyen hatta, TBMM'sinde komisyonlar dahi kuran, medya ve politikacılar, Sabancı olayını hasır altı etmiştir.

Niyetimiz, kronoloji uzmanı veya dedektif gibi bu eylemi kimin yaptığını tartışmak değil; DHKP-C'nin bu eylemi üstlenen açıklamalarını kabul ediyoruz. Gelişmelerde bu doğrultudadır. Mahir Kaynak ve "terör" uzmanı çanakyalayıcı bazı aydın bozuntularının, entrika ve komplo analizlerine değer vermiyoruz. Daha çok bizi ilgilendiren, tekelci kapitalistlerin bu eylemi iç ve dış kamuoyuna karşı hangi mesajlar doğrultusunda kullanmak istedikleridir.

Bu olay iç politikada emsal gösterilerek; son dönemlerde bazı çevrelerce gündeme getirilen Kürt sorununda siyasi çözüm eğilimlerine karşı; "terör"ün ne kadar vahim boyutlara ulaştığını ve ateşkes kararının gölgeleterek, kamuoyunu, devletin uyguladığı terörün gerekliliği ve zorunluluğuna ikna etmek amaçlanmıştır.

Diğer bir yandan bunun, devlet içindeki belli odaklarca yapılmış olabileceği mesajı ile de, kimi siyasi "çözüm" yanlıları odaklara gözdağı verilmek istenmiştir.

Uluslararası sermayeye; "Kürt sorununun siyasi çözümünü bizlere dayatmayın!", "Buna hem 'terörün' geldiği boyut, hem de devlet içindeki radikal odaklar yol vermiyor!", "Çıkarlarınız siyasi çözümde değil!", "Çıkarlarınızı ancak yürüteceğiniz militarist tedbirlerle güvence altına alabiliriz!" mesajı verilerek istendi. **Bu** nedenle eylemin adresini farklı noktalarda odaklaştırmak, birden fazla mesajda kullanılmaya çalışılmıştır. Unutulmuş gibi görülen Sabancı olayı aslında, fırtına öncesi sessizliğin habercisi gibidir. Sermaye bu olay karşısında ciddi bir sarsıntı geçirmiştir, geçirecektir...

Bu sürecin bir diğer halkasını "Avrasya Feribotu" eylemi tamamlıyor. Tam bir çifte standart ve uluslararası devlet terörizminin örneğini gösteren, medya destekli "Avrasya Feribotu" eylemi; yukarıda belirttiğimiz gündem saptırma planına hizmet eden bir nitelikte olmasının yanısıra farklı bir takım mesajlar da içermektedir.

Eylemin başından sonuna kadar, askeri yetkililerin ve MIT'in eylemcilerle yürüttüğü "ağabey-kardeş" diyalogu devlet sözcüsü medyanın eylemcileri ulusal kahraman ilan eden yayınları bu eylemin TC destekli olduğunu gösteren en önemli kanıttır.

Bir yandan 12 yıldır 20 milyon Kürt ulusuna karşı imha savaşı yürüten sistemin; 1 milyon nüfuslu Çeçenistan'ın Bağımsız Devletler Topluluğu'ndan (BDT) ayrılma istemini savunma adına böyle bir eyleme girişmesi, tam bir ikiyüzlülük örneğidir.

Kendi ülkesinde ulusal demokratik mücadeleyi 'terörizm' olarak değerlendiren, düşünceleri nedeniyle Kürt parlamenterlerinden aydınlara varana dek, birçok insana "terörist" yaftası yapııştırarak cezaevlerine tıkan, soykırıma uğratan, uzanan barış ellerini kan ve barutla geri iten mevcut rejim; Neo-nazi mantığıyla, Sivas'ta insanları diri diri yakan fundamentalist, milliyetçi odakların Çeçenistan davasına taraf olması düşünülemez. Kafkas ve Çeçenistan'daki ulusal bağımsızlık sorunu yine o halkın ve Rus proletaryası ve uluslararası proletaryanın çözebileceği bir sorundur.

Türkiye'nin bu sorunda taraf olması faşist yayılmacılığın göstergesidir.

İşçi, emekçi ve gençliğin en temel demokratik istemine, Kürt halkının haklı ulusal demokratik taleplerine silahla karşılık veren, yüzlerce aydını, yazarı, parlamenterleri "terörist" ilan ederek cezaevlerine dolduran, katleden, 15-16 yaşlarındaki gençleri "provokatör, terörist" gerekçesiyle apartman katlarında sıkıştırarak yargısız infaz eden tekelci düzen, buz gibi silahlı terörizm olan Avrasya eylemine hiç bir müdahalede bulunmayıp, aksine eylemin yönlendirme ve meşrulaştırılmasına hizmet etmesi tam bir çifte standarttır.

Devletin uyguladığı tüm bu vahşete ve gündem saptırma çabasına rağmen ateşkes sürecinin devam etmesi, akan kanın durdurulması, özlenen barışın sağlanması için halen bir fırsat olarak duruyor. Kurulu düzen, burjuva medyası ve aydınlar bu fırsatı değerlendirmek yerine; İngiliz Sarah ile, Maraşlı Musa'nın aşkıyla uğraşmayı, gündemi çarpıtarak 3 maymunları oynamayı tercih ediyor! Her yönüyle iflas etmiş, ulusal ve toplumsal sorunların demokratik çözümünden uzaklaşmış, tekelci kapitalizmden medet umulmamalıdır!

Buna karşı devrimci işçi-emekçi-aydın-gençlik ve ulusal demokratik güçler toplanarak, kendi geleceğini kendisinin vereceği kavgayla elde etmeye çalışması bugünün temel görevi ve tek çıkar yoludur.

Gerçek barış ve toplumsal özgürlük, ancak ve ancak devrimci zeminden kalkış yaparak sistemi hedef alan sosyalizm kavgasıyla sağlanabilir. Gençlik bu bilinçle hareket ederek, kavganın temel taşı olmak zorundadır.

Şeyh Sait Ayaklanması

O smanlı İmparatorluğu'nun 1900'lü yılların başlangıcında çökmesiyle beraber İmparatorluk sınırları içerisinde bulunan sömürge ve işgal edilmiş uluslar, bağımsızlıklarını ilan etmeye başladılar. Hatta öyleki Birinci Dünya Savaşı'nda Türkler dahi emperyalist kuşatma altında kalarak ulusal kurtuluş mücadelesi veriyorlardı.

Halkımız da ulusal bağımsızlık sürecinde giderek yerini almaktaydı. G. Kürdistan'da Şeyh Mahmut Berzenci İngiliz ve Arap hegemonyasına karşı, D. Kürdistan'da İsmail Şimko, İran yönetimine; K. Kürdistan'daki halkımızda emperyalist kuşatmaya Antep, Maraş ve Urfa başta olmak üzere direnişe geçişler ve Türk halkıyla ittifak yaparak Anadolu'nun tüm cephelelerinde savaşmışlardı.

İşgalci güçlerin Kürdistan ve Türkiye'den anıdırılmasının sonra Türk hükümeti sözünü tutmamış ve Kürtlerin bağımsızlığını tanımamıştır. Kürt ulusal kurtuluş sürecinin daha da derinleştirilmesi için Kürt yurtseveri ve ileri gelenleri, 1920'lerde Kuzey-Batı Kürdistan'da bir çok cemiyet kuruyorlardı. Cemiyetlerin en etkinlerinden "Kürt İstiklal Cemiyeti"ni Mayıs 1923'te kurdular. Cemiyetin kısaca ismi AZADİ olarak söylenmekteydi ve gizli bir örgüt konumundaydı. AZADİ'nin amacı, belli bir plan ve program dahilinde Bağımsız Kürdistan'ı kurmaktı.

AZADİ örgütünün lideri Miralay Cibranlı Halid Beg idi. Cibranlı Beg, Kürt ileri gelenlerini, aşiret reislerini mücadeleye çekmek için yoğun çalışmalar yürüttü. Bir çoğunun desteğini aldı. Şeyh Sait ise o dönemde varlıklı ve dini kimliğiyle Kürt halkı içerisinde büyük bir saygınlığı bulunmaktaydı. Bitlis milletvekilliği yapan Yusuf Ziya Xınıs'ta Şeyh Sait ile görüşüp, başkaldırının örgütlenmesine ilişkin gerekli mutabakata vardılar. Bunun üzerine 1923 kışında örgütün liderleri Palu'da gizli bir toplantı yaptılar. G. Kürdistan ve D. Kürdistan liderleriyle görüşülerek parçalar arasında bir koordinasyonun oluşturulması kararı alındı. Ve Kuzey'de başlatılacak ayaklanmaya diğer parça güçlerinin desteklemesi ilkesi benimsendi. Halid Beg ayaklanmanın örgütlenmesi için görüşüğü Xormik aşiret reislerinden bazıları iki yüzlülük yaparak Türk hükümetini ayaklanmadan haberdar ettiler. Bunun üzerine Türk hükümeti Halid Beg'i ve bazı arkadaşlarını tutukladı. Şey Sait, seçimle boşalan AZADİ örgütünün lideri oldu. Yapılan toplantıda alınan kararlar doğrultusunda Şeyh Sait'in oğlu Ali Rıza Kasım 1924'te Diyarbakır'a oradan Halep'e giderek ayaklanma cephesinin güçlendirilmesi için temaslarda bulundu. 1925 Ocak'ında Palu'nun kırkhan köyünde alevi ve sünni liderler toplantı yaptılar. Şeyh Sait bu başkaldırının salt sünni temalı değil ulusallık taşıması için alevi Kürtlerinin ileri gelenlerini de yeralmasını istemiştir. Fakat yoğun çabalara rağmen Kürt alevi ileri gelenleri çoğu fiilen katılmamışlar ama destek iyi dilekler temelinde olmuştur.

İsyanın başlangıcı

Kürdistan illerinde ağır vergiler, süregelen baskılar ve askere alınmalar nedenleriyle Türk hükümetine karşı büyük bir hoşnutsuzluk vardı. 5 Şubat 1925 günü Şeyh Sait yüz silahlı insan ve bir grup heyetle Piran'daki kardeşi Abdür-

him'e gider. Aynı gece üsteğmen Hüsnü ve Teğmen Mustafa Casım, grupta on kişinin cinayetle suçlandığını ve bunların teslim edilmesini istediler. Şeyh Sait, isyanı başlatma zamanının erken olduğunu bildiğinden hükümet askerlerinden ben burada olduğum müddetçe arananları vermeyiz talebinde bulundu.

Üsteğmenin isteğinden ısrar etmesi üzerine çatışma çıktı. Çatışmada askerlerden bazıları öldürüldü, bazıları esir alındı. Şeyh, hemen Piran'dan Genç'e gitti. Kardeşi Şeyh Tayir olayı duyar duymaz Lice'ye elkoymdu. Bu iki olay Türk hükümet birliklerini harekete geçirdi. Gelişmeleri değerlendiren Şeyh Sait insiyatifi ele almak için Genç ilçesine elkoymdu. Ve böylece isyan başlamış oluyordu. Genç ilçesi geçici başkent ilan edildi. Kaymakam ve memurlar esir alındı. Mıstan aşiret

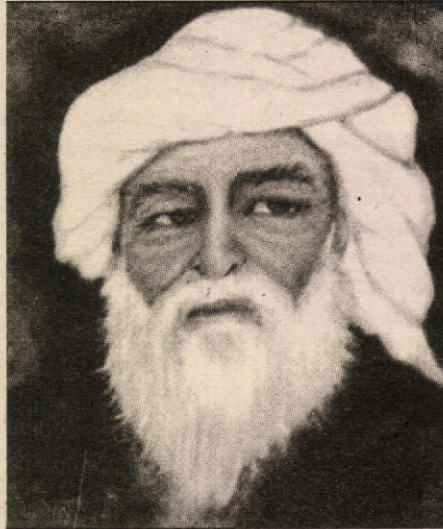
reisi Faki Hasan'ı kaymakamlığa atadı. İsyan kısa sürede Elazığ, Diyarbakır, Muş ve Bingöl yörelerine yayıldı. Az olmakla birlikte Çerkezler, Ermeni, Arap ve Asuriler de isyana destek verdiler. Hani'i Salih Bey'in de Şeyh Sait'e katılımıyla Lice ve Hani ele geçirildi. Birlikler süratle Diyarbakır'a yöneldiler. Şeyh Şemsettin'in önemli kuvvetleri de mücadeleye katılmışlardı. Şeyh Abdürrahim Maden'i, Şeyh Eyüp Çermik'i ele geçirdiler. İkişi birleşerek Erganiye yönelerek, Elazığ, Palo ve Ergani'yi zaptettiler.

Şeyh Sait halka dini bir görünüm sunuyordu. Hedefte Bağımsız Kürdistan'ın başkenti Diyarbakır olmakla birlikte bu gizli tutuluyordu. Ta ki Diyarbakır ele geçirilinceye kadar saklı tutulacaktı. Fakat dini görünüm kitleleri mücadelede yeterince motive edemiyordu. Diyarbakır'ın ele geçirilmesi uzadıkça, birliklerin ruh halinde gerileme ve kopmalar başladı. Şeyh Sait Mart ayı başlarında küçük bir birlikle Martin Kapı'dan

Diyarbakır'a saldırdı. Saldırıda 150 savaşıçı şehit düştü. Kayıpların artacağını gören Şeyh Sait geri çekilme taktiği göttü. Durum giderek kötüleşmekteydi. Savaşçıların morali çökmüştü. Türk askerleri Kuzeyden ve güneyden isyan birliklerini kuşatmış durumdaydılar. Bu sefer birlikler gruplara ayrılarak Genç, Palo ve Çapakçur bölgelerine dağıldılar.

Türk birlikleri Mart'ın sonlarına doğru büyük bir saldırıya geçtiler. Çapakçur'u ele geçirdiler. Türk ordusu süvari birlikleriyle, piyade birlikleriyle, jandarma taburlarıyla alay ve tümenlerle ve 12 savaşı uçağıyla topyekün saldırıya geçmişti. Ayaklanmanın temel ayağını Genç Ovası'nda şiddetli süren çarpışmalar sonucunda bastırdı. Başta Şeyh Sait olmak üzere, Şeyh Abdullah, Şeyh Ali, Şeyh Galip, Reşit Ağa, Temur Ağa ve 26 savaşıçı Murat Nehri üzerindeki köprüde yakalanıp, Diyarbakır'a getirilerek cezaevine kondular. İçişleri Bakanlığının emriyle 13 Nisan 1925'te ayaklanmaya katılan diğer Kürt aşiret reisi ve ileri gelenleri de tutuklandı. Başkaldırı üçüncü ayını doldurmadan böylece bastırılmış oldu.

Yargılanmalar ve tutuklamalar sıkıyönetim komutanlıklarınca ve İstiklal Mahkemeleri tarafından yapılmaktaydı. Mahkeme 9 Haziran'da Şeyh Sait ve 52 arkadaşını idam cezasına çarptırdı. Karar 4 Eylül 1925 günü infaz edildi. Böylelikle halkımızın haklı mücadelesinde önemli bir sayfayı ifade eden bu başkaldırı da TC devletince hunharca bastırılmıştı.

Şeyh Sait.

Sonuçlarla değil, nedenlerle savaşımalıyız

Hamit ZILAN

Tıkanan sistemin ciddi bunalımlarla yüzyüze bulunuşunun tam bir sendroma dönüşü, toplumumuzu kendi değerlerinden koparmaktadır. Bu bunalımdan çöküşten ve kopuştan en fazla etkilenenlerin toplumun genç bireyleri olduğunu söylemek ise tartışma götürmez.

Bu belirlemenin somut dayanaklarını gençliğin durumunda yaşam tarzında ayrıntılandırmak mümkün; Kendi kültürünü yaşamadan farklı kültürleri yaşamasının, yaşamak zorunda kalışının genç bireyde ve onu kapsayan toplumda yarattığı olumsuz ruh hali ve tahribat, memleketinden göçen gençlerin metropollerde kültür şokuna uğraması, aile baskısı, askere gitme baskısı, geleceğinin belirsizliğinin yarattığı sıkıntı, cinsel baskı, anadilde eğitim görememe sonucunda düşüncelerle dilin telafuz birliğini sağlayamamanın doğurduğu sıkıntılar, sınıfta kalma, işten atılma korkusu, evden kovulma endişesi...

Televizyonların gençliğin üzerine girdiği balık ağı, sokaklarda her adım başı rastladığımız takım bayrakları, flamalar, her köşeden polis askerinin çıkması ihtimali...

Tüm bu sıraladığımız sorunlar elbette gençliğin durumu hakkında kimi ön fikirler verebilir. Fakat tüm bunlar sorunu algılamak, gençliği anlamak, onun ileri sıçrayışını sağlayacak direnç noktalarını yakalayabilmek için yeterli değildir. İstenilen yeterliliğin sağlanabilmesi, neden-sonuç ilişkisindeki derin bağda saklanmaktadır. Bu sorgulama ve algılayış yönteminin komünizan gençlik olarak yarın bu yönde kullanılması eşyanın tabiatı gereğidir. Burada dile getirilen sonuçların değersizliği değildir. Kimi göremediğimiz algılayamadığımız sorunlar sonuçlarıyla karşımıza çıkar. Sorun bu noktada çözümleyici olabilmek için sonuçtan nedene ulaşabilmektir.

Sorunları ve sonuçları pek çok kesim ve insan dile getirir, getirebilir, getirecektir de. Önemli olan bu sorunların hangi niyete hizmet ettiği ve hangi niyetle yapıldığıdır. Bugün burjuva medyası ve sözde barışsever ekonomik kurumlarda kendi niyetlerine paralel araştırmalar incelemeler yapmaktadır. İnsanların okuma alışkanlıklarının zayıf olduğu, heryıl binlerce çocuğun sağlıklı beslenmeden dolayı öldüğü, televizyonun aptal kutusu olduğu gibi çeşitli değerlendirmeler yapmaktadırlar.

Ama sorun TBMM faali meçhul cinayetleri araştırma komisyonunun çalışmalarında olduğu gibi bir yerde tıkanmakta ve daha illeriye gidilmemekte buna izin de verilmemektedir.

Kapitalist sistem bu tür sorgulamaları bizzat kendisi de yapar, yönetir, yönlendirir ve bunu yapmak zorundadır da. Bu tür sorgulamaları yapmamış olsa bugün genelde topluma, özelden gençliğe ilişkin en barbar politikayı gerçekleştirmezdi. Kapitalist düzen ömrünü uzun kılmak için bütün yollara başvurur, çıkan sonuçlar doğrultusunda gelişen politikalarla topluma kendini yeniden doğmuş gibi yutturmaya çalışır.

Sistemin mantığı, öz aynı kalsın diye bir şeyleri değiştirmektedir. Bu çerçevede bugün Kürt sorunu tartışılabilir ama Kürt kelimesini telafuz edenler tutsak edilir. Düşünceyi kısıtlayıcı maddeler kaldırılır ama; insanlar düşüncelerinden dolayı tutsak edilir.

Bu yanılgıya düşen sadece düzenin savunucuları mıdır. Hayır. Bu yanılgıya siyasal yelpazenin soluna düşen, emekten, özgürlükten, sosyalizmden yana kurum ve kuruluşlar da düşmektedir. "Nasıl bir sosyalizm" sorusuna verilen yanıttan tutunda, ulusal kurtuluş sorununa, kitle çalışmasına, kadroya bakış ve yaklaşıma kadar, birçok soruna bakış ve yorumlayış ile pratik yaşama uyarlayış arasındaki yanılgıları görmek mümkün.

SORUNLARI ve sonuçları pek çok kesim ve insan dile getirir, getirebilir, getirecektir.

Önemli olan bu sorunların hangi niyete hizmet ettiği ve hangi niyetle yapıldığıdır.

Özgülümüzde ise sorun, "nasıl bir ulusal kurtuluş mücadelesi'ne" verilen yanıtta ve uygulamalarda yaşanmakta. Bir çok kurum sosyalizm ülküsünden koparak ulusal kurtuluşçuluğa soyunmakta diğer bir yanda da Sosyalizme ilişkin bir çok şeyden tehlikeli madde gibi uzaklaşmaktadır.

Bu noktada akıllı kurcalayan, bu kopuşun sosyalizmin nesnel gereksizliğinin teorisini yapılarak mı sağlandığı yoksa nasıl bir ulusal kurtuluş sorusuna verilen yanıtta sosyalizme yer olmadığı ve olursa bu politikanın tutması halinde beraber kurtuluşu sağlayacak güçlerin arasında nifak ekmek için mi?

Aslında anlatmak istediğimiz televizyonla onun verici istasyonu arasındaki bağla pekiştirilebilir. Televizyonlar düzenin susmayan sesleridir. Hergün kokuşmuşluğun, çirkefliliğin propagandasını yapmakta insanlarımızı pembe dizilerin pembe kültürlerini empoze etmeye çalışmaktadırlar. Her sermaye gurubu yeni bir televizyon kanalı kurmaktadır.

Peki bu noktada biz gençliğin yapması gere-

ken nelerdir? Yapılması gereken ve yapılmakta olan yazının içeriğinde dile getirilmeye çalışılan siyasi yelpazeyle ilintilendirerek anlaşılır kılabiliriz. Yapılanları üç ana noktada belirtebiliriz.

Birincisi, gemiyi terk edenlerin yolu zapink metodu. Algılamadığın, değiştirmedığın ve bunları yapmaya gücün yetmediğinde sonunda onu zipikliyerek kurtulma. Televizyon kanallarını zırt pırt değiştirerek kendine uygun kanal arayanlar.

İkincisi, süreci dar çerçeveye yorumlayanların yolu ayağa kalkıp değiştirme, dönüştürme eylemine girişmek yerine, bedeni yüce emellere adayarak eline bir tomavida alıp televizyonu varolduğu halde çekmediği yada yokken var gibi görünecek bir kanalı arayanlar.

Üçüncüsü; özden, değerden, görüntüden kurtulmaya çalışanların yolu; insan oğlunun karşısında oturduğu ne kadar televizyon varsa onları yok edip insanları refaha ulaştırmaya çalışıp, balyozu alıp televizyona indirenler.

Bu saydıklarımız hali hazırda yapılmakta olan ama yapılabilirliği yaşamda kendini etkisizliği ile gösteren yaklaşımlar ve çabalaradır.

Yazının bu noktasında öne çıkan soru şu olacaktır; Peki, senin, sizin, bizim görüşümüz yaklaşımımız nedir? Bugün ne olacaktır? Bu sorunun cevabı ana hatlarıyla yazının bütünseliğinde gizlidir. Fakat bizim olması gereken görüş ve yaklaşımımızın ne olduğu sıraladığımız üç maddenin karşısına bir dördüncüsü olarak eklenip dile getirilmiştir. Çünkü bizim yaklaşımımız bu görüşlerden temelden farklı ve apayrıdır.

Peki nedir bizim komünizan genç yaklaşımımız; ne zenginlik ne tamircilik ne de abesle işigaldir. Bizim yaklaşımımız uzlaşmaz sınıf çizgisidir. Yaklaşımımızın ömeğe uyarlanışı televizyonu yoketmek değil istasyona ulaşmak. Verici istasyonda onu kuran amacına uygun şekillendiren bankerin, bankerlerin boğazına çökme sistemin tüm kurumlarındaki şartellere ulaşip şartelleri indirmek. Ve bu doğrultuda sistemin kökten devrimci değişmesiyle özgür ve demokratik vatana adım adım yaklaşmak ve sosyalizm bayrağını yükseltmektir.

Gençliğin örgütlenmesi kavgaya katılması kadronun geliştirilmesi komünizan gençlik örgütlenmesinin pekiştirilip güçlenmesi uğrunda tüm çalışmalarda ve faaliyette neyin ne zaman neden ve neyle yapılabileceğinin yada neden yapılması gerektiğinin anlaşılmasının en önemli anahtarı ve belirleyicisi de, yukarıda dile getirilen görüş ve çizgidir. Daima yönü illeriye dönük bir gençlik yapılanması yaratmak, var olanı bu düzeye getirmek bu misyonun taşıyıcıları olabilecek kadroları yaratmak, güçlendirmek ve sürekli yeniye ulaşmaya çalışan azimli bir genç potansiyeli yaratmak. İzah edilen görüş temel yaklaşımın gereğidir.

Gençliği Marxst-Leninist çizgide sosyalleştirmenin, sınıf öncüsünün ve sınıf çizgisinin yanında saf tuturacak düzeyi yakalamanın, kitleselleşmenin ve onu eyleme sevketmemizi sağlayacak zemin vardır ve güçlenmektedir. Her genç gerici düzenle varolan husumeti nedeniyle, taşıdığı potansiyel itibarıyla, hedef kitlemizin bir parçasıdır. Gençlikte bize ve toplumun yeniden inşasına ve kuruluşuna gerekli olan herşey vardır.

Önemli olan gençliği tanımak, gençliğe ve gençliğin sorunlarına yabancı olmamak, onu harekete geçirebileceğimiz noktaları iyi tespit edebilmek, ondaki cevheri bulup günışığına çıkarıp işleyebilmektir. Bizim misyonumuzun gereği, gençliği dolaylı sinyallerle yönlendirmeyi değil, bizat onunla soluk alıp vermeyi, yaşamın her anında ve alanında ondan kopmadan hatta derinliklerine nüfus ederek, komünizan gençlik örgütlenmesinin dört bir çevresinde militan kitlesel gençlik eylemini örgütlemeyi gerektirmektedir. Tersî yaklaşımlar cılız kalır, ses getirmez.

Halklarımızın ve onun genç bireylerinin çektiği sıkıntıların anası kapitalist üretim ilişkilerinin hakimiyeti ve emek sermaye çelişkinin varlığıdır. Bir gurup mutlu azınlığın çalışmadan, üretmeden, emeğiyle bile geçimini ve yaşamını sürdürmeyen ve ürettiklerinden yararlanmayan çoğunluğun üzerindeki hükümdarlığıdır kapitalizm. İşçi gençliğin sömürü çarkında ezilip, sendikalaşmanın engellenmesinin, sigortasız olarak karın tokluğuna günde 12-13 saat acımasızca çalıştırılmasının, hak arayışlarına giriştiğinde, zulümle karşılaşmasının, insanca yaşama yerine açlığa, zulme maruz kalmasının!..

GENÇLİĞİN görevi tarihin dönüşmesinde edilgen değil etkin olmak. Sunulanla yetinmeyip yeniye ulaşmak, araştırmak üretmek bir daha bir daha üretmek.

Öğrenci gençliğin sınav kapılarında yarış atı gibi birikmesinin, biriktirilmesinin, kitap alacak parayı, otobüse binecek bileti bulamamasının, hak arayışlarında kafasının gözünün dağıtılmasının, işsizler ordusunda sıraneferi haline gelişinin, köylü gençliğin ulusal baskıdan, soykırımdan, zorunlu köy koruculuğu uygulamasından, baskı ve zulümden dolayı göçünün toprağının çeşitli kredi borçlanma vs. yoluyla elinden alınıp iyice yoksullaştırılmasının!..

Genç bedenlerin yargısız infazlara, gözaltında kayıplara, kurşuna, bombaya maruz kalmasının; Halkımıza karşı süregelen ulusal baskı uygulamalarının, asimile politikalarının en demokratik istemlerinin bile kanla bastırılışının, halkımızın ve onun genç beyinlerinin çektiği acının, analarımızın döktüğü göz yaşının SORUMLUSU KAPİTALİST SÖMÜRÜ DÜZENİDİR!

Öyleyse gençliğin siyasal mücadelesine katılan bireyin ve onu çevreleyen örgütsel mekanizmanın, sınıfsız ve sömürsüz bir toplum ülküsüne ulaşma yolunda tek belirgin öncüsü ve kapitalizmin mezar kazıcısı proleterya saflarında yer tutması ve proleteryanın Marksist-Leninist ideolojisini ve enternasyonalist bilinç doğrultusunda konumlanıp, gençliği bu çizgide harekete geçirmesi gerekiyor.

Gençliğin görevi tarihin dönüşmesinde edilgen değil etkin olmak. Sunulanla yetinmeyip yeniye ulaşmak, araştırmak üretmek bir daha birdaha üretmek. Tarihin onurlu sayfasında kendimize, halkımıza, sınıfamıza yer ayırmak için sosyalizm bayrağını, ulusal ve toplumsal kurtuluş şiarını yükseltmektir.

Ulusal Kongre üzerine...

S. YEKBÛN

Ulusal Kongre sorunu bir süreden beri devrimci basınımızda tartışılıyor. Son aylarda ise kongreyi hedefleyen pratik çalışmalar sürdürülüyor. Ulusal Kongre üzerine de ayrıntılı bir tartışmanın yürütülmesi gerektiğine inanmaktayız.

Ulusumuzun kendi ulusal devletini yaratma kavgası son yüzyılı aşan bir süreden beri devam ediyor. Emperyalizmin ve ilhakçı devletlerin kanlı katliamlarına rağmen bu kavgaya bugüne değin devam etti. Özellikle, Güney, Kuzey ve Doğu Kürdistan parçalarında sürdürülen özgürlük mücadelesi çoktandır Kürdistan'ın sınırlarını, hatta bölgenin sınırlarını aşarak uluslararası bir sorun haline gelmiştir. Özgürlük mücadelesi, hem içerden hemde uluslararası alanda, artan oranda bölge devletlerini kuşatıyor, üzerinde baskı kuruyor. Ve çözümünü dayatıyor.

Elbette koşullar uygun olsa bile 'haydi!' deyince bir çırpıda, ulusal devlet yaratılmaz. Ulusal devletin kurulmasına giden yolda, bugünden ulusal kurumların yaratılması gerekiyor. Ulusal devlet, ancak bugünden adım adım yaratılacak ulusal kurumların üzerinde merkezleşebilir. Ulusal kurumlar olarak cephe, meclis, kongre, kültür kurumları, basın-yayın ve zengin kitle örgütlerini bugünden oluşturamaz isek; yarın bütün bu kurumların merkezileşeceği odak olarak ulusal devleti yaratamayız. Ulusal Kongre, belirttiğimiz ulusal kurumlardan herhangi birisi değildir. Halihazırda üstleneceği misyondan ayrı olarak Ulusal Kongre'nin adı bile başlı başına geniş kapsayıcılığa ve etkiye sahiptir. Ulusal Kongre gerçek içeriğine kavuştuğunda meclis, cephe gibi ulusal kurumlardan da öteye bir misyon üstlenecektir.

Ayrıca Ulusal Kongre, bugün ayrı ayrı Kürdistan parçalarında oluşturulan ya da oluşturulmaya çalışılan cephe, meclis... gibi ulusal kurumlardan farklı olarak Kürdistan'ın dört parçasını kapsayan bir kurum olmak zorundadır. Dolayısıyla Ulusal Kongre Kürdistan'ın dört parçasında devrimci parti ve örgütleri kucaklamalıdır.

Ulusal Kongre ile ilgili bugünden yanıtlanması gereken bazı temel sorunlar vardır. Ulusal Kongre, Kürdistan'ın dört parçasından devrimci güçleri kapsamaya hedeflendiğine göre: Ulusal Kongre'nin üstleneceği misyon ne olacak? Ulusal Kongre yasama görevini mi yoksa yürütme görevini mi üstlenecek? Ya da hem yasama hem de yürütme işlevini birden mi üstlenecek? Yoksa Kürdistan'ın halihazırda devam eden parçalanmışlık koşullarında, bugün için parçalardaki devrimci ulusal güçler arasında dayanışmayı sağlamak ve uluslararası alanda Kürt ulusunu temsil etme görevini mi üstlenecek?

Bizce, oluşturulması hedeflenen Ulusal Kongre'ye bugün yasama ya da yürütme veya ikisini birden üstlenme şeklinde bir misyon yüklenemez. Parçalarda süren ulusal özgürlük mücadelesinin üzerinde yasama, yürütme düzeyinde bir bağlayıcılığa sahip Ulusal Kongre'yi yaratmak oldukça zordur. Ayrıca bu yönde adım atılsa bile işleyemez. Kürdistan'ın parçalanmışlığı ve parçalardaki özgürlük mücadelesinin farklılaşan sorunları, Ulusal Kongre'ye yasama, yürütme türünden bir işlerin yüklenmesinin başlıca engeli. O halde Ulusal Kongre'ye bugünkü koşullarda nasıl bir misyon yüklenebilir? Ya da ulusal kongre hangi görevi üstlenmeli/ üstlenebilir?

Kürdistan'ın parçalarındaki özgürlük mücadelesi ve devrimci güçler arasında dayanışmayı sağlamak, bir parçadaki özgürlük mücadelesinin diğerine karşı kullanılmasını engellemek Kürdistanlı parti ve örgütler arasında iç çatışmaları engellemek ve meydana gelen iç çatışmaları kısa sürede engellemek, uluslararası alanda Kürt ulusunu temsilen diplomatik faaliyet yürütmek, TC, İran, Irak ve Suriye'nin izlediği ve inkara, baskı ve katliamlara dayanan Kürt politikasının tecrit etmek. Ulusal Kongre'nin yaratılması sürecinde bugün yüzyüze olduğumuz bir dizi güçlük vardır. Aşağıda özetle belirteceğimiz sorunlar/güçlükler yok sayılarak pratik adım atılırsa, daha sonra telafisi mümkün olmayan

ciddi sorunlara yolaçabilir. Dolayısıyla Ulusal Kongre yönünde somut adımlar atılmadan önce şu temel sorunlar üzerinde ciddi olarak durulmalıdır. Bugünden çözümler üretilmelidir.

Birincisi: tek tek Kürdistan parçalarında özgürlük mücadelesinin dağınlığı halen aşılammıştır. Her parçadaki farklı siyasal parti ve örgütler özgürlük mücadelesinin genel politik çıkarlarını esas alan bir cephede birleşmemişler. Kısacası parçalar düzeyinde bile devrimci hareket bir cephe yaratmamıştır. Güney parçasında yapılan seçimler sonucunda ulusal meclis oluştuğu halde I-KDP ile YNK arasındaki çatışma nedeniyle meclis ililen işlemiyor. Kuzey'de 12 parti ve örgüt cephe çalışmaları program ve tüzük düzeyinde sonuçlandırıldığı halde, cephe ilan edilmeden dağılmıştır. Tek tek parçalarda Ulusal Cephe'yi yaratmayan parti ve örgütlerimiz, diğer parçalardaki parti veya örgütlerle cepheden daha ileri bir adım olarak Ulusal Kongre'de birleşebilirler mi? Daha somut da biz kuzeyli parti ve örgütler kendi aramızda ve kuzeyle sınırlı ulusal cephenin yaratılmasında yarı yolda kaldığımız biliniyor. Kuzeyde cepheyi yaratmayan bizler, diğer parçalardaki güçlerle birlikte ortak ve kalıcı bir platform olarak Ulusal Kongre'yi yaratabilir miyiz? Üzerinde ciddi durulması gereken bir sorun.

İkincisi: Kuzey, Doğu ve Güney'de etkin olan PKK, I-KDP, I-KDP ve YNK... gibi partiler bölgedeki devletlerarası çelişiklere gömülmüş durumdadır. Bu durum, dört parçaya bölünmüş Kürdistan'ın tarihsel trajedisinin de etkilediği bir realitedir. PKK'nin Suriye ve İran'la; I-KDP ve YNK'nin Türkiye, Suriye ve İranla; I-KDP'nin Irak ve Suriye ile ilişkileri bulunuyor. Bu durumu eleştirebiliriz/eleştiriyoruz. Ancak ilişkilerin yıllardan beri devam etmesi bir realite olarak önümüzde duruyor. Sözkonusu partiler belirttiğimiz bölge devletleri ile ilişkileri sürdürürken Ulusal Kongre'de yer alabilirler mi? Ya da Ulusal Kongre'de yer alırlarında bu bölge devletleri ile ilişkilerini kesmeyi göze alabilirler mi? İlişkilerini kesmezlerse, bölge devletleri Ulusal Kongre'nin oluşumunu engellemek için, ilişkide buldukları partilere baskı yapmazlar mı? Ve partiler bu baskılara rağmen Ulusal Kongre'de yerlerini alırlar mı?

Ulusal Kongre, Kürdistan'ın dört parçasını temsilen oluşturulacak. Ve uzak bir hedef de olsa, Kürdistan'ın birliğini politik olarak hedefleyecek. Yakın vadede ise bugün dört parçadaki özgürlük mücadelesi arasında dayanışmanın yaratılması için faaliyet yürütecek. Bu durumda hem Ulusal Kongre'de yer almak hem de bölgelerdeki devletlerden birisi ile ilişkileri sürdürmek mümkün değildir. Sözkonusu parti ve örgütler ya Ulusal Kongre ya da bölge devletleri ile ilişkilerin devamı gibi bir ikileme yüzyüze kalacaklardır. Bizim PKK, I-KDP ve YNK'den bölge devletleri ile ilişkilerini kesmelerini istememiz ayırdır. Onların kesip kesmeyecekleri ise ayırdır. Ayrıca parti ve örgütler Ulusal Kongre'de yer alıp bölge devletleri ile ilişkilerini de sürdürürlerse, bu durumda bölge devletler arasındaki çelişik ve çatışmalar Ulusal Kongre'nin içine taşınmış olur. Ki bu durumda da kongre oluşsa bile, erken dağılmayla yüzyüze gelebilir...vb.

Üçüncüsü: Ulusal Kongre nerede, Kürdistan'ın hangi parçasında konumlanacaktır? Bugün için G. Kürdistan'ın dışındaki parçalarda konumlanması mümkün değildir. Güney'de ise, I-KDP ile YNK'nin yer almadığı bir Ulusal Kongre'nin konumlanması epeyce zor. I-KDP ve YNK ise yaptıkları açıklamalarda Ulusal Kongre'ye karşı olmadıklarını; ama şimdilik yer almayacaklarını belirtiyorlar. Bu politik dille Ulusal Kongre'de "yer almamız" demektir. Burada bu iki parti yönünde esas sorun halihazırda bölge devletlerini karşılarına almak istemiyorlar.

Sonuç olarak: Ulusal Kongre, Sürgündeki Kürt Parlamentosu (SKP) gibi eğer Avrupa yanı yurtdışında konumlanacak ise, bunun adına Ulusal Kongre demek doğru değildir. Bütün bunlardan hareketle Ulusal Kongre sorunu, oldu-bittiye getirilmemelidir.

Sırf "Ulusal Kongre'de kurduk" demek için, Ulusal Kongre seçilen oluşturulmamalıdır. Bu sırada bütün devrimci-yurtsever güçlerin hassas davranmalarını bekliyoruz.

marksizm VE Leninizm öğreniyoruz

O halde, maddi hayatı ilgilendiren ekonomik emek (iş) ile, sosyal hayatın diğer alanlarına ait olan ekonomik olmayan emek arasında bir ayırım yapmak gerekir. Bu bakış açısında açıktır ki esas olarak emek insanlığın bir tezahürü (yansıması) olarak tanımlanır. Emek insanda varolan iş gücünün harekete geçirilme sürecidir. Emek nesnedir, nesnellığı iş saatiyle ölçülür, veya ölçülebilir.

Emek fiil bir faaliyettir. Fakat bir ilişkidir'de. Tarihsel bakımda emek herşeyden önce bir zahmet bir külfet olarak tezahür etmiştir. Her şeye rağmen emek, bütün insan toplulukları için mutlak bir zorunluluktur. Sınıflara bölünmüş bütün toplumalarda, emekçiler üretim araçlarını ellerinde bulunduran ve bu yüzden emeğin ürünlerine sahip çıkanlara bağımlı bir duruma indirilmiştir. Emek bu şartlar altında bir zahmet bir külfettir elbette. Ancak, üretim araçlarının özel mülkiyetine dayanan bir üretim tarzındadır'ki, emek bir zahmet bir külfet olmaktan çıkacak, insan kişiliğinin özgül bir ifadesi haline gelecektir.

Emek süreci : Sosyal insan varlığının dönüştürücü aktivitesinin kullanım değerleri bakımında gelişimi; Özgül bir aktivite olarak emek, bir anlamda insan hayatını meydana getiren şartlar bütünü içinde gelişir. Emek süreci üç basit unsura ayrıştırılabilir

1-Emek dediğimiz şeyin kendisi

2-Emek tarafında işlenen nesne

3-Değiştirmek amacıyla nasnelere işlerken, emek tarafından başvuru araçları.

Demek'ki, daha ilk başta, sarfedilen emek, emeğin nesnesi ve emeğin aracı (iş aracı) bileşiminde meydana gelmiş karmaşık bir yapı olarak kendini gösterir.

Emek yoğunluğu: Bir zaman birimi içinde sarfedilen emek. Yoğunluk derecesi, bir zaman birimi içinde bir işgücü tarafında yaratılan değeri belirler. Gerçekte fiziksel ve sinirsel enerji miktarı işçiye empoze edilen ritme bağlı olarak değişir.

Bundan ötürü emek yoğunluğu, bir yandan bir zaman birimi içinde elde edilen artı-değer kütlesini, öte yandan'da bu yo-

ğunluk tarafından karakterize edilen, işgücü değerini şartlandırır. Gerçekten, fiziksel ve sinirsel enerji sarfiyatı ne kadar yüksek ise işgücünün bakımı ve devamlılığını sağlayan metallerin değeri de o kadar yüksek olur.

Basit Emek: Hiçbir özel formasyonu olmayan bir işçinin işgücü sarfı. İnsan emeğinin geneldeki biçimi demek olan basit emek bir hiyerarşiye sokulması ve karşılaştırılması sözkonusu olan çok değişik biçimlerde kendini gösterir. Emek işgücünün belirli bir tezahüründe (yansımasında) başka bir şey olmadığına göre, yapılması gereken şey değişik işgücülerini sınıflandırılmasıdır. Buna göre işçi sınıfı içinde şu ayırım yapılabilir. Kalifiye olmayan işçiler, kalifiye işçiler: Kalifiye olmayan bir işçinin yani sıradan bir işçinin işgücüdür, basit emek. Basit emek, bir değer ölçüğünü temsil eder. Soyut emek insanın genelde işgücünün somut biçiminden bağımsız sarfı.

Somut Emek: İşgücünü belli bir üretici biçim altında harcanması.

Soyut Emek: Somut emekten farklı olarak, dolaysızca algılanmaz bir kavramdır. Soyut emek, bir ekonomik kategoridir. Hiçbir şekilde duyulur bir realite değildir ve olamaz. Soyut emek somut emekle aynı tarihsel geleneğe sahip olmakla birlikte, ekonomik politığın temel kavramlarından biridir. Soyut emek, sosyal üretim ilişkilerine bağlıdır. Doğrudan doğruya değer yaratıcısıdır ve çeşitli üreticiler arasındaki özgül bağıntıları dile getiren emek olarak tanımlanır. Soyut emek, genel olarak zaman birimleriyle ölçülmektedir.

Somut emek, üretimin belirli bir sektöründe belli bir işçi tarafından harcanan emektir. Örneğin bir evi yapan duvarcının ya da toma kullanan maden işçisinin emeğidir. Somut emek, belli bir üretici formdan ayrılmaz olduğundan, zorunlu olarak özgüldür. Somut emek emeğin nesnesinin kullanım değerine ya da yarara dönüşürecek olan gerçek süreçlerin tümü olarak tahlil edilebilir. Somut emek, bütün üretim tarzlarına zorunlu biçimde ilişkili olmasından dolayı belirli bir üretim tarzına doğrudan doğruya bağlı olmayan tarihsel bir kategoridir.

Karmaşık Emek: Kalifiye bir emekçinin iş gücü sarfı. Karmaşık emek, tıpkı basit emek gibi, soyut emeğin bir türüdür, genel olarak insan emeğidir. Öyleyse bir ekonomik kavram sözkonusudur.

Burada, hiçbir özel formasyona sahip olmaksızın çalışabilen kalifiye olmayan işçinin emeği değil, verimli bir faaliyet tipi için özel yetiştirilmiş her türden emekçinin emeğidir. Örneğin; bir mesleki yetkinlik belgesine sahip profesyonel işçinin ya da teknisyenin ama şu yada bu metayı eksiksiz imal edebilen zanaatçının emeğini durumu budur.

Karmaşık emek, basit emeğin durumuna göre belirlenir. Hem bir karşıtlık hemde bir tamamlayıcılık olarak kendini gösteren bir belirlenimdir.

İŞÇİLER için önemli olan iki akımın ilkelerini ayırdetmektir. Eğer ezilen ulusun burjuvazisi, ezen ulusun burjuvazisine karşı savaşırsa, biz her zaman ve her durum herkesten daha kararlı olarak bu savaştan yanayız. çünkü biz zulmün en amansız ve en tutarlı düşmanlarıyız.

Canlı emek: İşgücünün anlık sarfı.

Canlı emek, işgücünün belirli bir anda, fiili, dolaysız sarfını ifade eder. Bu emeğe canlı emek denmesi emeğin nesnesini o anda halen kullanım değerine dönüştürmesidir. Canlı emek, somut ve gerçek emek (iş) sürecinde ortaya konan emektir.

Canlı emek hareket, fiil halindeki emektir. Canlı emek soyut emeğin temel bir kategorisidir. Çünkü canlı emek yeni değer yaratıcısıdır.

Geçmiş Emek yada Ölü Emek
Metalarla billurlaşmış soyut emek:

Belirli insan ihtiyaçlarını karşılama özelliğine sahip metalar insan emeğinin ürünüdürler. Burada sözkonusu olan eski bir emek, harcanmış bir emektir. Metaların değerini ifade eden bu emek tipine geçmiş ya da ölü emek denir. Geçmiş emek yalnız tüketim mallarının değil, üretim mallarında özünü teşkil eder.

Canlı emek, işgücünden ayrılmaz, geçmiş emek ise üründen, bu işgücünü işleyişinin sonucundan ayrılmaz. Geçmiş emek, artması imkansız gerçekleşmiş kesin bir değeri ifade eder. Geçmiş yada ölü emek, ancak canlı emeğin aracılığı ile canlanabilir. Marx'a göre "sermaye ölü emektir ve tıpkı vampirler gibi ancak canlı emeğin kanını emerek canlanabilir; hayatı da ne kadar çok emerse o kadar şenlenebilir."

Artı Emek ya da Ödenmeyen Emek: İşçinin ek-süre zarfında sarfettiği, karşılığı ödenmeyen emek. Artı emek yada ödenmeyen emek, insanın insan tarafından sömürülmesi temeline dayanan üretim biçimine özgü tarihsel bir kategori-

dir. Artı emek işgücünün pahası ile onun yarattığı ürün arasındaki farkı belirtir, artık ürün elde edilmesini sağlayan da bu farktır.

Artı-Ürün: Sosyal ürünün üreticiyi aşan bölümü. Artı-ürün, bir ek ürün olarak tahlil edilebilir. Artı-ürünün tarihsel biçimi ilkel komünden bu yana bütün sosyal formasyonları karakterize etmeyi mümkün kılar. Demek ki, artı-ürün, ilkel komün dışındaki bütün üretim biçimlerine ilişkin bir kavramdır.

Artı-Değer: Ücretli işçi tarafından üretilen, fakat kapitalist tarafından karşılığı ödenmeksizin tesahüp (elde) edilen ek değer.

Artı değer sözcüğü, dolaysız tarzda, değer artan yada üretim döngüsünün sonunda, toplam gelire avanse edilmiş olan sermaye arasındaki fark olarak ortaya çıkar. Değer artışı buradan çıkmıştır. Bu duruma göre, artı değer sermaye hareketinin mantıksal ve zorunlu sonucuymuş gibi görülür. Para parayı doğurmaktadır sanki.

İlk bakışta mübadele hareketinden doğuyormuş gibi gözükür artı-değer. Kapitalist zenginleşmiştir. Çünkü, o metaları ya değerlerinin üstünde yada aldığından daha pahalıya satmıştır. Sözcüğün bu kökeni muhafaza edildiğinde üstesinden gelinmez güçlüklerle karşılaşılır. Aslında ancak eşdeğerdeki şeyler, yani aynı değere sahip bulunan aynı miktarda emek ve iş saatine malolmuş ürünler mübadele edilir. Demek ki artı-değerin kaynağını mübadele hareketinde değil, üretimin kendisinde aramak gerekir.

Kapitalist işletmede, işgünü iki büyük kısma ayrılır. Birinci kısımda işgücünü belli bir ücret karşılığında satmış olan işçi, işgücünün değerine eşit bir değeri meta biçiminde üretir. İkinci kısımda ise işçi karşılıksız olarak çalışır. kapitalistin bedel ödemediği kendisine mal ettiği bir değeri, gene meta biçimde üretir. Mademki kapitalist üretim araçlarının sahibidir o halde kendi işletmesinin ürünlerinde sahibidir. İşte işçilerin karşılığı ödenmemiş emeklerinin meyvesi artı değer dediğimiz şeyi teşkil eder. Demek ki artı değer işçi sınıfının kapitalist tarafından sömürülmesinden doğar.

Sömürü: Kölecî, feodal ve kapitalist toplumlara özgü bir olgu. Bir başkasının emeğinin ürünlerini, üretim araçları maliklerince elde edilmesi, üretim araçları üzerinde özel mülkiyetin ve sınıfsal antagonizma (çelişki)nin bulunduğu toplumlarda sömürü değişik biçimlerde olabilir. Köle sahibi kölesini, feodal toprak beyi kendine bağlı köylüyü kapitalist ise işgücünün satmak zorunda olan işçiyi sömürür.

Çelişki: İşlerinde, hem birbirlerini zorunlu olarak gerektiren, hemde birbirlerini karşılıklı olarak bertaraf (etmeye yönelen karşıt veçhelerin (güç) bulunmasından dolayı diyalektik yasa olarak tahlil edilen fenomen ve süreçlerin bir dönüşüm tarzı.

SÜRECEK

Ateşkese karşı ilgi büyüyor, görev;

Onurlu barışın dayatılmasıdır!

Erhan TOHUM

PKK'nin 15 Aralık tarihinde ilan ettiği tek taraflı ateşkese medya ve sistem gözmezden gelerek, barış ve demokratik çözüm istemine, savaş politikasını ülke sathına yayarak, topyekün saldırıyı devam ettiriyor. Buna karşılık, ateşkes kararının etkileri ülkede ve uluslararası çevrelerde artarak büyümeye devam ediyor.

Savaşın son bulmasından yana olan çeşitli kurum ve çevreler biraraya gelerek demokratik çözüm ve barış inisiyatifi oluşturdu.

İlki; Barış, Kardeşlik ve Dayanışma Komitesi, 1 Eylül Barış Çağrısı, Barış İnisiyatifi, İnsan Hakları Derneği (İHD), Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) ve Barış Manifestosu'nun girişimleri tarafından, ortak bir barış hareketi oluşturmak amacıyla 28 Ocak tarihinde İstanbul The Marmara otelinde düzenlendi. Barış Konferansı'na çok sayıda aydın, yazar, gazeteci, sanatçı, akademisyen, politikacı, parti ve kitle örgütü temsilcileri ve çeşitli sendikacılar katıldı.

Türk ve Kürt halkını felakete sürükleyen, yaşanan savaşın hergeçen gün daha çok etkilenen; bu nedenle bir an önce savaşın son bulması ve akan kanın durdurulmasını isteyen toplumun çeşitli katmanlarının temsilcilerinin tertiple ettiği Barış Konferansı'nın amacı; ortak bir barış hareketi oluşturmayı kararlaştırmak, PKK'nin 15 Aralık'ta ilan ettiği tek taraflı ateşkesin, iki taraflı hale dönüştürülmesi ve kalıcı bir barışın sağlanması amaçlanıyor.

Barış Hareketi, konferansta, bir dizi eylem kararı da alarak devletin, barışı sabote eden eylem ve yaklaşımlarına dikkat çekip buna karşı, teşhir ve tecrit çabalarıyla barışa zorlanması kararlaştırıldı.

28 Ocak'ta düzenlenen "Barış İçin Biraraya" konferansından sonra 4 Şubat'ta Kürt Enstitüsü'nün düzenlediği "Kürt Sorunu ve Demokratik Çözüm" sempozyumunda yeniden biraraya gelen insanlar; Kürt sorununun acilen çözülmesi gerektiğini vurgulayarak, PKK'nin ilan ettiği ateşkesin karşılık bulması, akan kanın durdurularak, barışın kalıcılıştırılması gerektiğini belirterek, bir sonuç bildirgesiyle hedeflenen talepleri kamuoyuna duyurdular.

Ateşkesin yarattığı etki, uluslararası alanda da yansımaları gösteriyor. Almanya'da başlatılan "Hannoveraner Apell" barış girişiminden sonra, İngiltere'de de "Peace in Kürdistan" kampanyası barış sürecinin derinleştirilmesini ve uluslararası bir boyut kazanmasını sağlıyor.

Son olarak İngiltere'de çeşitli aydın, yazar, parlamenter ve bilim adamları tarafından oluşturulan barış girişimleri; Türk devleti ve Kürt halkı arasında 11 yıldır süren savaşa politik çözüm getirilmesi gerektiğini vurgulayarak 1984 yılından bu yana, Kürt halkının tahrip edici bir savaşla yüzyüze kaldığı, köy boşaltma ve sürgün politikasının; Kürtleri Avrupa ve Türkiye'nin çeşitli şehirlerinin varoşlarında açlık, sefalet içerisinde yaşamaya mahkum edildiğini, keyfi gözaltılar, işkence, yargısız infaz ve kayıplarla tırmandırıldığı vurgulanarak, biran önce TC'nin askeri çözümünü terkederek, politik çözüme yönelmesi gerektiği belirtildi.

Avrupalı parlamenterler ve kitle örgütleri; Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmek istediğine dikkat çekerek; Avrupa ile bütünleşmenin yolunun uluslararası hukuk ve yasalara

saygı göstermekle açıldığını dile getirdiler. Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Ekonomik ve İşbirliği Teşkilatı ve Haziran 1990'da Kopenhag Deklarasyonu'nda yer alan "devletler kendi sınırları içerisindeki azınlıkların din ve dinsel varlıklarını koruma ve bunların kendi kimliklerini rahatça kullanmaları için ortam hazırlanmalı" ilkesine, Türkiye'nin mutlaka uyması gerektiğini vurguladılar. Başta Avrupa devletleri olmak üzere, AGİT ve diğer uluslararası kurumlar; Kürt sorununun barışçıl-siyasi çözümü için Türkiye'ye baskı yapmaya çağıldılar.

Kürt sorununun demokratik çözümü konusunda, genel anlamda önemli bir başlangıç sayılabilecek bu tür girişimlerin, yıllardır devam eden vahşete karşı alışıl gelmiş; kınama ve salon toplantılarıyla sınırlı kalmayarak, mevcut rejimi zorlayıcı ve sonuç alıcı pratikle bütünleştirilmesi durumunda, barış ve siyasi çözüm isteminin anlamlı olacağını belirtmeliyiz. Yoksa barış; tatlı bir düş olmaktan öteye geçmez.

Özellikle de içi boşaltılmış, hedefleri şaşırılmış sözde barış çabalarına karşı uyanık davranmak, ezilen halkların gerçek mücadelesini esas alan geniş emekçi yığınların toplumsal muhalefeti yükseltmelidir. Mevcut savaşın en çok etkilenen, işçi-emekçi güçlerin barış mücadelesinde asıl inisiyatifi eline alması beklenirken; çoğunlukla seyirci konumunda olması çözümsüzlüğün temel etkeni durumundadır.

Kirli savaşa son vermek için, herşeyden önce barış talebini örgütlü hale getirmek ve eyleme dönüştürmek gerekiyor. Bugün her ne kadar barış istemi çabaları artıyorsa da, henüz yığınlarla bütünleşme sağlanamamıştır. Bu çabalar şimdilik toplumun en duyarlı unsurlarıyla sınırlıdır. Bu nedenle barış ekseninde oluşturulmaya çalışılan örgütlülüğü siyasi ve ideolojik araçlarla besleyerek asıl barışı sağlayacak olan toplumsal muhalefeti geliştirmek gerekiyor. Bir diğer ifadeyle ekonomik, toplumsal, siyasi, askeri, ideolojik ve kültürel sorunlar devrimci bir tutumla aşılmadıkça gerçek anlamda barış ve kardeşlik sağlanamaz. Barış istemi eğer alanlardaki mücadelelerle bütünleştirilemez ise; içi boşaltılmaya ve soyut kalmaya mahkum olacaktır.

Kirli savaşın en çok etkilenen, yıkımın en ağır bedellerini ödeyen, işçi-emekçi ve gençlik kesimlerinin barış ve demokratik çözüm mücadelesi sürecine çekilmesi, barışın sağlanmasında temel bir güvence teşkil ettiği, barışı dayatacak yegane güç olduğunu tekrar ifade etmeliyiz.

Türk ve Kürt gençliğinin bugününü karartan ve geleceğini ipotek altına alan bu vahşi savaşa karşı, ulusal demokratik istemlerin kazanılması için direnişi tüm alanlara yayma göreviyle yüzyüzedir. Öğrenci gençliğin, ekonomik, demokratik ve akademik taleplerini alanlara taşıyan mücadele azmini, Kürt sorununun çözümünde de göstermesi, tarihsel bir önemdedir. Bu temel sorun aşılmadan, gençliğin hiç bir demokratik istemini kazanamayacağı unutulmamalıdır. Gençlik politik faaliyetinin eksenine, Kürt halkının acil istemi olan gerçek barış ve demokratik çözüm talebini oturtarak kendi geleceğine sahip çıkmalıdır. Bir diğer sorun ise, bugün Kürt halkının barış istemine Türkiye emekçilerinin ve gençliğinin yanıt vermemesidir. Zira sözkonusu kirli savaş Kürt halkıyla sınırlı olmayıp, Türk emekçileri ve gençliğini de derinden etkilemektedir. Bugün Türk halkının yüzyüze kaldığı temel sorunların kaynağında hiçbir hukuk tanımayan 'KIRLI SAVAŞ' yatmaktadır.

Yürütülen direniş

yaşamaktır!

ILERICI, devrimci, yurtsever, komünist ya da sıradan bir insan olun hiç farketmez; birgün işkence tezgahlarından geçmeniz, oraları tanımanız olanaksız değil. TC'nin "çağ atlayan, demokratik bir ülke" iddialarının aksine, kuruluşundan bugüne, bugünden yarına (da) uzanan, uzanacak olan değişmez bir özelliği de işkence mekanizmalarını geliştirerek işletmesidir. Son 10 yıllık süreçte Kürt ve Türk toplumunun üçte birinin işkence tezgahlarından geçtiği biliniyor. Bu mekanizma bundan sonrası içinde işleyecek... Bunun için yaşayanların deneyimi, yaşayacaklar için öğrenilmesi gereken bir klavuz olacaktır. Aşağıda sunduğumuz, yazarın yaşayıp yazdığı, bir kitap çalışmasından kimi bölümleri içeriyor

Bu yazı 12 Eylül faşist rejiminin yaptığı zulümlerden bir kesit sunmak için yazılmadı. Ayrıca devrimci hareketin faşist zorbalıklara karşı yürüttüğü direnişi, verdiği zorlu sınava, yığılıkları, fedakarlıkları ya da eksiklikleri ve zaafı yansıtmak amacı ve iddiası da yoktur. (*) (Amaç, işkencehanelerde yürütülen kavgalardan çıkarılan dersleri, sonuçları kısaca özetleyebilektir.)

Devrimci hareket, tek tek bireyler, aileler, çeşitli sınıf ve mesleklerden yüzbinlerce insan terör ve işkencenin cendresinden geçti, geçiyor. Bireysel ya da kitlesel kahramanlıklar, destansı direnme örnekleri gösterildi, gösteriliyor, gösterilecek... Türk ve Kürt halklarının devrici oğulları ve kızları; halkların ilerici, dürüst, kararlı çocukları ağır koşullar altında çetin sınavlardan geçtiler. Kurşun, darağacı, işkence, kıyım zindan okullarında sınandılar, sınanıyorlar.

Bu çetin sınavları başarıyla, açık alımla, dik başla veren isimsiz, ünvensiz, şanssız, şöhetsiz, ama halkların onurunu inat ve kararlılıkla savunmuş, emekçi sınıflara

lâyık olmuş sayısız insan kavga verdi, direndi direniyor...

Öte yandan ilk sert fırtınadan patır patır dökülen, teslim olanlar ve hatta ihhannet edenlerde oldu. Taşların bağı, köpeklerin salınış olduğu elverişsiz ve ağır koşullarda komünistler, devriciler, ilericiler, demokratlar, yurtseverler gerçek bir kavga yürüttüler, yürütüyorlar. Kayıpsız kavga olmaz, kayıplar veriliyor, kayıp edilen şehitlerimiz, idam edilen, kurşunlanan, işkenceden katledilen tüm devriciler, kahırlı ama onurlu kavgamızın can bedelleri oldular; kanlarıyla sulayıp can verdikleri ağaç herşeye rağmen filiz veriyor, sürgün veriliyor, serpilip geliyor. onurlu yaşamlarından ve anılarından güç alan kavgamızın safları genişlemeye devam ediyor. Bitmez tükenmez kaynağa sahip milyonların derinden işleyen, durmaksızın ilerleyen mücadelesi yeni kuşaklar yetiştirip ileri sürüyor...

Bugün mücadele koşulları daha elverişlidir; denenmiş, acılarla yoğrulmuş, zorluklar içinde pişip çelikleşmiş, bilinçli, deneyli savaşı rezervlerimiz var. Faşist rejimi

min iflası ve çözümsüzlüğü açığa çıkmış, açmazları derinleşmiş, emekçi kitlelerin eylemliliklerinde gözle görülebilir bir canlanma başlamıştır.

Ancak yine de koşullar hala sert, merhametsiz ve ağırdır. Güçlerini derleyip toparlayan, kılıçlarını bileyen ve kesin kapışma için adım adım ilerleyen emekçi halkımız artık önderlerinden daha bilinçli, sağlam ve dayanıklı örgütlenme ve yapılanma istiyorlar.

Devrimciler, tarihin, emekçi yığınların ve aklın çağrısına aykırı davranamazlar. Kendilerinden talep edilen sağlamlığı tutturmak zorundadırlar. Bu ise daha önceki kavgalarda sınanıp pişmiş, çelikleşmiş ve artık "eski tüfek" bir önceki kuşakla kavgaya yeni gözlerini açan, gözüpeklilikle yeni kuşakların deney, birikim ve ruhlarını bütünleştirip, kaynaştırmak ve sentezleştirmekle mümkündür.

Düşmanla mücadele sanatının bütün incelikleri kavranıp özümlemelidir. O halde bu yeni atak döneminde eski dersleri bir kez daha gözden geçirmek; kılıçları bilemek, silahları yağmalamakla eş anlamlıdır. Biz burada bunu yapmaya çalışacağız.

Haklı bir dava uğruna savaştan komünistler için düşmanı emekçi kitlelere, dostlara ve yandaşlara daha yakından tanıtmak muazzam bir moral ve güç sağlar. Düşmanı, taktiklerini, güçlü ve zayıf yanlarını daha yakından tanıyan emekçiler, onunla daha cesur, bilinçli ve kararlı döğüşürler. Bilgi her zaman cehaletten doğan korkuyu ve eylemsizliği yener, cesaret ve dinamizm verir. Faşist rejimin teşhiri, işkencenin teşhiri, ve tanıtılması, işkencecilerin deşifre edilesi, yapılan zorbalıkların duyurulması sayılmayacak kadar çok yararlar taşır.

Buna gerek var; kavgaya atılan her insanın bu konuda birşeyler bilmeye ihtiyacı vardır. Bizzat hiç bir deneyimi olmayan ve kavgaya gittikçe artan bir sayıda katılan yeni kuşaklar için bu, daha da gereklidir.

Bugün bile kendilerine saygı ve hayranlık duyduğumuz ve bütün niteliklerine sahip olmak için güçlü bir arzu duyduğumuz; tarihte yeni bir çağ açan büyük Ekim Devrimi'nin yöneticisi olan Bolşevikleri nitelendiren tüm özellikler veya en belirgin nitelikler '**Bolşevik Tavrı**' sözlerinde özetlenebilir. **Bolşevik Tavrı**: Sarsılmaz kararlılık, inatçılık, başeğmezlik, uzlaşmazlık, teslim olmama ve direnmedir. Bolşevik tavrı, Çarlık Rusyası devrimcilerinin Okrahana'ya karşı verdikleri mücadelelerde kazanılmış, kendilerine layık görülmüş, üstün bir sıfattır.

İşte bu tavra sahip olması gereken Kürt ve Türk devrimci hareketi ve tek tek her devrimci, ancak kavganın ateşleri içinde doğabilecek olan bu ruh ve kararlılık konusunda daha henüz yeterli değildir. Yeni yeni pişmektedir... Kuşkusuz genelleme yapmak, devrimci hareketi bu konuda tümünden olumsuzlamak, en hafif deneyimlerle karamsarlık, devrimci harekete karşı güvensizlik ve inançsızlık ve devrimci tavrı sonuna kadar sürdürmüş olan kimselere karşı saygısızlıktır. Kürdistan ve Türkiye devrimci hareketi bu konuda övünç duyulacak örneklerle doludur.

Siyasi polise karşı mücadele sanatı, profesyonel bir sanattır. İşkencede direnme, sorguda çözülmeme,

bunun yalnızca bir kısmıdır. Biz özellikle sorgu ve işkence, sorgu yöntemleri ve polis taktikleri üzerinde duracağız. Kimseye direnmeyi öğretmek, hazır direnme reçeteleri sunmak diye bir iddiamız yok. Çünkü direnme öğretilemez. O, yaşanır... Savaş gibidir... Asker, savaşı esas olarak cephede öğrenir... Cephe öncesi eğitim henüz soyut ve cansızdır. Her savaşçı, savaşma ve direnme, sanatını kendisi üretir... Hisseder... Duyar... Yaratır ve öğrenir... Onun için biz direnme, sanat kadar üretken, çeşitli zengin ve renklidir. Her devrimci bu anlamda sanatçı olmalı, olmaya çalışmalıdır.

Toplum ve işkence

Faşizme karşı yürütülen kavganın en önemli alanlarından biri de işkence odalarıdır. İşkencehane, oraya düşen her devrimci gibi sınav yeridir. Bu sınavı açık alınla kazanmak, zor ama şerefli bir iştir. Bu zorlu sınavın yalnızca iman kuvvetiyle atlatılamayacağı, aynı zamanda bilinç ve bilgi gerektirdiği açıktır. Her devrimci bu sınava açık olmalıdır. Nasıl bir çemberden geçeceğini, bu çemberi nasıl yaracağını bilmelidir.

KİMSEYE direnmeyi öğretmek, hazır direnme reçeteleri sunmak diye bir iddiamız yok. Çünkü direnme öğretilemez. O, yaşanır... Savaş gibidir... Asker, savaşı esas olarak cephede öğrenir... Cephe öncesi eğitim henüz soyut ve cansızdır. Her savaşçı, savaşma ve direnme, sanatını kendisi üretir... Hisseder... Duyar... Yaratır ve öğrenir... Onun için biz direnme, sanat kadar üretken, çeşitli, zengin ve renklidir. Her devrimci bu anlamda sanatçı olmalıdır.

Adalet sisteminin çarkları, işkence motoruyla döndürülmektedir. İşkence bir devlet politikasıdır. Gücünü devlet mekanizmasının tepesinde yeralan üst düzey yöneticilerinden alır. Siyasi olmayan davalarda bile işkence yaygın olarak kullanılır. Bütün polis ve jandarma karakolları, cezaevi nezarethaneleri, adliye binalarının bodrum katları, emniyet müdürlükleri birer işkence merkezidir.

Ayrıca 1978'de gelen sıkıyönetimden bu yana kullanılan ve 12 Eylül döneminde yaygınlaştırılan özel işkence binaları vardır! Bunlar; eski okul, hastane, bölge trafik müdürlükleri veya başka kurumlara ait binalardır. Bunların haricinde ise geçici işkence timleri vardır.

İşkenceyi yapan kişilerin çoğu basit insanlardır. Konularında ve mesleklerinde(!) uzmanlaşmışlardır. Soruları gayet basit, yöntemleri yalındır. Arada şaşırtmalara ve tuzaklara da başvururlar. İşkence kanıksanır, doğal sayılır bir olay durumuna gelmiştir. Yalnızca bunu yapanlar ve yaptırınlar değil, bizzat işkenceye uğrayan ve onun tehditi altında olan kimseler de bunu '**bir oldu bitti**' bir olgu olarak kabul ederler. Zaten başka türüsü de kapitalizm koşullarında, hele hele T.C gibi sömürüyü '**sopa siyaseti**'yle yürütmeye mahkûm, faşist rejimle yönetilen bir kapitalist ülkede imkanı dışıdır. İşkence Türkiye'de he zaman yapılmış ve devrime kadar yapılacaktır ne yazık ki!..

İŞKENCE silahı; sınıf düşmanımızın elindeki iğrenç bir araçtır. İşkenceyi korkulu bir silah olarak kullananların asıl amacı, devrimci hareketi yıkmak ve yoketmektir. Bu, hem fiziki imhayı hem de caydırmayı, moral olarak çökertmeyi kapsar.

İşkenceci için yalnızca siyasi değil, kimi zaman dini ve mezhepsel farklılıklar da dahil olmak üzere her vesile bir bahanedir. Kürt veya komünist olmak, en büyük suçtur. Çünkü **"biri bölücü, öbürü yıkıcıdır"**. Ama yalnızca bunlar değil; yalnızca düzene kafa tutmak da değil, insan olmak işkenceci karşı-sında suçtur!..

İşkenceci, işkence odasında güçlüdür(!). Normal yaşamda, sokakta o bir hiçtir. Toplum içinde gerçek yüzüyle dolaşamaz, yüzünü göstermeye, yani mesleğini(!) açıklamaya cüreti ve cesareti yoktur. Hiçbir cellat açıktan cellatlığı kabul etmez. İşkencehanede bile, çoğunlukla yüzlerini gösteremezler, 'Kurban'larının gözlerini bantlar ki 'tüyo verme' olasılığını düşürsün!..

İşkencenin panzehiri açıktır, İşkenceci açıktan, **"demokrasi"**den nefret eder. Teşhir edilmekten çekinir

İşkenceye karşı mücadele bir insanlık görevidir. Bu vaka tüm toplumun bir yarasıdır. Eli kolu bağlı insanlara işkence yapmak kadar aşağılık bir şey olamaz!..Bu bilinç her yere yayılmalı ve herkese ahlaki bir ilke ola-

rak kabul ettirilmelidir. İşkencenin kanıksandığı ve doğal karşılandığı bir toplum, sağlıklı-sızdır, hastadır...

İşkenceye karşı mücadelenin hedefi, işkencecilerin cezalandırılması, işkenceden fiziki olarak rahatsızlananlar için tazminat ödenmesi, sorgu yerleri, karakollar ve cezaevlerinin halk denetimine açılması, hazırlık soruşturmasında ve soruşturmanın sonraki aşamalarında sanık avukatlarına ve ailelerine izleme hakkı verilmesi vb. noktalarda odaklaştırılabilir. İşkenceciler, başta şefleri, generaller, bakanlar vs. olmak üzere bu zararlı unsurlar ayıklanmadan, toplumun ilerlemesi düşünülemez.

Yakalanan militan işkenceyle sorgulanacaktır. Bu kesindir. İşkencenin biçimi, dozu değişebilir, ama özü aynıdır. Amacı değişmez. Şimdi bu konuyu biraz daha derinliğine irdeleyelim.

İşkencenin amacı

İşkence silahı; sınıf düşmanımızın elindeki iğrenç bir araçtır. İşkenceyi korkulu bir silah olarak kullananların asıl amacı, devrimci hareketi yıkmak ve yoketmektir. Bu, hem fiziki imhayı hem de caydırmayı, moral olarak çökertmeyi kapsar. Asıl hedefleri örgütü çözmek, bağlantılarını açığa çıkartmaktır.

İşkenceci eline geçen devrimciyi çözmek için yüklenir. Bilgi sağlamaya, arkadaşlarını ele vermesini gerçekleştirmeye çalışır. Amaç, onu yıkmak, yenmek, konuşmaktır. Bunu ancak ona diz çözdürüp, baş eğdirirse gerçekleştirebilir.

İkinci amacı,eline geçen devrimciyi yıldır-mak, korkutmak ve caydırmaktır. Burada yapılmaya çalışılan psikolojik yıkımdır; devrimcinin kendine olan güvenini yitirmesi, inançlarından kuşkuya düşmesi, düşmanının gücünü başedilmez sanması, devrimin gücü konusunda karamsarlığa düşmesi vs...

Üçüncü amaç, onu **"topluma kazandırma"**dır(!) Zayıf ve kararsız insanları satın almaya, yapamazsa en azından etkisizleştirme ve saf dışı etmeye çalışırlar.

Beyin yıkama metodları uygularlar. Ajanlık teklif ederler.

İşkenceciler, ellerine geçirdikleri devrimcinin beynine ve yüreğine karşı savaşır. Amaçları onların beynini ve yüreğini kapmak, **"yüreğini sökmek"**tir. İşkencenin dayanılmaz olduğu, sopanın her şeye kadir olduğunu tutsaklara benimsetmeye çalışırlar.

Kısacası işkencedeki amaç; çözmek, teslim almak ve korkularak caydırmak ve yıldır-maktır.

İşkence teknikleri, polis taktikleri, sorgu metodları

Polisin soruşturma sırasında izlediği belli bir yol vardır. Sırasıyla ya da karmakarışık bir şekilde elindeki metod ve taktikleri, işkence ve sorgu tekniklerini kullanır.

Sorgular genellikle iki kısımdır.

Biri geneldir, merkezi olarak hazırlanır ve tüm örgütler, ele geçen her kişi hakkında edinilecek bilgilere ilişkin soruları içerir.

Birisi de özeldir; ele geçirilen örgüte ilişkin bilgileri ve soruları kapsar.

Polisin öğrenmek istediği esas olarak örgütün yapısı, üyeleri, çalışma tarzı ve yöntemleridir. İşkenceci yakaladığı insandan **"adam, silah, belge, ev, bilgi"** ister. Ayrıca yakaladığı kişinin bütün yönlerini tanımak, ona ilişkin her şeyi bilmek ister.

Polis, yakaladığı insanı tanıyor ve örgütünü biliyorsa, 'iş'e doğrudan örgütle başlar. Örgüt konusunda elinde varolan bilgilere dayanır. Bu bilgiler hem Bilgi İşlem Merkezi'nde, merkezi olarak gönderilenleri, hem de yerel polisin elindekileri kapsar. Yerel polis izleme, istihbarat, ihbar, eski polis ve mahkeme dosyaları ve özellikle de çözülenlerden edindiği bilgileri kullanır.

İşkencede uygulana usul ve yöntemler iki noktada toplanır. Psikolojik ve fiziki işkence, bunların tümü içiçe yürütülür. Psikoloji ve anatomi bilgilerini işkencelerde deney ve gözlemlerle zenginleştiren işkenceciler, bu konularda iyice uzmanlaşır, 'iş'i'nin ehli olurlar.

Tutuklunun gözleri sürekli bağlanarak soyundurulur. Bu yöntem başlı başına psikolojik bir işkencedir. Tutuklu yapayalnız, zavallı, güçsüz ve çaresiz bir hale gelmiştir. İşkenceciler hem kendilerinin görülmemesini, güvenliklerinin korunmasını sağlamakta, hem de 'kurban'ları nezdinde olağanüstü varlıklar, başedilmez(!) canavarlar haline gelmektedirler.

Psikolojik işkence değişik işkence, değişik yöntemlerle yürütülür. "Öldürme"yle tehdit bunlardan birisidir. Bu, genellikle yalandır.

Ama sürekli kuşku, gerilim içinde olan, işkencelerde iyice yıpranan ve yorulan, açlık ve uykusuzluktan takatsızlaşan tutuklu bunu farkedemez bile. Yüksek bir yere çıkarılırlar ve tutukludan atlmasını isterler.

Güya binadan atıldığını sanan ve son isteklerini bildirmesi istenen tutsak, atlarken, bir süre bunun etkisinde kalır. Aynı şekilde kurşuna dizme, nehre atma, zehir içirme vb. şekilde idam senaryoları da düzenlenebilir.

Bir başkası ise cop kullanma veya ırza geçmedir. Tutuklu eğer kadınsa en çok bununla tehdit edilir. Ona sarkıntılık edilir, çirkin hareketler yapılır ve bazen ırza geçilir veya cop kullanılır.

Aynı işkence bazen erkeklere de uygulanır. Tutsak kendisini aşağılanmış, namusunu koruyamamış, gururu kırılmış, küçük düşürülmüş sayar.

Bütün bunlardan amaç, tutsağın onurunu zedelemek, inat ve kararlılığını kırmak, gururunu incitmek, kutsal değerlerini ve ahlak anlayışını aşağılamak, namusunu çiğnemek ve bu şekilde onu teslim zorlamaktır. Küfür, hakaret, bağırıp, çağırma vb. bu amaçla yapılır.

Devrimciler böyle davranışlardan dolayı kendi ken-

dilerini suçlamamalı, aşağılamamalıdır...

İşkencecinin istediği budur zaten!..Devrimci insan şöyle düşünmelidir: **"Ben şimdi bunların elinde esirim. Bedenimi istedikleri gibi kullanabilirler. Ama ruhumu asla satı alamazlar. Beynimi, bilincimi, yüreğimi ve inancımı benden koparamazlar. Asıl ben bunları verirsem; sahip olduğum değerleri işkencecilerle teslim edersem, namusumu, kavgamı lekeler, onursuz bir kişi olurum"**

İşkencecinin başvurduğu başka bir yöntem de, kişiyi inancına aykırı davranışlara zorlamaktır.

Bu yöntem daha sonra cezaevlerinde de uzun süre uygulanmıştır. Amaç, kişiyi emirlere itaat ettirme, boyun eğdirmedir. Aklına değil, sopayı elinde tutanların arzu ve isteklerine, keyfi davranışlarına, emirlere uymasını sağlamadır. Kişi kendi kendine işkence yapmaya zorlanır.

Coplanması için elini uzatması istenir, tek ayak üzerinde durmaya, tek parmak üzerinde durmaya zorlanır. Yat kalk değil, soyun, atla, zıpla gibi emirlerle yönlendirilir. Gözleri bağlı olarak saatlerce ayakta bekletilir, kaz adımlarıyla gezdirilir veya komando dansı yaptırılır...

Bunlar arasında kişiye, arkadaşlarına küfür etmeye, tokat atmaya ve hatta işkence yapmaya, arkadaşlarını uyutmamaya ve yemek vermemeye zorlama gibi iğrenç ve aşağılık şeylerle tutsağı iyice şaşırtmak isterler.

AMAÇ, kişiyi emirlere itaat ettirme, boyun eğdirmedir. Aklına değil, sopayı elinde tutanların arzu ve isteklerine, keyfi davranışlarına, emirlere uymasını sağlamadır. Kişi kendi kendine işkence yapmaya zorlanır.

Inancına aykırı davranışlar arasında İstiklal Marşı söyletme, Atatürk ilkelerini, Gençliğe Hitabesi'ni vs. ezberletme, dua okutma, kelime-i şahadet getirme, Kürtlüğünü veya devrimciliğini inkar ettirme gibi şeyler de bulunur.

Bu uygulamaları, özellikle Kürt, Ermeni ve diğer ulus ve azınlıklardan devrimciler üzerinde daha çok yaparlar.

Polis bunlardan başka **'tatlı dil'** yöntemlerini de kullanır. Arkadaşlarına ve mücadelesine olan güvenini sarsmaya çalışır. Ajanlık teklif eder!.. Bundaki amaç ikilidir: Ya bu muameleyi kendisine hakaret sayan ve **"acaba polis beni zayıf mı buldu?"** diye kuşkuya kapılan militanın kendine güvenini sarsmak, ya da zor yoluyla çözemediği, inatlaşmaya ittiği tutsağı yumuşatmak, dengesini sarsmak ve tatlılıkla konuşmaktır.

Bu ikinci yolun da bazen tuttuğu görülür. O zamana kadar direnen, fakat artık direnci zayıflamış olan ama polis kendisiyle kapıştığı için zorunlu olarak kapışan, inat eden, teslim olmayan militan işkencecinin bir süre ara verip, taktik değiştirmesiyle gevşer, yumuşar, gerilmiş olan direnci söner. Nihayet **"bir çayla"** çözülür!..

(SÜRECEK)

ULUS ve SOSYALİZM

Halit KAYA

Toplumsal gelişimin belirli bir evresini ifade etmeleri anlamında bu iki olgu arasında bir bağ var. Yine de biri etnolojik -ulus- diğeri, -sosyalizm, sosyo-ekonomik-gelişimi temsil etmek gibi farklılıklar arzederler. Genel kural olarak şu görüş ileri sürülebilir; Etnolojik gelişim bakımından ulus düzeyine erişmemiş toplumların sosyalizm gibi ileri sosyo-ekonomik-politik bir düzen oluşturmaları olanaklı değildir.

Etnik özellik arzeden küçük sosyolojik birimler ancak yanyana buldukları ulus veya uluslarla sosyalist düzene ulaşabilirler. Oysa ulus topluluğu sosyalizmi özümseyip onun vasıtasıyla kendisini ortadan kaldıracak, sürece girebilecek maddi temellere sahiptir. Söylenenlerden şu sav'a ulaşmak gerekmektedir: Ulusun sosyalizme ihtiyaç olmaksızın, ortaya çıkar ve kendisini eritecek maddi zeminlerin ortaya çıkacağı bir evreye kadar gelişimini sürdürebilir.

Oysa sosyalizmin -eğer kapitalizmin ömrü ulusu eritecek bir sürece yeterli gelmezse, ulusa mutlak olarak ihtiyacı vardır. Öyleyse sosyalizm açısından, ulus etnik toplumun ulaşması gereken zorunlu bir gelişim evresidir.

Sosyalizm ulusu ortadan kaldırmak bir yana onu olgunlaştırmak zorundadır. Çünkü ulus, ancak bu olgunlaşma vasıtasıyla eriyebilir. Ulus komünist topluma başka bir şekilde asla ulaşamaz.

Sosyalizm evrensel ve uluslar üstüdür

Sosyalizm, toplumların ulus aşamasında geçmesini sağlayıp daha bir üst gelişmişlik düzeyine ulaştırılması genel hedefi ile uluslar üstüdür. Ancak ulusu olgunlaştırmak görevinden ötürü de yereldir. Bu anlama gelmek üzere ulusaldır.

Öyleyse sosyalizmi ilk elden dönüştürmek üzere uğrayacağı yer; ULUS'tur. Bu bakımdan ulusu görmezden gelmek, küçümsemek, ondan ve onun sorunlarından uzak durmak sosyalistlerin yaklaşımı olamaz.

Eğer bir yerde ulusun gelişimi engelleniyorsa; sömürgecilik, ilhak, işgal, kültürel baskı, asimilasyon vs. bu toplumsal gelişime yapılan direkt bir müdahaledir.

Sınıfsız bir toplumsal gelişimi hedefleyen sosyalizm, bu engellemelere şiddetle karşı durmak zo-

rundadır. Eğer engelin kaldırılması bir toplumsal devrimi gerektiriyorsa tüm stratejik ve taktik sorunlarını sosyalizm ile inşa etmek zorundadır (görevidir).

Eğer ulus burjuvazisi öncülük etmek üzere ortaya çıkmışsa, sosyalizm görevi, öncülüğü kendisi kazanmaktadır. Burjuvazi devrede yoksa, sosyalizm ulusal kurtuluşu ve ulusal kuruculuğu gerçekleştirmek için hareket etmek zorundadır. Uğraş nesnesi toplum olan sosyalizmin toplumun içsel bir devindirisi olmak istiyorsa bunu başarmak zorundadır. Farklı ulusların sosyalistleri sosyalizmin evrenselliği bazında her türlü birliktelik -ve dayanışmaları-enternasyonalizm'i- gerçekleştirirken, yereldeki uğraş nesnelere -ulus- karşı olan görevleri sona ermez. Tersine ulus toplumlarının, devindirici bir gücü olmayı başarabilen sosyalistler ancak enternasyonale katkı sunabilirler.

Ulus-toplum içerisine muhatap alınmayacak bir düzeyde olanlar enternasyonalizmin hangi gereklilerini yerine getirebilirler.

Kürdistan'da sosyalizm

Sosyalizm her ulus için gereklidir. Kürt ulusu gerçek sosyalistlerin vereceği bir dinamizm ile toplumsal gelişmede mesafe kateder. İşin bu yönü doğrudur. Ne varki bugünkü koşullarda sosyalizm, Kürtler açısından Türkleştirilmenin bir aracı olmadan çıkarılmadığı sürece Kürt toplumu için bir ilerlemeyi bir, ileri devinimini ve dinamizmi temsil edemez. Sosyalizm Türk diliyle öğrenilir, bu dilde ajitasyon propaganda ve örgütlenme faaliyetlerinin sürdürülmesinde ısrar edilirse, bu Türk burjuvazisinin dayattığı statükoya boyunduruğa gönüllü olarak rıza göstermek anlamına gelir. Kürt sosyalistlere Türkçe konuşma yasağı getirilsin demiyoruz.

Demek istediğimiz şu; mademki burjuvazinin her türlü geriletici statükolarına karşı gelmek zorundadır; Öyleyse Türk dili ve kültürünün Kürtler üzerindeki asimile edici niteliğine gönülde rıza göstermemeli. Ötesi Kürt dili ve kültürünün (elbetteki ilerici kültür kastedilmektedir) geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için çaba sarfedilmelidir.

Deyim yerindeyse; sosyalizm, Kürdistan'da Kürtleşmek, Kürdistanileşmek zorundadır. Sosyalizm Kürdistan'da ancak böyle toplumsal bir güç haline gelebilir.

Rüzgara karşı yürüyüşte komsomol ⁽¹⁾

A.Tayyip GÜLGÜN

Kawa destanından bir aktarmaya göre despot dehakin beyinde peydahlanan yaraların yegane çaresi genç beyinlerdir. Bu tarih boyunca böyle olmuştur, despotlar iktidarlarını korumak için gençlere el atmayı ihmal etmemişler. Büyük Marksist üstatlarımız da devrimci mücadelede gençlere önemli görevler düştüğü noktasının altını çizmişlerdir. Devrimci mücadelenin en dinamik en aktif kesimini oluşturan gençlerin mücadele sürecinin sürekliliğini sağlayan ya da sürekliliğe en ağır bedeller ödeyerek su taşıyan öge olduğunu vurgulamakta fayda vardır.

Nitekim toplumsal hareketlilik süreçlerinde hele bu süreç bizim gibi geri kalmış toplumlarda yaşanıyor. Genç kesim giderek devrimci mücadelede, doğru önderlikte birleşen gençlik önsaflara çıkar. Doğru önderlikte bütünleşmenin altını çizmeye vurgu yapmamızın nedeni, gençliğin doğası gereği bunda bir zeminde olmuş olmalıdır, bu en geniş toplum kesimine yönelirken, zaafı diğer bir ifadeyle dezavantajların ayırıcılığı olmadan sağlıklı örgütlenmenin yaratılmayacağı yaşanan sayısızca örnekte görülmüştür.

Çünkü yaşamı tam anlamıyla tanımayan bu kesim, hem çelişkileri görmede yeterli değil, hemde önemlisi kapitalizmin cenderesinde geçen gençliğe Marksizm ile kapitalizm arasındaki farklılığı kavratmak, gençlik evresinin doğası gereği kolay değildir. Genç insanın, canlılığı dinamikliği, burjuva düzen karşısındaki isyankar ruh hali, bilinçli, boyutlu bir sorgulamanın sonucu olmadığı gerçektir.

Giriş cümlesinde ifade etmeye çalıştığım soyutlamanın günlük yaşamdaki realitesini her genç insan yoğun olarak hisseder, okulda, fabrikada, sokakta ve hatta aile ortamında, burjuva düzenin gençliğe saldırısını, gençliği hissederken görmek ve ortaya çıkan geniş potansiyeli örgütlü kılmak, örgütlenme sorununu önemli bir evresidir, ancak sorunun bu tespitini yapmakla bitmediğini (gereksizde olsa) belirtmekte fayda vardır.

Fabrikada çalışan genç işçinin kendi özgün sorunları temelinde yatan toplumsal çelişkinin, kişisel sorun olmanın ötesinde ele alınması gerektiğine; gencin kendi özgün sorununun dayanaklarını ve alevlenen kıvılcımları kapitalist sisteme karşı, özgürlüğe dönüştürmek. Sorun dayanaklarının kişiye özgün olmadığı, toplumsal sorun olduğu gerçeğini kavratmaktan geçer.

Dolayısıyla içinde bulunduğu toplumsal birim hangisi olursa olsun gencin örgütlü mücadelede; bilinçli yönelim kazanımlarının neler olabileceğini kavratması ve örgütlü mücadelesini özümsemesi gereklidir. Bunu mücadelesinin vazgeçilmez ilkesi durumuna getirmesi lazım. İşte konumuzun başında merkeze aldığımız, burjuva düzenin genç beyin sömürsü ve toplumsal kurtuluş mücadelesi sürecinde örgütlü mücadelenin

gençliğin mevcut sorunlarının varolan burjuva düzenden kaynaklandığı, dolayısıyla görece özgün sorunun toplumsal sorun olduğu gerçeğinden hareketle, özgün sorunlarını bilince taşıyan ve toplumsal çelişkilerle başını kurabilen bir gençlik örgütlenmesiyle geniş, toplum tüm nüvelerini içine alan Komünist Parti örgütlenmesinin önemli bir ayağı tamamlanmış olacaktır.

Toplumsal kurtuluş mücadelesi sürecinde, kapitalist düzenin yıkılmasını isteyen ve kınına sığmayan iki tarafı keskin kılıç gibi duran gençliğin bu durumu çoğu kez yanıltıcıdır; çünkü enbaştta yıkacağı sistemi iyi tanımıyor, ikincisi, yıkacağının yerine neyi inşa edeceğini duymuş ise- kulaktan dola-biliyor. Bu iki eksiği tamamlamak için yeteri çabayı sarffeder durumda olmayışıda- günümüz için- üçüncü önmeli eksiklikler. Doğal olarak beni en çok üçüncü şık ilgilendiriyor.

BURJUVA düzende ilişki sistemi, bireylerin birbirinin sırtına basarak kariyer kazandığı için; devrimci savaşımdan başta komünizan gençlik, burjuva düzenin bu yaklaşımını temelden reddeden komünist yaklaşımı öğrenir, çünkü; komünizm toplumsal yaşamda bireyler arasındaki ilişkinin temeline ademi merkezîyetçiliği koyduğundan; yaşamda bireyler doğrudan birbirinin zaafıyla yüzyüze kalacak ve zaafı karşı savaşım içinde olacaktır.

Çalışma ve savaşımı yaşama egemen kılmak için varolan eksiklerin doğru tahlili sonucu devrimci mücadelede uzun erimli yürüyüş gereklerini tamamlama ihtiyacı doğar ki, buda gelişmenin önünün açık olduğu noktasına gelir. Teori ve pratiğin devrimci yaşamın birbirinden ayrılmaz iki ögesi olduğu doğrusundan hareketle, Komsomol örgütlenmesinde bir soruna dikkat çekmek gereklidir. Komünizan genç teoriyi pratiğinden öğrenir ve savaşımına egemen kılar. İçinden çıktığı toplumun tüm çelişkilerini, burjuva düzenden kaynaklanan toplumsal sorunlarını savaşımında yaşayarak kavrar ve giderek burjuva düzenden musallat olan kişiliği törpüleyerek devrimci kişilik kazanmaya başlar.

Burjuva düzende ilişki sistemi, bireylerin birbirinin sırtına basarak kariyer kazandığı için; devrimci savaşımdan başta komünizan gençlik, burjuva düzenin bu yaklaşımını temelden reddeden komünist yaklaşımı öğrenir, çünkü; komünizm toplumsal yaşamda bireyler arasındaki ilişkinin temeline ademi merkezîyetçiliği koyduğundan; yaşamda bireyler doğrudan birbirinin zaafıyla yüzyüze kalacak ve zaafı karşı savaşım içinde olacaktır. Bu ihtiyaca bireysel ve dolayısıyla toplumsal olumlulukların yüceltilmesi gerektiği genel komünist toplum düşüncesi sonucunda varacaktır.

Sözünü ettiğimiz bu gerçeğin pratik yaşamdaki uygulamasının, yazmak kadar kolay olmayacağını peşinen belirtmekte fayda vardır.

Burjuva düzende şekillenen bir gencin pembe tablolarda sökülüp çirkef kişilikten kendini arındırmasını sağlamak lafla sağlanacak bir yükümlülük değildir. Ancak pratiğe geçilerek yaşama çıplak gözle bakmasını sağlayarak bu yükümlülüğü yerine getirmiş olacağız.

Eğer toplumsal kurtuluş mücadelesinde komsomola misyon yüklerken, komsomolun kendi özgün sorunlarından uzaklaştırıcı pratik yönelimi önüne koyarsak bundan devrimci mücadelenin yarar değil zarar göreceğini görmezlikten gelirsek, başışlanamaz bir hata işlemiştir olacağız.

ULUSAL kurtuluş mücadelesinin bundan sonra geldiği nokta " salt ulusal kurtuluşçu" yöneliminde vazgeçmediği sürece daha çok emperyalizme yaklaşmak ve giderek kendini kaptırmaktır. Ulusal sorunların çözülmesi sorunu emperyalizim açısından'da giderek sorun olmaktan çıkmaya yüz tutmuştur.

Eğer bugün ülkemizde ve Türkiye'de devrimci buluşunda devrimci kıtlık yaşıyorsa hiç şüphe duymuyorum ki en önemli eksiklik parmak bastığımız bu yanlış yaklaşımdır. 'Moda ' devrimcilik ya da devrimcilik olsun olsun diye "devrimciliği" yapmak türlü hastalıklardan kurtulmayan bir siyasi hareketin devrimci mücadelelenin artı hanesine yazdıra bileceği hiçbir şey yok, tersine eksi hanesine bayağı katkı sağlayacaktır. Bu eksiklikten kurtulanın bir tek yolu var. "Çalışma ve savaşım olmaksızın, komünist kitaplardan ediniliş kitabi komünizmi bilgisi ve çalışmalar kesinlikle değersizdir; çünkü, eski teori ile pratik ayrılığın, eski burjuva toplun en zararlı tanıtısı olan eski uçuruma sürdürür"(1)

Komsomola devrimci dinamik taşımanın yolu, komsomolu kendi özgün sorunlarıyla yüzyüze getirerek kurtuluş alternatifini anlaşılır biçimde sunmaktan geçer. Kendi özgül sorunlarıyla yüzyüze gelmeye komsomol örgütlenmesini devrimci mücadeleye kata bileceği pek bir şey olmadığı gerçeğini tartışmak yersizdir. Ülkemiz koşullarında bu gerçeklik daha belirgin ortada durmaktadır.

Bugün ulusal kurtuluş mücadelesinin temel dinamiği durumunda olan ülkemiz gençliğinin yaşadığı yoğun politikadan kendine özgü ne derecede ders çıkarabildiği konusu muamma, tabi bundan kaynaklanan sıkıntıların birinci derece adresi önderliktir.

Eğer önderlik doğru olanı vermiyorsa arkasında gelen şekillenmiş eleştiri konusudur. İçine düşülmüş temel hatta devrimcilerin tek başına devrim yapabilecekleridir. Oysaki yaşananlar bunun ne denli büyük bir yanlış olduğunu göstermiştir. Devrimci ile hedef kitlesi arasında giren uçurumun giderek devrimciyi yalnız bırakacaktır; böylelikle de devrimci mesajların kitle nezdinde anlaşılması zorlaşacaktır, hatta imkansızlaşacaktır. Çok dikkat edelim fundamentalist örgütlenmenin ülkemizde ve bölgemizde revaca girmesinin birtek nedeni var. Bizlerin kullanması gereken ve kullanmadığımız yöntem ve üslubu kullanıyorlar.

Diyarbakır tarihinde bir tane fundemantalist iktidar çıkıyor oda toplumsal hareketliliğimizin en zirvede olduğu döneme denk gelmiştir. Van yine ilk kez tarihinde ilk kez sol eğilim içerisinde- 1991 yerel seçimlerinde girdi onuda yenide kaptırdık. Sanayinin en yoğun olduğu Antep ve Malatya illerimizden, Antepteki potansiyelimizi ilerletemiyoruz, Malatya'da kitleye ulaşacak yöntemleri ve kararlığı göstermiyoruz.

Botan bölgesinde ulusal mücalede aktif kitle topyekün çukurova bölgesine götürüldü. Türkiye metropollerinin varışları birer küçük Kürdistan durumuna geldi. Doğal olarak buradaki sıkıntıları çelişkileri en çok gençler yaşamaktadır. Ulusal mücadele safları bugüne kadar tek adres olarak genç kitlemizin önünde duruyordu, fakat bugün dün gibi olmuyor. Başka alternatif sunmaya başlandı. Ve kuşku yok ki, bu alternatif resmi ideolojinin kendisini sunuyor. Bu gün fundemantalist örgütlenmenin dayandığı potansiyel esas olarak ülkemiz gençliğidir. Düzenin bu yöntemi oldukça açıktır. Ve tek amacı vardır. Ulusal - Toplumsal örgütlenmenin önünü tıkamak; çünkü bunun burjuva düzenin geleceği açısından hayattı olduğunu tespitini önceden yapmıştır ve toplumsal hareketliliğin doğru önderlikte birleşmesinin önünü tıkamaya çalışmıştır.

Ulusal kurtuluş mücadelesinin bundan sonra geldiği nokta " salt ulusal kurtuluşçu" yöneliminde vazgeçmediği sürece daha çok emperyalizme yaklaşmak ve giderek kendini kaptırmaktır. Ulusal sorunların çözülmesi sorunu emperyalizim açısından'da giderek sorun olmaktan çıkmaya yüz tutmuştur. Yaşanan globalleşme sürecinin doğal sonucudur bu. Türkiye'nin Avrupa gümrük birliğine kısmen kabul edilmesi, ardından süreci takip eden gelişmeler bunu göstermiştir.

Günümüzde bir düşünceyi çözmek için uzun zaman beklemek gerekiyor. Sabancı'nın diyarbakır'da açıkladığı 'sorunu ekonomiyle çözemeyiniz' demesi başka neyi ifade ederki. Dikkat ettiyseniz kimse 'aman Sabancı neler söylüyor ! hayretine düşmedi, açıkça söylemiyorlarsa da olan şu; Emperyalist babaları aklınızı başınıza toplayın bizim bu bölgede asırlık kurmuş çıkarlarımız vardır, buna yönelik her tehlikenin faturasını sizden biliriz. Eğer dediklerimizi yaparsanız, daha çok bu sizinde (burjuvanın) çıkarlarına olacaktır.

Aklını 'başına' alan burjuvazi ulusalsorunun toplumsal sorunla bütünleşmesini önlemenin ilk adımını atmaya başlamıştır. Bundan sonraki süreçte dökülen kanlar boşunaydı, istediğiniz neyse verdik gitti" diye getireceklerdir. Burjuvazi bu şekil bir taktik yaklaşımıyla halkımızın direnişini kırmayı hedefliyor ve bunu ulusal önder veya önderlik aracıyla yapmaya çalışacaktır. Kurdukları denkle çok basit, ulusal mücadeleyi uluslukla sınırlandırıp, fundemantalizmi ortaya sürececek toplumsal kurtuluş mücadelesinin önünü tıkamak.

Tamda bu noktada ulusal kurtuluş mücadelesine komünistlerin önderliği süreci başlamıştır. Hemde ideolojik yaklaşımlardan zere kadar taviz vermeden. Burjuva düzenin korkulu rüyası toplumsal mücadelenin ulusal mücadeleyi kapsayan bu sürecin zaferi ağır bedeller gerektirecek; ama tahmin edilenden çok daha kısa zamanda gerçekleşme şansına sahiptir.

Sorunun tamamı görüldüğünde, en basit ifadesi 'rüzgara karşı yürüyüştür, bu sözünü ettiğimiz tabiki devrimci mücadele için. " rüzgara karşı " yürüyüş'ün bir ilişkisi olarak komsomola olan ihtiyaç yıkıcılığını gösterir. Komsomolun bu uzak erimli mücadelede kendisinde beklenen verimliliğin sağlanması kitle önderliğiyle diyaloklarının güçlü olmasından geçer. Parti tek başına birşey ifade etmeyeceği gibi, komsomolda tek başına bir işlev görmeyecektir.

Çünkü devrimci pratik sürecin aktif katılımı beklenen bu genç dinamiğin işlemesi için tecrübeye ve kitlesel eylemlige ihtiyacı vardır. Bir gencin devrim saflarına katılımını üst evreye taşımak gayenin ilk evresinde vermesi gerekli donanımın sağlanması aksi durumda giderek saflardan uzaklaşması, ya moda devrimciliğe yada 'sol' komünizim çocukluk hastalığına paçayı kapıtacaktır.

Tabiki, saflarda geri durmanın tek nedeni bu değil. Önderliğin kendisinde kaynaklanan kimi yanlış yaklaşımlar'da saydığımız iki neden içerisinde sayılmaktadır. Burada mutlakiyetçi gibi yanlış anlamaya düşmek için her komünizanın komünist kadro olacağı yaklaşımı değil öne sürdüğümüz, söylemek istediğimiz komünizana komünist kadro olabilme şansını doğrudan eylemlilik sürecinde tanımak gerekliliğidir.

Burjuva düzene karşı sınıf bayrağını yükseltme iddasındaki devrimci önderliğimizin, komsomolü sömürü düzenine karşı emekçi halkıyla ortak mücadelesine aktif katılımını sağlanması zorunluluktur. Tarlada, fabrikada okulda ve ailede komsomol kendi öğretisini yaymasının fırsatı tanınması gençliği toplumsal kurtuluş mücadelesine kazanmanın en mantıklı yoludur.

Aynı şekilde, fabrikadaki genç işçiyle partiyi buluşturacak olan kişi komsomol saflarındaki komünizandır, komsomolun kendisidir. Komsomol partinin kitleye taşınmasını sağlayan etkili organdır. Bir partili kadro ne kadar yetkili olursa olsun fabrikadaki genç işçinin sorunlarını kendisi kadar iyi bilemez. Aynı iş kolunda çalışan komünizan işçinin kendi alanıyla ilgili örgütlenmeye doğrudan katılımını sağlayarak sorumluluk altına alınmalıdır. Bu şekilde hem komünizanın önu açılmış olacak hemde partinin kitleye ulaşmasından bir dışı yerine oturmuş olacaktır.

Yaşanan süreçte devrimci kamuoyunda bunun tersi bir durum yaşanmaktadır. *Gençlerin kendi alanlarında koparılıp alınması için 'kurt kapar' bir aceleyle başka hemde hiç tanımadığı bir alanda sorumluluk altına sokulup, adeta okuldaki sınıf başkanında köy muhtarı çıkaran hüner gösterme aceleciliği sergileniyor. Bu yaklaşım dünyanın hiç bir yerinde tutmamıştır, Ülkemizde'de tutmayacaktır.*

Devrimcinin kitle içerisindeki yaklaşım eksikliği sürece içerisinde sonrada nerede çıktı türlü sorunlarla kendini yüzyüze bırakmaktadır. Kendisini kitlenin yerine koyduğu için hiçbir zaman cevabını'da bulamaz bu türlü sorunların devrimci önderliklerden gençliğe armağan bu tehlikeli yaklaşım gençlik cephesinde daha büyük sorunların doğuşuna, gebe durumuna geliyor. Biz komünistlerin geçmişte dersler çıkarabilmesi lazım. Tıpkı Lenin yoldaşın dediğine kulak vererek." Komü-

nistlerin yaptıkları en büyük, en tehlikeli yanlışlardan(büyük bir devrimin başlangıcını başarıyla gerçekleştirmiş devrimcilerin genellikle yaptıkları gibi) bir devrimin yalnız devrimcilerle yapabileceği düşüncesidir. Tersine başarılı olmak için temkinli bir devrimci çalışma şunu gerektiriyor. Devrimcilerin gerçekten yiğit ve illeri sınıfın yılmaz öncüsü rollünü oynamaya yetenekli oldukları anlaşılmalı ve eyleme çevrilmelidir. Bir öncü olarak, görevini ancak önderlik ettiği halk yığınının soyutlanmamaya güç yetirdiği ve bütün yığına illeri doğru gerçekten önderlik ettiği zaman yerine getirir.

BURJUVAZİ düzene karşı sınıf bayrağını yükseltme iddasındaki devrimci önderliğimizin, komsomolü sömürü düzenine karşı emekçi halkıyla ortak mücadelesine aktif katılımını sağlanması zorunluluktur. Tarlada, fabrikada okulda ve aile ortamında komsomol kendi öğretisini yaymasının fırsatı tanınması gençliği toplumsal kurtuluş mücadelesine kazanmanın en mantıklı yoludur.

Önderlik kitle ilişkisi üzerinde kafa yoran diğer bir usta'da Servet Taneli hocamız " Devlet ve Demokrasi " isimli eserinde düşünce özgürlüğü konusunu yazarken soruna bir başka açıdan şu açıklığı getirir. " Parti yönetimlerinin tabandan kopmasını, bürokrasilerin oluşmasını önderlikle kitlelerin arasında uçurumların kazılmasını önlemek. Çünkü, insan sömürüden, yabancılaşmadan kurtarıp özgürleşme amacıyla yola çıkan Marksizmin bu amaçları için kullandığı mekanizmalarda yeni sömürü yeni yabancılaşma ve yeni bağılıklar yaratan bir takım eğilimler oluşmaktadır.

Gençlik Ruh ve militanlık

Tüm gençlik sohbetlerinin, tartışmalarının demirbaş kavramı "militanlık"a değinmeden edemiyorum. Militan diyince kaf dağının arkasında bir çırpıda söküp alan bir kişiliği tarif eder oluyoruz. netleşmiş bir kavram yerli yerinde kullanılan her notaya uyan her tipten nüspet, konumuzun da merkezinde olan bir kavram. Ama önce militanlıktan neyi kastettiğimizi belirtelim.

Kendi ideolojik politik yönelimlerini en başta kendi yaşamında uygulayan dürüst, sömürü düzene karşı emekçi halk saflarında yer alan; halkımız sömürü düzeninden kurtuluşu için ölümü pahasına mücadele eden devrimci kişilik arasındaki yakınlıkları yada farklılıkları görmek, coşkusunun militanlığa evrimini sağlamak için, en başta gençlik coşkusunun militanlık olmadığı gerçeğinin kavranması gerekir. Coşkunun altında gizli bir yılginlık vardır. Militanlığın ise altında gizli öfke, inanç ve hırs vardır. Toplumumuzda kaç kişi yazdığı şiirlerden dolayı cezaevlerine girmiştir? yada kaç kişi cezaevinden şair olarak dışarı çıkıp bir kenara kapak atmıştır?Bu iki sorunun cevabını düşünmemiz lazım. İkisinin cevabı ortadadır. İkinci soru kapsamına girenlerin sayılmayacak kadar fazla, birincinin kapsamındakiler ise bir elin parmakları kadar çıkmaz.

Filistin'in yeni politik konjonktürü

FKÖ yetkilileri, 20 Ocak'ta yapılan başkanlık ve parlamento seçimlerinden sonra "Devrimci ideolojilerin" yokolduğu iddiasında bulunarak varolan konjonktürün yeni partiler ve müttefiklerden oluşacağını söylediler.

Yetkililer, İsrail-FKÖ barışına muhalif olan ve seçimleri resmi bir şekilde boykot eden HAMAS ile Fetih'in yeni kurulmuş "demokraside" yerlerini alacaklarını, çünkü Fetih ile HAMAS'ın barış anlaşmasıyla farklı yollardan ideolojik karışıklık yaşadıklarını ve zayıfladıklarını şu anda da yeni bir kimlik arayışında olduklarını belirttiler.

FKÖ, "Fetih taze bir kan ve düşünceyle siyasi partiye dönüşmeli, HAMAS ise kendisini çok çabuk yeni değişikliklere adapte etmeli ve partileşmelidir. Aksi takdirde yok olacaktır" dedi.

30 yıldan beri Filistin mücadelesine omuz vermiş olan FKÖ; İsrail barışı sonrasında kendi bünyesinde bulunan gerilla gruplarının seçim sonrası dönemde "tekrar şekillendirilebileceğini" bildirdi.

FKÖ Merkez Komite Üyesi Mahmud Abbas da yeni oluşumun eskiden türeyeceğini belirterek "Yeni kan şu an devrim ve yeni hareketleri bünyesinde taşıyan FKÖ gruplarının yeni değişiklikler ile şekillenmesinden oluşacak" dedi.

Seçimler ve son durum

Arafat'ın Fetih grubu üyeleri, parlamento seçiminde; 88 sandalyeden 67'sini kazanmış ve Arafat'a rağmen az tanınan bayan rakibi Semiha Halil karşısında oyların yüzde 88.1'ini alarak büyük bir zafer elde etmişti.

Fakat, Fetih çoğunluğunun bazı üyeleri daha fazla demokrasi talep eden bağımsız parlamenterlere katılabileceği yolunda spekülasyonlar var.

Bağımsız parlamento üyeleri yönetimini barış müzakerecilerinin eski Başkanı Haydar Abdül Şafi, eskii Sö-

FKÖ, Ahmed Şukairi tarafından 1964 yılında kurulmuş; Arafat 1968'te örgüte katılmış ve liderliği ele geçirmişti.

cü Hanan Aşravi, Batı Şeria eski Belediye Başkanı Abdül-Cevad Salih ve Siyasi Bilimler Profesörü Ziya Ebu-Amr oluşturuyor.

Ebu-Amr "Parlamento'nun bazı bağımsız üyelerinin bloklar ve hiziplere karşı muhalefette bulunacağına inanıyorum. Parlamento'nun çoğunluğu Fetih'ten oluşurken, demokrasi için baskı yapan bağımsızlar değişim için beraber hareket edebilirler" dedi.

Tarihten bugüne Filistin siyaseti

FKÖ, Ahmed Şukairi tarafından 1964 yılında kurulmuş; Arafat 1968'te örgüte katılmış ve liderliği ele geçirmişti.

Filistinliler 1987 yılında sokaklarda İsrail işgaline karşı ayaklanarak İntifada'yı başlatmışlar ve Müslüman Kardeşler, devrime katılmak için silahlı kanat HAMAS'ı oluşturmuşlardı.

İsrail ile 1993'te yapılan barış anlaşması "yeni bir dönemin" habercisi olmuş ve FKÖ'nün ana grubu Fetih, barış anlaşmasının imzalanmasıyla beraber gerilla mücadelesini sona erdirmişti.

Fakat bu hızlı değişime tüm Fetih üyeleri uyum gösterememiş ve bu durum hareket içerisinde derin bir kafa karışıklığı ve bir ölçüde parçalanma yaratmıştı.

Bir FKÖ yetkilisi, Arafat'ın sürgünden dönmesi, Filistin Özerk Yönetiminin Gazze şeridinin büyük bir bölümünü içine alması, şu anda Batı Şeria'yı da içermesi ve son olarak Filistin tarihindeki ilk seçimlerin HAMAS'ın etkisini kaybetmesine neden olduğunu söylüyor.

Filistin seçimlerine bir milyondan fazla kayıtlı seçmenin yüzde 70'inden fazlasının katılmasının, İsrail ile yapılan barış anlaşmasının halk tarafından desteklenmesi anlamına geldiği söyleniyor.

Diğer taraftan, parlamento seçim sonuçları FKÖ ile HAMAS'ın ideolojik ve örgütsel sonuçlarını gözler önüne serdi.

Fetih üyeleri zorunlu olarak Fetih listelerine oy vermedi. Ayrıca HAMAS'ın boykotuna rağmen HAMAS üyeleri gerek bağımsız aday şeklinde gerekse oy kullanarak seçime katıldı.

İsrail-Suriye üçüncü turda

İsrail ve Suriye arasında geçen Haziran'da kesintiye uğrayıp, 27 Aralık itibarıyla yeniden başlayan barış görüşmelerinin üçüncü turu dün ABD'nin Maryland eyaletinde başladı.

Görüşmelerde, İsrail ve Suriye üzerinde ABD ve İsrail'de seçimlerin yapılacağı bu yıl sonundan önce anlaşmaya varmaları konusunda ABD'nin ciddi bir baskısı olduğu söyleniyor. Görüşmeler başlamadan önce Devlet Bakanı Nicholas Burns, "Şu andan itibaren, gelişme olmasını umuyoruz" diye konuştu.

Üçüncü tur görüşmelerin daha öncekilerden temel bir farkı var; bu defa görüşmelere askeri uzmanlar da katılacak. Bu düzenlemeyi Warren Christopher'ın Ortadoğu gezisi sırasında gerçekleştirdiği söyleniyor.

Bunun taraflar açısından atılacak adımların daha hazırlıklı bir pozisyon oluşturmak bakımından bir anlamı var.

Görüşmelere katılacak Suriyeli askeri yetkililerin Tuğgeneral İbrahim el-Ömer ve Tuğgeneral Hasan Halil oldukları açıklandı; ikisi de üst düzey istihbarat yetkilileri.

İsrail tarafında ise askeri planlamanın başı Tuğgeneral Uzi Dayan ve Şimon Perez'in askeri danışmanı General Dani Yatom bulunuyor.

Görüşmelere ABD Ortadoğu Uzmanı Dennis Ross katılıyor, ancak Christopher da görüşmelerde yer alacak. Bunun hemen ardından Christopher'ın bir ortadoğu seyahati daha yapması bekleniyor.

Arabulucu rolündeki ABD, görüşmelerin bu yılki İsrail ve ABD seçimleri öncesinde yol almasını şiddetle istiyor. Christopher bu yüzden görüşmelerin "kritik bir evre"de olduğunu yineleyip duruyor.

Ancak son olarak, Washington'u ziyaret eden İsrail Dışişleri Bakanı Ehud Barak, İsrail'in Golan Tepelerinden çekilme öncesinde, mal ve hizmet akışı dahil olmak üzere Suriye ile sınırların açılması gerektiğini söyledi.

1996'da hızlı adımlar

İsrail ve Suriye arasındaki ABD'nin arabuluculuk yaptığı Barış Görüşmeleri'nin dördüncü turu gerçekleştirildi.

Görüşmelerin kilit konusunu Golan Tepeleri oluşturuyor. Suriye, İsrail'in 1967 savaşında aldığı stratejik önemdeki bölgeyi geri isterken, İsrail de karşılığında güvenliğinin garanti altında bulunmasını istiyor. Bölgeye yerleşen İsraili göçmenlerle, Golan Tepeleri'ndeki su kaynaklarının kullanımı ise sorunu giderek daha karmaşık hale getiriyor. Suriye, tepelerin kayıtsız şartsız iadesini isterken, İsrail, kapsamlı bir barış karşılığında Golan'dan çekileceğini söylüyor. İsrail, 1967'den sonra ilhak ettiğini açıkladığı Golan Tepeleri'ne 13 bin göçmen yerleştirmişti.

İsrail-Suriye görüşmelerinin ilk turu 27-29 Aralık tarihlerinde Maryland'da bir konferans merkezinde başlamıştı ve basına kapalı olarak yürütülmüştü. İkinci tur görüşmeler ise kısa bir aradan sonra 3-5 Ocak tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Bunun hemen ardından ABD Dışişleri Bakanı Warren Christopher'ın Ortadoğu gezisi geldi. Bölgede Arafat ile de görüşmeyi ihmal etmeyen Christopher, İsrail-Suriye arasında mekik dokudu.

Yine çok yakın dönemde, ABD Savunma Bakanı William Perry ve ABD Başkan Yardımcısı Al Gore da bölgeye ziyaretlerde bulundular. Ürdün, S. Arabistan ve İsrail gibi ülkelere silah ticareti amaçlı ziyaretler yapmakta olan ABD Savunma Bakanı Perry, İsrail ve Suriye arasında barış imzalandığı takdirde ve taraflar isterlerse ABD'nin Golan Tepeleri'ne Barış Gücü gönderebileceğini söyledi.

Görüşmelerin ikinci turu sonrasında ve hatta Christopher'ın Ortadoğu gezisi sırasında görüşmelerin gidişatına dair yapılan açıklamalar çoğu zaman birbirini ters nitelikte oldu.

Bir yandan yaratılmaya çalışılan "her şey iyiyeye gidiyor" havasının yanısıra, zaman zaman taraflar gelişmelere burun kıvrarak topu karşısındakine atma yolunu izlediler.

ya da Suriyeli yetkililerin "olumlu bir hava"da geçtiğini söyledikleri görüşmelerde, kilit konularda hiç yol alınmadığı da dile getirildi. Özetle, bu üçüncü tur görüşmelerde kadar barış anlaşmasının kapsamına dair net bir çerçeve ortaya çıkmadı. Ancak, İsrail ve Suriye arasındaki anlaşmanın ön koşulu olabilecek buzların çözüldüğünü gözlemlemek mümkün.

Barış görüşmeleri ve Türkiye

Türkiye, İsrail ve Suriye arasındaki görüşmeler sürenken düzenli aralıklarla su sorunu ve "terör" olarak ifade ettiği Suriye'nin PKK'ye desteği konularında kendi görüşlerini açıkladı. Sürekli olarak ABD ve İsrail'e Suriye'yi sıkıştırması konusunda baskı yapan Türkiye, içeriye yönelik olarak belli aralıklarla, bu görüşmelerde kendisini ilgilendiren bu konulara geniş yer verildiğini ileriye sürdü.

Ancak, bu konuların görüşmelerin gündemine girdiğine dair, Türkiye devletinin açıklamalarının dışında bir bilgi alınmadı. ABD ve İsrail bu konularla ilgili olarak sürekli, "Türkiye ile Suriye'nin kendi aralarındaki bir sorun" ifadesini kullandılar.

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcü Vekili Glyn Davies bu konuda çok açık olarak "Biz, konuyu, genelde Türkiye ile Suriye arasında çözümlenmesi gereken bir mesele olarak görüyoruz. ABD'den konuyla ilgili olarak bir rol oynaması istenmedi" dedi.

Son olarak, Christopher'ın Ortadoğu gezisi sıralarında, Tansu Çiller'in bir mesajı İsrail'e gönderildi.

İsrail ve Suriye arasındaki görüşmelerde, su konusunun gündeme geldiği biliniyor.

Ancak bu Golan Tepeleri'nden geçen Yarmuk Nehri ile ilgili idi. Yarmuk Nehri İsrail'in önemli su kaynaklarından birini oluşturuyor.

Ortadoğu'da 'her şey karıştına gebe'

Temel DEMİNER

GEORGE Bush, 23 Eylül 1991'de BM'deki, "tarih devam ediyor. (...) Pax-Universalis (evrensel barış) peşinde olacağız" demişti. O günden bugüne ABD, "Pax-Universalis" yönelişiyle dünyanın sırtına deli gömleği geçirmekle meşgul. Kuzey'in oluşturma kavgasını verdiği "düzen", "Pax-Americana"da somutlanıyor. ABD, "düşük yoğunluklu çatışma/ low intensity conflict" yönelimiyle kendine, "soğuk savaş sonrasında da dünya barışı çeşitli tehditler altında bulunmakta. Dikkatlerimizi bölgesel tehditlere yöneltilip, barışı sağlama" (G. Bush) "görev"ini vehmediyor... Böylelikle "Pax-Americana", Bosna'dan Kafkaslara veya Ortadoğu'ya vd yerlere el atıyor. "Çünkü" diyor 'Pentagon, "soğuk savaşın bitmesine rağmen, barışın sigortası yok".

Barışın sigortasının olmadığı, hatta attığı "sıcak barış" ortamını Pierre Lellouche'a göre, "dünya daha çok istikrarsızlık ve belirsizliklere doğru gidecek. (...) ABD'nin gücü ve etkinliği azalacak. (...) Aşırı milliyetçilik, etnik sürtüşmeler tirmanacak. Köktendinci akımlar yayılacak. (...) Üçüncü dünya öne çıkacak. (...) Avrupa -veya genelde Kuzey- büyük bir göç sorunu ile karşılaşacak. (...) Bölgesel ve yerel uyuşmazlıklar ve çatışmalar artacak." (Yeni Dünya: Yalta Düzeninden Ulusların Düzensizliğine)

Benzer saptamalar, İngiltere 'Kraliyet Uluslararası İlişkiler Enstitüsü' raporuna da yansıyor: "Batı-İslâm arasında bir soğuk savaş devreye girecek. (...) Müslüman ülkelerdeki Batı karşıtı ideolojiyi artık komünizm değil, İslâm yönlendiriyor. (...) Batı Avrupa ile Ortadoğu arasındaki ilişkiler giderek gerileyecek. (...) Varsılık-yoksulluk bölünmesi var. İslâm görüşüne dayalı, dintemelci batı karşıtı ideolojiler de bu bölge halkları için çekici olabilir." (International Affairs)

Tunus'lu filozof Muhammed-Allal Sineceur'un deyişiyle, "1789'un idealleriyle hiçbir ilgisi kalmamış bir biçimde yüzüne insan hakları maskesi takmış bir pazar ekonomisinin her yeri adım adım ele geçirdiği" dünyada; "YDD" hızla "yüksek gerilim bölgeleri" oluşturuyor. Ortadoğu'da bu bölgelerden biri. Çelişkilerin yumak yumak, salkım saçak, düğüm düğüm olduğu Ortadoğu; "Pax-Americana"nın yoğun saldırılarına maruz kalan bir alan. A. Anon'un deyişiyle, Ortadoğu'da "in your days everything seems pregnant with its contrary /şimdilerde her şey karıştına gebe görünüyor"...

Karşıtlığın diyalektiğini göremeyenler için "Pax-America" Ortadoğu'da tutmaktadır. Ama öyle mi? Elbette değil. Örneğin İsrail-Filistin barışı veya İsrail ile Suriye'yi barıştırma girişimi ya da ABD'nin Kuzey

Irak'taki operasyonları, gerçekten "kalıcı" mı?.. Sorular ortada duruyor... Son örneği ile, yüzde 75'in civarında katılımı gerçekleşen Filistin seçimlerinde, oyların yüzde 88.1'ini kazanan Arafat, "Barış yolunda ilerlemeye devam edeceğiz" açıklamasını yapsa da; 'Revue de Liban'a 19 Ocak 1996'da verdiği demeçte, "seçimler, başkenti Kudüs olacak bağımsız devletimizi müjdeliyor. Bizde onlar da (İsraililer) Filistin devletinin kurulacağını ve bu devletin başkentinin Kudüs olacağını biliyoruz" demeden edemiyor. Aynı şekilde Arafat'ın seçimleri kazanması İsrail'i memnun etse de; Şimon Peres, Arafat'ı kutlarken, "Filistinliler sadece Özerklik Konseyi temsilcilerini belirlemek için oy kullanmadılar. Aynı zamanda özerklik anlaşmasını desteklediklerini de ifade ettiler" kayıtlarını düşüyor.

Geçenlerde Filistin'e giden ODTÜ Rektörü Süha Sevük'ün işaret ettiği gerçeğin görülmesi gerekiyor: "Filistin'de barış süreci yürümüyor. Siyasal olarak böyle bir karar alınmış ama halklar arasında bir iletişim olmamış. Filistinlilerle İsraililerin birbirine karşı tutumlarına baktığımızda, barış süreci için uygun bir durum bulunmadığını gözlüyorsunuz." Yani İsrail'in Filistinlilerle "pamuk ipliğine" bağlı "barışı", bir alay değişkene bağlı ve tamamlanmamış bir süreç. "Pax-Americana"nın Ortadoğu'da el attığı yaşamsal konudan biri de "Kürt Sorunu" ve Kuzey Irak gibi... Ne "Kürt Sorunu"nda ne de Kuzey Irak'ta hâlâ "Pax-Americana" "çözümleyici" değil. Meşhur Dublin sürecine bağımlı olarak KDP ile YNK arasında "anlaşma" sağlandığı iddia edilse de; YNK kontrolündeki bölgelere KDP son haftalarda askeri yığınak yapıyor.

Bunun yanıbaşında ABD'nin Irak-Saddam politikasıyla, Fransa'nın yeni yönelimlerinde farklılıklar ortaya çıkıyor. Fransa'nın Saddam'ı rehabilite çabaları, ABD'yi rahatsız ediyor.

Kuzey'in hâkimiyet ve pazar paylaşımı mücadelesinin en şiddetli yaşandığı Ortadoğu'da, İran, ABD'yi rahatsız ederken; Suriye-İsrail görüşmeleri konusunda "Şam'dan, daha iyi müzik ve daha iyi sinyaller geliyor" diyen İsrail'in Washington Büyükelçisi İtamar Rabinoviç, ekliyor:

"Ortadoğu'nun en önemli oyuncusu Türkiye'yle çok yakın bir ilişki içindeyiz.

Türk görüşü ve çıkarları denklemin bir parçasıdır. Kapsamlı barış ve su meselesi masasının üzerindeyken, ortaya çıkacak denklemlerle, Türk görüşünü ve Türkiye'nin çıkarlarını bütünleştirmemiz gerekmektedir." "Yüksek gerilim bölgesi" Ortadoğu'da "her şey karıştına gebe"...

"Pax-Americana" ne yaparsa yapsın, Ortadoğu'daki sorunların yarı çapını genişletip, orta vadeli altüst oluşlara ertelemekten başka bir sonuca ulaşamayacak...

Bir isyanın anatomisi

Ben Metin Göktepe. Gazeteciyim?!

Bilal LEKESİZ

Tarih: 8 Ocak 1996. Yer: Eyüp Kapalı Spor Salonu. Vaka: Ümraniye Cezaevi'nde şehit düşen tutsakların cenaze töreni. Protokol: Çevik Kuvvet, sivil polis, özel tim, CIA, KGB, MOSSAD, FBI, MIT vs...

Evet, gelişen tüm olayların materyalleri bunlar!..

Ve ertesi gün...

Tarih: 9 Ocak 1996. Yer: Eyüp Kapalı Spor Salonu'nun elli metre ötesi. Vaka: Bir cinayet. Bir gazeteci. Bir Evrensel muhabiri. Bir Metin Göktepe. Protokol: Önce kimse yoktu, sonra...

Sonra, gazeteler, televizyonlar yani milli(tarist) medya bize buruk bir haber veriyordu: "Evrensel muhabiri Metin Göktepe gözüaltına alınmış, elli metre ötede bulunmuş, çay içerken ölmüş, direğe çarpmış, sandelyeden düşmüş..."

... **Ne** yazık ki Metin'i o gün kaybettik. Ancak aradan haftalar geçmesine rağmen, sistemin kurmayları bir açıklama yapmanın 'gayret'ine düşmemişlerdi. Fakat asıl top İçişleri Bakanlığı'ndan geldi: Göktepe alınmış, bırakılmış, parka gitmiş, sonra canı çay içmek istemiş!, içmiş, içmiş, içmiş ve... ve oracıkta ölmüş!

Protokol gereği Evrensel'e 'ziyaret ve başsağlığı' akını başlatmış devlet. Biri girmiş biri çıkmış, biri yoldaymış, biri ordaymış, biri 'bulacak'mış, biri 'sora-

cak'mış... Ne bulan olmuş, ne de soran. Hepsi. Evet hepsi nafile!, hepsi 'bir ümitsiz vaka'...

Bunlarla beraber inkar politikası almış götürmüş başını. Evrensel Metin'in katillerini ortaya çıkarmak için (gerçi belli del!) yoğun bir çaba sarfediyordu. Sonunda bulundu: Ele başları olan Alibeyköy Çevik Kuvvet'te 'çalışan' komiser yardımcısı Mehmet İşbitiren.

Doğrusu başarılı bir 'iş' yapmış Mehmet!.. Soyadı gibi işbitiriyor. Gerçi biraz acemice davranmış ama olsun(!) Aslında 'Güney Doğu Anadolu Bölgesi'ne tayin etmek gerek Mehmet'i. Yıllardır halk orada perişan, aç, sussuz. Üstelik de terör tırmadıkça tırmanıyor...

Giderse belki bir 'çözüm' bulur.

Aslında söylediklerim için biraz 'komedi' yönü. Ancak sistemin muhalif basın üzerinde Abdülhamit döneminden başlayarak, günümüzde ise SS karamameleleriyle devamını sağladığı baskı ve sansür politikalarının devamıdır.

Açıkçası dayanamıyorlar, sindiremiyorlar...

Son olarak Göktepe'nin katledilmesi bir sonuçtur. Toplumsal muhalefetin alanlarda devletin militarist yüzünü teşhir etmesi, sistemi zora sokmuştur. Buna karşın kaban ve hesap soran toplumsal muhalefetin direnişini 'kırmak' için yeni 'failler-sanıklar' türetmiştir.

Bizler sorunun ana kaynağını istiyoruz! Apê Musa'yı, Hafız Akdemir'i, Namık Tarancı'yı, Halit Gülgün'ü, Hüseyin Deniz'i ve Metin Göktepe'yi düşüncelelerinden dolayı katleden zihniyeti istiyoruz!

Korktunuz hep; Apê Musaları, Hafız Akdemirleri, Metin Göktepelere öldürerek bitireceğinizi sandınız. Ama herşey gün gibi ortada. Nice Apê Musa'lar, Hafız Akdemir'ler, Metin Göktepe'ler doğdu bu ülkenin top raklarında. Serpildi tohumları, Amed'ten Botan'a, Cizre'den Van'a İstanbul'a.

Şimdi onlara 'ölü' mü denir artık?!

Onlar gittikçe çoğalan ve bu kavga ateşinin yanmasında neferleşmiş kızıl yüreklerimizdir... Biz yine de tekrarlıyoruz; Metin'in hesabı sorulacaktır, ne Metin'in kalemini yerde bırakacağız, ne de düşüncelerini! Sistemin devrimci-sosyalist basın üzerinde uyguladığı bu politikaları sökmüyor artık!

SÖK-ME-YE-CEK!

..."Günü geldiğinde defterleri dürülüp, künyeleri okunacaktır halk düşmanlarının". Şair'in ne demek istediği gayet açık... Anlayana...

Taksim ve Kızılay'a dair...

Kerim TABEL

Bilindiği gibi Yıldız Teknik Üniversitesi'nde (YTÜ) devrimci öğrenciler 19 Aralık'ta bir dizi akademik-demokratik talepler etrafında açlık grevi eylemine girmişlerdi. Eylemin temel ayaklarını "Harçların kaldırılması", "Kredilerin on milyona çıkarılması", "Eğitimde özelleştirmenin durdurulması", "Polisin okullarda uzaklaştırılması" gibi talepler oluşturuyordu. Fakat ilk dönemlerde, YTÜ öğrenci grubunun eylemi devrimci-demokrat kamuoyunda ve devlet medyasında pek kayda değer düzeyde hesaba alınmamıştı. Açlık grevinin, seçim atmosferinde ve cezavleri direnişleri ile TC'nin suni gündemleri medyasında önemce istemesi gibi bir dönemde cerayan etmesi, fazla yankı bulmamasına neden olarak görülebilir. Bir diğer etmen olarak ise öğrencilerin bu taleplerini dillendirmeleri geçmişten bugüne gelenekselleşmiş bir seyirde izlemesi, belleklerde de alışılmışın ötesinde dinamik bir güç olarak görülmemesi kanısından kaynaklıdır. Dönemin baş toplumsal gündemlerinin durulmasıyla ve öğrencilerin polis saldırı, gözaltı ve tehditlerine rağmen eylemliliklerinde kararlılığı, geneli ilgilendiren içsel ve parçasal devriminin, geniş yankı bulmasına yolaçtı ve de parçasal devrimin, tüm öğrencilere sıçradı. Bununla kalmayıp, başta Eğitim-Sen olmak üzere demokratik kitle örgütleri de öğrencilerin yanında tavır geliştirdiler.

Öğrenci kitlelerinin, mevcut düzenin çarpık eğitim sistemine karşı giriştikleri hak arama mücadelesinde de görüldüğü gibi devrimci-demokratik kitle örgütlerinin genel anlamda giderek ezilenlerin ve haksızlığa uğrayanların yanında fiilen yeraldığını ve faşist TC sisteminin yıkılmasında güçlü bir zemine oturduğu söylenebilir. Haklı taleplerin kitleler nezdinde vücut bulma sürecinin tamamlanmasıyla daha güçlü çıkışın ve sistemi daha çok sıkıştırmak için eylem, okuldan alanlara taşındı. 4 Şubat'ta Taksim Meydanı'ndaki kitlesel gösteri ve onun akabinde 5 Şubat'taki Ankara Kızılay Meydanı'ndaki kitlesel eylem, bunun bir ifadesiydi. İstanbul ve Ankara merkezli üniversitelerle kısmen diğer üniversitelerde öğrencileri katılımının olduğu bu süreç, öğrenci gençlik mücadelesinde güçlü bir halkanın yakalanmasında önemli bir göstergedir. Özellikle de YTÜ devrimci öğrencilerin çıktıkları kıvılcım ve bu kıvılcımın sönüp gitmesinden ziyade ilkeli/kararlı bir tavır ortaya koyarak alevlendirmelerinin etkisi büyüktür. Tıpkı cezavlerindeki hak gasplarına karşı Ümraniye Cezaevi'ndeki devrimci tutsakların başlattıkları direnişin ardından tüm cezavlerine sıçraması, HADEP'in Kürdistan'daki süren kirli savaşta "barış" sloganında ısrarlı bir tutum izlemesi sonucunda tüm devrimci, demokrat, ilerici ve aydın çevreleri etkileyen bir düzeye getirmesi gibi. Bu bağlamda ise geniş kitleleri ilgilendiren sorunların, kitleye mal ederek, mevcut düzeni zorlayacak bir momentin yakalanmasını hedefleyen öncü güçlerin, kararlı/militan tutumları belirleyicilik teşkil ediyor.

Peki istenilene varmada salt kararlılık yeterli mi? Veya sorunla ilintili olarak öğrenci gençliğin akademik-demokratik haklarını elde etme yolunda gösterdiği direnç yeterli

mi? Tabii ki kararlılığın her ne sorunda olursa olsun çözümü ulaşımda birincil şart olduğu tartışma götürmez. Keza bunun yanında ulaşılması gereken hedefle ona denk düşün konumlanma (örgütlenme) uygunsuzluk gösteriyorsa biz ne kadar istemlerimizden ısralı olursak olalım, başarı şansımız zayıf olur. Genellemeye yapacak olursak; üniversitelerde yoğunluklu bir devrimci öğrenci muhalefeti söz konusu. Üniversitelerde öğrencilerin sorunları katmerleşerek giderek ağırlaşıyor. Platformlardan ziyade hala gruplaşmalar da (eski zihniyetler kadar olmasa da) varlığını koruyor. Üniversiteler arası koordinasyon ve diyalog yaratılamamış, hatta grupsal ve bireysel bazda haberleşmeler bile mevcut değil. A üniversitesindeki öğrenci potansiyeli B üniversitesindeki her hangi bir gelişmeyi yayın sayfalarında gördüğü zaman haberdar olabiliyor. Bu ise tekil düzeyde ele alındığında, örgütsel/kitlesel tutum, tali planda kalmakta, bireyler vijdaniyla rahatlatma yolunda kendi kendine içten deşarza yönelmektedir. Ta ki 'okun sıvri ucu' gelip kendine dayanana kadar. Devrimci öğrenci gençlik, mücadelesinde okul bazında özerkliğiyle beraber merkezi bir örgütlülük yaratamadığı sürece dağınıklık sür-git devam edecektir.

Dönemin gerektirdiği bir başka aşılması gereken durum ise 4-5 şubat eylemlerinde de görüldüğü gibi 12 Eylül'den bugüne evrilen ürkeklik ve kitle psikolojisindeki düşüklüktür. Gerek Taksim eyleminde gerekse Kızılay eyleminde öğrenci gençliğin hala polis fobisini ve alan fobisini kıramadığı çok açık bir şekilde gözle görülmekteydi. Polisin en ufak bir saldırısında, büyük bir panikleme ve geriye çekilme durumu yaşanıyor. Basit provokasyonlarda bile bir tedirginlik ve keşmekeşlik yaşanıyor: 80'li yıllardan bugüne mevcut baskıların sürekliliği ve öğrenci gençliğin de-politisasyon sürecinin sistem tarafından derinleştirilmesi sonucunda kitle-alan eylemlerinden uzak kalması ve öğrenci gençliğin bu konudaki tecrübesizliği bir faktör olarak gösterilebilir. Ama, devrimci öğrenci gençliğin 70'ler döneminde Denizlerin ruhu gibi büyük bir mirasa sahip olduğu da gözden ırak tutulmamalıdır. Unutulmamalıdır ki; psikolojik üstünlük devrimci mücadelede zafere doğru yürüyüşte yolun yarısıdır.

Bir başka nokta ise eylemin kalkış noktalarındaki eksiklik oluşturuyor. Yukarıda belirttiğimiz 'Harç' sorunu, 'Kredi' sorunu ve 'Özelleştirme' sorunu neticede ekonomide temelleniyor. Polisin okuldan uzaklaştırılması eylemin ikinci kalkış noktası. Eyleme siyasal bir nitelik verilmesi ve ana dilde eğitim hakkı şiarının hedefler arasında yeralmaması dönemin bütünsel bir eylem biçimine bürünmemesini doğurmuştur.

Yukarıda belirttiğimiz devrimci öğrenci gençliğin kimi yönleriyle açmazları ve bugün yoğunlaşması gereken konular üzerineydi. Bu eksiklikler bir yana 4-5 Şubat eylemi öğrenci gençliğin yıllanmış kabuğunu kırmaya yönelik ciddi ipuçları vermektedir.

Yıllardır devrimci muhalefetin 1 Mayıs'ı kutlamalarına izin verilmeyen şanlı Taksim Meydanı'na polisin engellemesine rağmen öğrencilerin kararlıca direnmesi bunun en açık ifadesi değil mi?

BÜYÜK KÜRT ŞAİRİ:

HEJAR

Büyük Kürt şairi Hejar 21.2.1991 yılında Kürdistan'ın Kerce şehrinde öldü.

Helbestvanê nav û deng Hejar dî salas 1920'an da li bajarê Mahabatê hate dinê.

Hejar paşi sala 1940'i lî Kurdistane İranê tevi jiyan civaki û politik dibe. Ev bo azadi û rızgariya welatê xwe pêşkêşî vê pîrsê dîke.

Cara pêşin Hêjar destaneke bî navê "Pîrsên zêna mîrov lî ser xweşbextiyê" çap dîke.

Lê navê Hejar dema ku dî sala 1946'an da çumhuriyeta Mahabatê hat sazîkirin, wî çaxî baş hat bihistin. Gelek helbestên Hejar dî nav wan salan da dî ser rupe-lên rojname "Xelale", "Niştîman" da cigirtin.

Dî sala 1946'an da li bajarê Tebrîzê berevoka helbestên Hejar bî navê "Alakok" hat çapîkirinê.

Paşi hilweşandina Çumhuriyeta Mahabatê Hejar dî sala 1947'an çû lî İraqê ma. Hejar dî nav wan salanda belengazî, kesibî û tengasiyên mezin didin. Paşê hêzên zordest lî İraqê berî Hejar dan û Hejar îjar jî çû lî Suri-

yê cîwar' bû. Hejar dî sala 1953'an da çû lî Bukreşê tevi şahiye xort û keçên cihanê bû. Paşi vê yekê navê Hejar lî hemû cihanê hat bihistin. Dî sala 1959'an da hejar diçe Yekîtiya Sovyetan û ew dibe mêvanê Yekîtiya Nivîskarên Azerbeycanê.

Dî sala 1961' an da li bajarê bakû gelek helbestên Hejar bî zmanê Azerî ser navê "kürt nağmeleri" tê çapîkirin. Dî sala 1961'an da jî du berevokên Hejar lî bajarê moskovayê bî destê K.P. eyubî tê derxistin. Bî vî tehrî navê hejar lî Yekîtiya Sovyetan zef bela dibe.

Hejar 21 ê Sibate sala 1991'an lî bajarê Kereçe lî İranê dî 71 saliya xwe da diçe ser heqîya xwe.

Hejar dî helbest û efrandinên xwe da ser bratî û dostiya hemû gelên cihanê gelek tişt nivîsiye. Ew ser meznaye internasyonalizmê bûye merivekî dilşewat û bawermend. Bo vê yekê jî navê Hejar lî hemû cihanê pêl daye.

Usa jî Hejar wek Mem û Zîn, helbestên Omer Heyam û Şerefname wergerandiye zaravê Soranî.

EY REQÎP

Kurmançî

BÖLÜCÜ

çizgi

*Ey reqîp her maye qewmê kurd zîman
Naşîkêne danerê topê zeman
Kes nebê kurd dimirin, kurd jîn dibin
Jîn dibe, qet nakeve ala kurdan*

*Qewmê kurd rabû ye ser pê wek şêran
Ta bî xwîn nexşî bike taca jîyan
Kes nebê kurd dimirin, kurd jîn dibin
Jîn dibe, qet nakeve ala kurdan*

*Em xortên Mîdyâû Keyxû üsrev in
Dîn, îman, ayînman e, kurd û Kurdistan
Kes nebê kurd dimirin, kurd jîn dibin
Jîn dibe, qet nakevê ala kurdan*

*Em xortên rengê sor û şore in
Seyr bike xwîna çîyan me darijand
Kes nebê kurd dimirin, kurd jîn dibin
Jîn dibe, qet nakeve ala kurdan*

*Xortê kurd her hazîr û amade ne
Can fîda ne, can fîda, her can fîdan
Kes nebê kurd dimirin, kurd jîn dibin
Jîn dibe, qet nakeve ala kurdan*

Dıldar (1918-1948)

Kirli sermaye ve dünyamız

Serdar YÜCE

İnsan topluluklarının ortaya çıkmasından, gelişip bugüne evrimleşmesinde temel faktörün emek olduğu bilinmektedir. İlk insanların beslenip ve yaşayabilmeleri için giriştikleri eylem, gerek insanın tarihi süreç içerisinde biyolojik değişimine, gerekse de toplumsal değer birikimlerin oluşumunun ana teması olmuştur. İnsanlık ilk olarak beslenme sonucunda edindiği (kendi vücudunda bulunan gıdadan aldığı) iş enerjisini kullanarak yaşama savaşı vermiş ve bu savaşın farklı enerji kaynaklarını bulup yararlanmasının başlangıcı olmuştur. İnsan kendi içgücündeki enerjinin dışında ilk bulup kullandığı enerji kaynağı ateştir.

Zaten tüm canlılar içerisinde kendi vücut enerjisinin dışında diğer enerji kaynaklarını kullanıp faydalanabilen tek canlı da insandır. İnsanoğlu ateşten yararlandıktan sonra yerleşik yaşama geçmiş ve bu beraberinde toplumsal gelişimin temel etmenlerinden biri olan teknik ilerlemeyi de yaratmıştır.

***KIZILDERİLİ** reisin dediği gibi "Biz bu toprakları, atalarımızdan miras almadık, çocuklarımızdan ödünç aldık". Yaşanabilir özgür bir toplumsal sistem için yaşanabilir bir dünya da gereklidir.*

Bugün toplumlar tarihinin değişimine baktığımızda ateşle başlayıp buharlı makinelere, buharlı makinelerden sanayi devrimine, sanayi devriminden bilgisayar teknolojisine ulaşmanın temelini insanın çevresinde olup biten olayların derinliklerine inerek araştırıp gözlemleyerek, laboratuvarlarda akla ve mantığa uygun bir şekilde çözümlenerek açığa çıkartması, bilim ve teknolojinin bu üç olgunun iç içe gelişip ilerlediğini ve birbirinden ayrı kopmaz olduğunu bize göstermektedir.

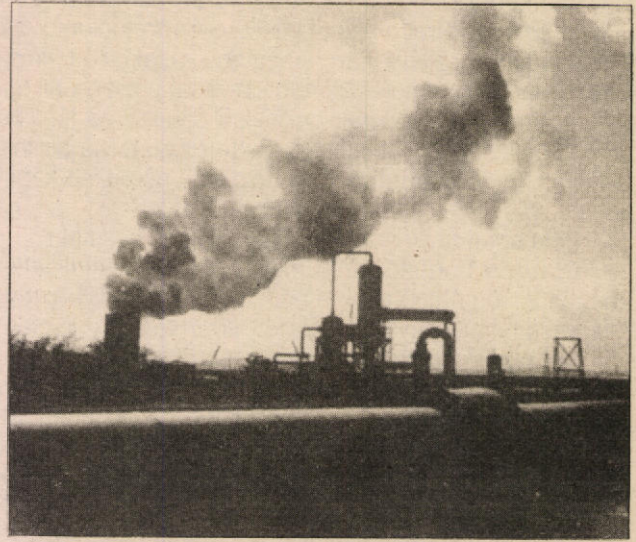
Evet ısı enerjisinden başlayarak sanayi devrimine, sanayi devriminin doğurduğu bilgisayar teknolojisine bunun da getirdiği olanaklardan yararlanılarak, kimyasal ve atom enerjisine ulaşılması oldukça sevindiricidir.

Bugün toplumsal yaşamın daha rahat uygun koşullarda planlanıp programlanması, gelişimin ve ilerlemenin getirdiği olumlu sonuçlardır.

Fakat, madalyonun diğer yüzü ise, bilim tekniğin dengesiz ve hoyratça kullanımının verdiği olumsuz, hatta korkunç sonuçları canlıları ve onları çevreleyen ekolojik dengeyi oldukça kötü bir şekilde etkilemiştir.

Geçmişte ABD'nin II. Dünya Savaşı'nda Japonya'ya attığı atom bombası, 1988'de Saddam diktatörlüğünün Kürt halkı üzerinde kimyasal silahla gerçekleştirdiği Halepçe Katliamı vb. olaylar insanlık tarihine bir kara leke olarak geçmiştir.

Bunlar geçmişte bu iki halkı etkileyen derin yaralar dı. Fakat bugün bilim ve tekniğin hoyratça kullanımı tüm dünya insanlığını ortak doğrultuda, ciddi sorunlarla yüz yüze getirmiştir. Hemen herkesin yer yer karşılaştığı haber bültenlerinde dinlediğimiz bilimsel kurumların

verdiği açıklamalar insanları şaşırtarak, yüreklere korkular salmaktadır. Ekranlarda dinlediğimiz haberler; dünyamızın on yıl sonra enerji sıkıntısı içerisinde gireceğini, böyle kullanımın devam etmesi halinde yaklaşık 40- 50 yıl sonra ise dünyanın petrol ve kömür rezervlerinin tükeneceğini sıkça duyar olduk!

İnsanlığın bugüne gelmesinde enerjinin ana unsur olduğunu yukarıda kısa da olsa açıklamıştık. İnsanlığın aydınlanmasında enerji temel rol oynarken, gelecekteki enerji sıkıntısının dünyamızı tekrar karanlığa gömmesi şimdiki sonuçları ile pek de uzak bir ihtimal değil! Gelecekte bu sorunun önüne geçebilmek için şimdiden çalışmalara başlayan bilimadamları son teknolojiyi kullanarak, petrol, kömür vb. temel enerji sağlayan yakıt maddelerinin dışında güneş ve su gibi tükenmez enerji kaynaklarından yararlanabilmek için çalışmalara girişmişlerdir. Bu konuda ne kadar yol alınır bilinmiyor ama, tasarlanan formülasyonda günümüz insanların enerji ihtiyacını sağlayabilecek somutlukta bir yol alınamamıştır.

İnsanoğlunun ateşle başlayıp 21. yüzyılda son doruğuna ulaşan enerji kullanımı, toplumlara sorunlar dizisini de beraberinde getirmiştir.

Yine ciddi düzeyde bir sorun olan azot oksitlerin kloroflorokarbon, (feron gazları) klor ve brom gazlarının sorumsuzca kullanımı dünyamızın koruyucu meleştiği olan ozon tabakasının incip delinmesine neden olmuştur. Ozon O₃ formülünde üç oksijen atomunda oluşan bir moleküldür. Görevi atmosfer basıncı altında yaklaşık 3mm kalınlığında bir örtü oluşturarak, güneşten gelen ultra-viyole (moretes ışınlar) ışınları, storosfer tabakasından süzerek yakıcı ve tehlikeli ışınları kırıp yeryüzüne ulaşmasını engellemektir. Böylece, dünyada yaşanan doğal dengenin teminatını sağlar.

Yukarıda adı geçen maddeler, buzdolabı, klima, sprey vb. gibi üretim alanında soğutucu olarak kullanılmakta, endüstriyel, kimyasal atıklar nükleer denemele-

rin yolaçtığı çevre ve hava kirliliği toplumsal yaşamda salgın hastalıklara, kitlesel ölümlere neden olmaktadır. Varolan sorunlar dizisinin yarattığı sonuçlara bir çok yaklaşım sözkonusudur.

İdealistlerin "kıyamet günü geldi çattı, tanrı kullarını cezalandıracak" vb. belli kurumların toplumu duyarlı olmaya yönelik kampanyaları, yasakları, bilimadamlarının atom moleküllerini, kimyasal gazları ehlileştirme umuduna kapılarak giriştikleri çabalar ve tüm bu yaklaşımlar bataklıkta sineği yoketme çabasıyla bir farkı olmayan "**çözüksüzlüğün çözümü**" acizliğine kapılmadır.

Peki sorunun kaynağı ne? Çözümü ne olacaktır?

Dünden bugüne tarihi misyonunu yüklenip gelen bugünün sömürücü egemen gücü burjuvazidir. Toplumsal yaşamdaki sosyal sorunlar dizisinin temeli dün olduğu gibi bugün de emek ve sermaye arasındaki sınıf savaşımının temelinde yatmaktadır.

Burjuvazinin kendi sınıf çıkarları doğrultusunda düzenleyip yönettiği kapitalist sistem insan için değil kâr için üretim anlayışını ilke edindiğinden dolayı, gerek dünyanın yıpranıp yok olmasını gerekse dünyada milyonlarca insanın açlığa, sefalete, yokluğa mahkum edilmesinin ana kaynağını oluşturmaktadır.

Tarihlerden bugüne iktidar egemenliğini sürdürüp gelen burjuvazi, proletarya üzerindeki sömürü çarkını devam ettirip daha uzun vadeli kılmak için sosyal-siyasal-politik uygulamalarıyla halklar üzerinde merkezi otoriter kültür anlayışını hakim kılarak, toplumsal değerlerimizin üzerinde saltanatını sürdürmektedir.

Her dönem olduğu gibi bugünde oluşturduğu kimi kurumlarla çevre ve toplumsal sorunların çözümü arayışına giren burjuvazi, geçici çözüm yollarıyla günü kurtarma derdine düşmüştür. Ama nafile burjuvazinin çözüm mantığının altında her zaman makyavelizm yattığından dolayı kendisinin yarattığı ve kendisinin aleyhine olabilecek hiç bir çözüm yoluna gitmeyi cesaret edememektedir. Kısaca kirlî sermayenin kirlî beyni toplumu ve dünyayı kurtarabilecek kadar temiz olmadığını, kendisi de çok iyi biliyor.

Sorunun tek ve köklü çözümü kapitalist-emperyalist sistemin yıkılarak, onun yerine sınıfsız sömürsüz bir halk bilimi olan sosyalist sistemin kurulmasıdır. Biz komünist gençler olarak sermayenin egemenliğine karşı verdiğimiz siyasal mücadelede daha güzel, özgür, sömürsüz bir toplumsal sistem kurmaya çalışırken yarın kuracağımız özgür-demokratik toplumu yaşatabilecek güzel bir dünyanın da gerekli olduğunun farkında olmalıyız. Bundan hareketle, sermayenin dünyanın doğal zenginliklerini çarçur ederek, doğanın ekolojik dengesini bozup, çorak bir dünya yarattığını tüm dünya insanlığına anlatarak, bu alanda somut pratik çalışmalara girişmeliyiz. **Kızilderili** reisin dediği gibi "**Biz bu toprakları, atalarımızdan miras almadık, çocuklarımızdan ödünç aldık**". Yaşanabilir özgür bir toplumsal sistem için yaşanabilir bir dünya da gereklidir. Hiç bir soruna, olguya birbirinden ayrı bağımsız olarak bakmamalıyız.

Çevremizde olup biten her olaya marksist bakış açısıyla yaklaşip, hareket etmeliyiz.

Zaten materyalist olmanın temel gereği de bu ya!

Merhaba Rêheval!

BİRKEZ daha yan yana, omuz omuza, soluk soluğa gelişimizi sağlayan, gecikmesinden dolayı gençliğin komünizan mücadelesindeki öneminin kendisini yıkıcı düzeyde hissettirdiği bir dönemde bu yaraya ilaç olma amacıyla yola çıkıp yaygın hayatına başlayan Rêheval'in çıkışında yurtsever- sosyalist gençliğin yaşama geçirdiği tarihsel adım ve tutturduğu düzeyde payı olanları, komünizan gençliği dünden bugüne mücadele ederek ulaştığı değere emeği geçen Türkiye ve Kürdistan komünizan gençliğinin isimsiz evlatlarını selamlar. Siz Rêheval emekçilerinizi yürüttüğünüz çabalar sonucunda çeşitli imkansızlık ve baskılara rağmen Rêheval'i bizlere ulaştırdığımız için kutluyorum.

Rêheval'i anlamlı kılan önemli nokta gençliğin kendi öz kurumlarını yaratmaya yönelmesi ve yaratmasıdır. Rêheval gençliğin kendi öz kurumlarını yaratmasında önemli bir adım olmasıyla birlikte gençliğin öz kurumlarının ne ilkidir, ne sonucusu olmalıdır. Bu açıdan önemli olan Rêheval'in kurumlaşma ve gençliğin toplumsal mücadelede etkin duruma getirme sürecinde komünizan gençliği geliştirmede, devrimci saflara yeni insanlar kazandırmada etkin ve yetkin olması geliştirirken gelişebilmesidir.

Yayıncılık açısından imkan, birikim ve tecrübe gibi kimi yetersizliklerin olması Rêheval'in önüne aşılması gereken kimi sorunlar ve engelleri çıkaracaktır. İlk'leri yaşama geçirmek her zaman daha fazla emek ister. Kürdistan komünizan gençliğinin bir dönemin yapılanmanın gereği birlikte çıkardığı 'Yöneliş' dergisi ve bazı basın faaliyetleriyle sınırlıdır. Bu çerçevede Rêheval'in önüne çıkacak sorunlar, üstlendiği misyon gereği engelleyici değil bir fül kamçılavıcı olmalıdır.

Rêheval ciddi bir misyonla yola çıkmıştır. Hedeflerine ulaşabilmesi, üstlenilen misyonun gerektirdiği duyarlılıkların ve sorumlulukların oluşması ve oluşturulmasıyla mümkündür.

Derginin 1. sayısında belli hatalar göze çarpmaktadır. Çeşitli redaksiyon ve baskı hataları ile sayfa düzenine kimi şeyler söylemek mümkün belli eksikliklerin sizlerinde gördüğünü düşünerek ilk sayıda eleştirel davranmanın erken olacağı kanatındeyim.

Siz Rêheval emekçilerine gösterdiğiniz çaba ve harcadığımız emek sonucunda Rêheval'i bizlere ulaştırdığınız için teşekkürler. En içten duygularla başarılar.

Hamit ZİLAN

ULUSAL kurtuluş mu, SOSYALİZM mi? Öncelik hangisinde ?

Hüseyin BAKIR

Kürt ulusal devriminin geldiği bugünkü aşamada, sosyalizm adına yola çıkan, ulusal devrime sosyalizm iddiasıyla katılan güçlerin temel perspektiflerini netleştirmek zorunluluğu vardır.

Kürt ulusal diriliş ve yeniden kuruluş süreci aynı zamanda Kürdistan sosyalist güçleri açısından da yeniden üretim süreci oldu ve hala da olması gerekiyor. Ulusal bilinçte ve derlenişte kadedilen ileri gelişmeler, uluslararası sosyalizm planında yaşanan altüst oluşlarla birlikte Kürdistan sosyalist güçleri cephesinde "ulusallık" fikri ve tutumunda da dıştan ve kaba bir bakışla "savrulma" diye nitelenebilecek gelişmelere yol verdi.

İçinden geçilen konjoktür ve uluslararası sosyalist hareketin köklü bunalımları da yeteri kadar dikkate alındığında yadırganamayacak bir doğallık ve masumiyet vardır bu "savrulma"da. Ulusal kuruluş gibi bir sorunu, bir biçimde tarih içinde çözüme kavuşturmuş ve kendi sorununu çözmüş(!) olmanın ötesinde bir başka ulus üzerinde de ulusal egemenlik kurmuş bir ulus cephesinden soruna bakarak, söz konusu "savrulma"yı olumsuzlamak ve cepheden eleştirmek hiç de sorumlu ve ilerletici bir tutum değildi, olamazdı ve hala da öyle.

Son 10 yıllık süreçte yaşanan gerçeklik; bir ulusun kendi ulusal varlığının farkına varışı, bunun da coşkusıyla kendisini derleyerek ulusal kuruluşu yönelmesi ve bu yönde bir atılım süreci devamıdır. Bu gelişmenin, düne kadar, esas olarak devrimci hareketiyle yakınlık ve hatta birliktelik pozisyonunda yer alan ve yine Kürt ulusal sorununa Türkiyeli sosyalist güçlerle yaklaşık aynı bakışlara sahip olan Kürdistanlı sosyalist güçler üzerinde çok daha çarpıcı ve yer yer savurucu bir etki yaratması son derece doğaldır. Ulaşacakları ve ulaşmaları gereken sonuçlar ulusalcı eğilim ve akımlardan ne farkı olursa olsun, yaşanan ulusal şahlanıştan, bu şahlanışın yaratacağı moral etkilerinden sosyalistlerin nasibini almamasını düşünmek fazladan bir beklenti olmanın ötesine geçemez.

Üstelik uluslararası planda sosyalizm perspektifli sınıf mücadelelerinde ciddi bir düşüşün, sınıf perspektifinde muğlaklaşmaların yaşandığı bir konjoktürde, bu tür bir etkilenmenin olmaması abes ve düşündürücü bir durum olurdu.

Aksi bir bakış, 80'li yıllardaki bir Türkiyeli komünist- le, 20'li yıllardaki bir Türkiyeli komünistin ulusal sorun karşısında aynı duruş, aynı etkilenme ve aynı duyguları yaşayacağı bir bakış anlamına gelir ki; bunun anlaşılır bir yanı yoktur.

Yaşanmış yakın geçmişe bugün ulaşılmış noktadan dönüp bakıldığında, Türkiyeli sosyalistlerle birleşik

yapılanmalar içinde yeralan Kürdistanlı sosyalistlerin, ulusal mücadele düzlemindeki gelişmelere paralel olarak kendilerini net öngörelere dayanmadan Türkiyeli sosyalistlerden hızla ayırıştırması, ulusal düzlemde yeniden ürtemeye ve tanımlayamaya yönelmesi durumu nu yaşadığı bütün berraklığıyla görülür.

Yaşanan bu gelişmelerin karşılıklı tepkilere, kuşku- cu eleştiriler tavırlara ve bunların sonucu olarak birbirlerinden uzaklaşmaya yolverdiği hatırlardadır. Bunda, ulusal düzlemdeki gelişmelerin Kürdistanlı sosyalistler üzerinde "ulusalcı" vurgularla kendini tanımlama anlamında yarattığı etkinin yanısıra Türkiyeli sosyalistlerin de soruna alışılmış egemen ulus sosyalistleri gözünden bakmaktan kendilerini sıyıramayarak ve gelişmenin boyutunu kavrayamamanın yarattığı dar bakışların da etkisi fazlasıyla vardır.

SON 10 yıllık süreçte yaşanan gerçeklik; bir ulusun kendi ulusal varlığının farkına varışı, bunun da coşkusıyla kendisini derleyerek ulusal kuruluşu yönelmesi ve bu yönde bir atılım süreci yaşamasıdır.

Her ne biçimde olursa olsun bir süreç yaşanmıştır. Bugün çok rahat ve netçe söylenebilir ki; bu sürecin yaşanması gerekiyordu ve kaçınılmazdı. Herşey bir yana, her iki ülkenin sosyalist güçleri arasındaki ilişkilerin çok daha sağlıklı zeminlerde ve anlamlı boyutlarda kurulması bakımından bile yaşanan sürecin ileri kazanımları vardır ve bu kazanımlar geleceğe doğru çok daha açık görülecek ve tadılacaktır.

Geçirdiğimiz sürece ilişkin kabaca ve özetle söyle- necekleri ifade ettikten sonra, yazının ilk giriş cümlesin- de belirtilen esas konuya dönmek gerekiyor.

Rêheval, Kürdistan sosyalist gençlik örgütlenmesi ve mücadelesinin sesi olmak iddiasına sahip bir plat- form olarak, sosyalizm ve ulusallık düzlemleri arasında- ki ilişkiyi doğru ve netçe tanımlamak ve kendi duruşunu da bu tanımlayış üzerinden netçe belirlemek durumun- dadır.

Kürdistan sosyalist gençliğinin kendini üretme ve derleme platformlarından biri olarak Rêheval, belirtilen sorunlama üzerinden yayın hayatı boyunca izleyeceği hattı daha baştan net bir çerçeveye olarak ifade etmek ve kendine misyon yüklemek zorundadır.

Her ne kadar Kürdistan devriminin doğrudan içi- den değil, belli ölçüde onun sıcaklığının dışından bir ses olacaksa da bu yazıyla ifade edilecek olan görüş, soruna yoldaşca sahiplenme ve ilgi duyuşun ifadesi olacaktır. Böyle bir tavra dayanak oluşturanyeteri kadar neden vardır. Ortak bir geçmiş ve ortak yaratılmış de- ğerler nedendir. Kaygısı duyulan geleceğin ortak bir

gelecek olduğu diğer bir nedendir. Bunları da içeren biçimde ve asla ulusal sınırlara hapsedilmeyecek sosyalist kimlik bir başka ve temel nedendir.

Her Réheval yaratıcısı ve okuyucusu sosyalist, devrimci, yurtsever gencin anlayabileceği ve paylaşabileceği böylme bir sunuştan sonra , hiç bir biçimde "yanlış anlaşılma" kâygısı taşımadan, en azından konuya ilişkin tartışmalara zemin oluşturabilecek görüşleri dillendirmek gerekiyor.

Sorun şudur: Ulusal kurtuluşa sosyalizm perspektifinden yaklaşp, onu bütünlüklü bir sosyalizm perspektifi içindeki yerine mi oturtacağız; yoksa sosyalizme ulusal kurtuluş perspektifinden yaklaşp, sosyalizmi ulusal kurtuluşa mı tabi kılacağız? Réheval'in hedef kitlesi durumundaki gençliğin mücadelesi ve örgütlenmesi görevlerini esas olarak ulusal bilinç ve ulusal kurtuluş perspektifinden mi, yoksa bunu da kapsayan bir sosyalizm perspektifinden mi yaklaşarak omuzlayacağız?

Kuşkusuz böyle bir soruya, sahip her hareket ya da kişi, "elbette ikincisi" diye yanıt verecektir. Ama bununla birlikte, "ulusal kurtuluş gerçekleşmeden sosyalizm kurulamayacağına göre..." diyerek, "öncelikle ulusal kurtuluş hedefi" gibi yanlış bir tespitte de ulaşabilecektir.

Özellikle ulusal dirliş ve derlenişte atılım yaşandığı ancak, aynı zamanda ulusal kıyımın olanca ağırlığı ve hızıyla devam ettiği bugünkü koşullarda her ezilen ulus insanın (yurtseverinden, komünistine kadar) ulusal kurtuluşu iliklerinde hissetmemesi olağan dışı olurdu. Ancak bizim ihtiyacımız, böylesine saygın bir duyguyu içermekle birlikte, onu da aşan bir bilinç düzeyiyle soruna yaklaşmaktır. Sosyalizm adına yola çıkan ve gençliği de sosyalizm perspektifinde örgütleme misyonuna sahiplenilen her platform, ancak böyle bir bilinç düzeyiyle sorunun üstesinden gelebilir ve anlamlı bir ilerleme sağlayabilir.

"**Ulusal kurtuluş mu, sosyalizm mi?**" şeklindeki bir ikilem, kendisini dar bir ulusal kurtuluş perspektifi ve hedefiyle sınırlamayan, soruna aynı zamanda ve esas olarak toplumsallık boyutundan bakan her siyasal özneyin saçmalık derecesinde anlamsız bir ikilem olacaktır.

Devrim ve sosyalizme salt ya da esas olarak "iktidar oluş" gözüyle bakmayı aşacak ve aşmamız gerekiyor; gerek kütle olarak gerekse de kütleyi oluşturan bireyler olarak insanın gelişimi, tarih boyunca derinleşerek ilerlemiş, kendine yabancılaşma sürecini sona erdirip tersine çevirme ve insan denen varlığı bütünüyle yansıtmalı hallerinden arındırılmış bir özgürleşme düzeyine yükseltme, devrim ve sosyalizm perspektifimizin özünü oluşturuyorsa ve oluşturacaksa, "ulusal kurtuluş mu, sosyalizm mi?" ikilemi ya da "öncelik hangisinde olacak" gibi bir soru sosyalizm perspektifinin derinliği ve kapsayıcılığından bihaber oluşun ifadesi olabilir.

Devrim, insanın özgürleşmesi nihai hedefine doğru yürüyüşte bir ayağa kalkış ve bütünlüklü-uzun erimli bir süreç açısından çarpıcı bir atılım; sosyalizm ise; yine aynı nihai hedefe yürüyüş anlamında sürecin kendisidir. Öyleyse, gerek ulusal kurtuluşun gerçekleşmesi, gerekse özgür bir ulus pozisyonunda sınırsız bir geliş-

me sosyalizm perspektifinin doğrudan ve en temel öğelerindedir. Böyle bir öğeyi içermeyen ya da tali gören sosyalizm perspektifi düşünülemez. Sosyalizm diye nitelendiğimiz süreç tarih boyunca üretilmiş her türlü kölelik ilişkilerinin, her türlü yabancılaşma olgularının aşılması sürecidir. Ve sosyalizm perspektifli her hareket, her örgüt ya da, her çaba, içinde bulunulan kesitte güncel olarak öne çıkmış talep ya da görevin darlaştırıcı, perspektif şaşırtıcı etkisinden sıyrılmayı başararak, tarih içinde oluşmuş kölelik ve yabancılaşma olgularının hiç birini atlamadan, bütün çelişkileri özgürleştirerek çözmeye yaklaşımıyla yönünü belirlemek durumundadır.

ULUSAL kurtuluşa sosyalizm perspektifinden yaklaşp, onu bütünlüklü bir sosyalizm perspektifi içindeki yerine mi oturtacağız; yoksa sosyalizme ulusal kurtuluş perspektifinden yaklaşp, sosyalizmi ulusal kurtuluşa mı tabi kılacağız?

Yaklaşım bu olunca, her sosyalistin yukarıda belirttiğimiz türden ikilemlerle yüzyüze görmesi; yine "öncelik hangisine" şeklindeki bir soruya cevap arayışı için girmesi anlamsızdır.

Sosyalizm örgörüsü ve hedefi, insanın güncel yaşamında öne çıkan acil sorunların çözümünü başa almak, ama her ayrı soruna ilişkin çözümü başlıca hedef haline getirilmeden ve yine insana dair hiçbir sorunu önemsiz görmeden çözerek ilerleme öngörüsü ve hedefidir. Ve sosyalizm hiç kuşkusuz uzunca bir tarihsel dönemi kapsayacak, nihai hedefe yürüyüşte bir süreç olacaktır.

Şu gerçeği açıkça dillendirmekte yarar vardır: Kürt ulusal mücadelesinde geline bugünkü aşamada sosyalistler açısından, sosyalizm söylemi ve vurgusunun ulusal kurtuluş sorununu gölgelemesinden ziyade ulusal kurtuluş söylem ve vurgusunun bütünlüklü bir sosyalizm perspektifini gölgelemesi ve giderek deforme etmesi gibi bir tehlike gündemdedir. Kuşkusuz, bugün illa da bir tehlikeden bahsedilecekse durum budur. Gerçek olan ise, yaşanmış sürecin böyle bir tehlikenin aşılması bakımından koşulları olgunlaştırdığıdır.

Kürdistanlı sosyalistler planında, doğallıklarıyla birlikte yaşanmış olan sosyalizm perspektifinin ulusal kurtuluş perspektifinin bozucu etkisi altında kalışını anlamlı biçimde sona erdirmek ve deforme olmuş hallerinden arındırılarak sosyalizm perspektifinin netçe yeniden üretilmesi ve ifadelendirilişinin zamanıdır artık. Yüzyıllar boyunca ulusal ezginin en koyusunu yaşamış, ancak bugün ağır bedeller ödemek pahasına ulusal boyunduruğu kırmak yönünde ayağa kalkmış Kürt halkına en layık ulusal özgürlük düzeyi, bir ulus olarak kendisini en özgür biçimde üretebileceği sosyalizm perspektifli bir ulusal özgürlüktür. Kürdistanlı her sosyalist genç, kendi halkını böyle bir güzergahta ilerleterek, yarının tek bir dünya toplumunun oluşumuna ileri değerleri ve bütün güzellikleriyle dahil etmeye dönük çaplı görev ve sorumluluklar üstlenmeli, kendisini böyle bir perspektifle yetiştirip donatmalıdır.

Türkiye ve cezaevleri

Gazi İNAN

Türkiye'deki cezaevleri 615'e ve cezaevinde tutuklu ve tutsak sayısı ise 50 bine ulaştı. Almanya 81 milyon 672 bin'lik nüfusuyla 217 cezaevine sahipken, Türkiye ise 56 milyonluk nüfusuyla 615 cezaevine sahiptir. Tüm il ve ilçelerde cezaevi yapılması bir gereksinim, doğal ihtiyaç(!)mış gibi şart görülmüş. Adalet Bakanlığı'ndan edilen bilgiye göre Türkiye ve Kürdistan'daki cezaevlerinde hükümlü ve tutuklu sayısı; 8.509'u siyasi davadan tutuklu ve hükümlü olmak üzere toplam 49.451 kişi olarak açıklanmıştır.

Bu istatistiki bilgilere dayanarak son üç haftada tutuklanmaların sayısına bakalım:

Son üç haftada 115 daha tutuklanarak (bunların dışında gözaltına alınıp tutuklanmayanlar hariç) 22 Ocak tarihi itibarıyla 8.624'e yükseldi. Yine verilerin belirlendiği tarihte adli suçlardan tutuklu ve hükümlülerin sayısı 40.942 kişi olarak saptandı. Bunlardan 24.113'ünün hükümlü, geri kalan 16.759'unun da mahkemesi süren tutuklulardan oluştuğu çıkarıldı. Yine Türkiye ve Kürdistan bölgesindeki hükümlü ve tutuklu kadın sayısı ise, 1.608'dir. Bunların 520'sinin siyasi tutsak, 1.088'ini ise adli suçlardan oluşmaktadır. Sağ görüşlü tutuklu sayısı 80 iken, sol görüşlü tutsak sayısı ise 8.632 olarak belirtildi.

TC rejimi kendi düşüncesiyle bağdaşmayan herkesi 'terörist' ilan ediyor. Bunlara en uygun yeri ise ıslah amaçlı kullanılan cezaevlerini görüyor.

Yine tutsaklardan yüzde 57'si, 25 yaşının altındaki gençlerden olduğu bilinmektedir. Yüzde 57'yi oluşturan gençlik;

- * Okullarda demokratik ve akademik haklar elinde alınan.
- * Hergün okullarda idare, polis tehditi altında olan.
- * Kendi ulusal özellikleri (ulus, dil, kültür ve toprak bütünlüğü) zorla baskı altında tutulan.
- * Kendi ülkesinde bölgesinde zorla göçettirilen.
- * İş bulamayan ya da çalıştığı işten haksız yere atılan.
- * Kimlik baskısı gören ve sınav kapılarında üstüste yığılıp bir türlü eğitim görmeyen ya da faşist grupların hedefi halinde olan, bu tür uygulamaları yapan ve yön veren faşist zihniyet-

lere karşı tavır alan gençler oluşturmaktadır.

Şimdi ise siyasi mahkumların cezaevlerine göre dağılımlarına göz atalım.

Adana E tipi (E) 22, Adıyaman (3) 96, Ağrı (özel) 25, Amasya (E) 218, Ankara (kapalı) 148, Aydın (E) 43, Bandırma (özel) 143, Bartın (özel) 212, Batman (özel) 209, Bingöl (kapalı) 132, Bismil (kapalı) 25, Bursa (özel) 242, Çanakkale (E) 179, Çankırı (E) 218, Ceyhan 5, (özel) 237, Diyarbakır (E) ve ek tesis 949, Diyarbakır (Kapalı) 20, Elazığ (E) 142, Erzurum (E) 427, Antep (E) 2, Antep (özel) 297, Gebze (özel) 90, Gümüşhane (E) 56, Iskenderun (özel) 173, Bayrampaşa 931, İstanbul (Metris) 35, İstanbul (özel) 41, İzmir (Buca) 338, Maraş (E) 61, Kayseri (kapalı) 45, Kırklareli (E) 28, Kırşehir (E) 28, Konya (E) 452, Malatya (E) 160, Mardin (E) 246, Muş (E) 152, Silifke (özel) 26, Sivas (E) 81, Siirt (kapalı) 115, Ümraniye (E) 127, Yozgat (E) 227, ve diğer cezaevleri 725 kişi.

Türkiye bu kadar siyasi tutsağın yanında, bir de her geçen gün bu tutsaklar üzerine MHP örgütlü, polis, jandarma ve gardiyanları saldırtarak onlarca tutsağın yaşamını yitirip sakat kalmasına neden oluyor. Son dönemlerde cezaevleri belli çevrelerce bilinçli olarak hedef gösterilmiştir. Kamuoyuna ise "cezaevlerine girenler militan çıkıyor" diye açıklama yapan zihniyetler böyle devam ederse Türkiye ve Kürdistan'da yaşayan emekçi halk ve gençlik TC'nin faşist saldırılarına karşı buldukları alanı ona mezar ederek militanlaşacaklar.

Son bir ayda yine toplumun kanayan yarası olan cezaevlerinde açlık grevleri dalga dalga yayılıyor. "İnsan hakları ihlalleri, Buca ve Ümraniye katliamları, cezaevlerinde devrimci tutsaklara uygulanan baskıların kaldırılması, Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan kayıp ve katliamların hesaplarının sorulması" talepleriyle açlık grevi başladı. Açlık grevine yaklaşık bin 200 tutsak katılıyor.

24 Ocak'ta Bursa Cezaevi'nde başlayan açlık grevine, Sağmalcılar, Bartın, Çanakkale, Sakarya, Çankırı, Zile, Kayseri, Yozgat ve Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nde açlık grevi dönüşümlü olarak bir ay süreyle devam edecek.

Aşitî nebe, demokrasî nabe!

Dergimize posta aracılığıyla ulaşan ve yurtdışında gerçekleştirilen KKP, DKP ve TKEP'in Almanya'nın Kürdistan üzerinde uyguladığı politikaları ele alan bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Bize ulaşan metni aynen yayımlıyoruz

Almanya'nın Bonn şehrinde Partiya Komünista Kurdistan (KKP), Almanya Komünist Partisi (DKP) ve Türkiye Komünist Emek Partisi (TKEP) 30 Ocak 1996 günü ortak bir basın toplantısı düzenlediler. Toplantıya KKP'yi temsilen Dilop Dıldan, DKP'yi temsilen parti sözcülerinden Heinz Stehr ile TKEP'i temsilen Ahmet Cengiz katıldılar. Basın mensuplarına "BARİŞ OLMADAN DEMOKRASİ OLMAZ, Federal Almanya'nın, Türkiye'ye Yaptığı Politik ve Askeri Yardıma Hep Birlikte Karşı Çıkalm" başlıklı bir metin sunan parti temsilcilerinden Heinz Stehr "Bu birlikte yaptığımız ilk basın açıklamamızdır, ama son açıklama olmayacaktır. Kürdistan'daki mücadele için her türlü yardıma hep birlikte devam edeceğiz. Amacımız cephe oluşturmaktır" dedi. TKEP temsilcisi Ahmet Cengiz de, Türkiye'deki son gelişmelerden, Metin Göktepe'nin katledilmesi ve oluşturulan Emek, Barış Özgürlük Bloku hakkında bilgi verdi.

KKP temsilcisi Dilop Dıldan ise, "Heinz yoldaşım dediklerine katılıyorum, ancak eklemekte büyük fayda görüyorum ki, bu birlikte çalışmamız ve bu cephe sadece Kürdistan'la dayanışmayı değil, Almanya'daki sisteme, sosyal ve politik özgürlüklerin kısıtlanmasına, işsizliğe, yoksulluğa ve yabancı düşmanlığına karşı, kısacası her alanda mücadele etmeyi hedeflemektedir" dedi. Bir gazetecinin "Sürgündeki Kürt Paramentosu'nda yer alıyor musunuz?" sorusuna Dilop Dıldan "SPK'de iki milletvekili ile temsil ediliyoruz, görüşlerimizi ve eleştirilerimizi serbestçe dile getirme imkanı olduğu müddetçe, ulusal kurumların oluşmasına yardımcı olmaya ve bu kurumlarda yer almaya devam edeceğiz" şeklinde yanıt verdi.

Em li hemberî Dewleta Almanya, ku aîkariya politik û leşkerî ji Dewleta Tirk dike, rawestin!

Ji belvabûna sîstema sosyalîst virva, hêzên emperyalist êrişên xwe li her warê de zêdetir dikê. C'hên xwey leşker her ku tere fereh dikê û c'hên Nato bi ta borana li ser hey' ji xwera dike wek "Enstrûmane ki nizam" karê xwe dimeşîne.

Lê bi rastî û bitaybet ew bê heş'ya aborî, cwak' rê li ber rista xwe digere. Welatên cihanê dewlemend an j' feq'r (Bakur-Başûr) nakokên ku navbera wande hey' h'n ji guri dike û dixweze bigeh'ne net'ceya ku bêçareskirin. Dixweze bi v' awayî "sîstema dinyaya nûjen" biparêze û li hember ev pirs-girêkan NATO hêze k' erîşayîye.

Armanca Emperyalist û l'beramizma nû dixweze hemû hevkar' û tab'yatê dixweze têxe bindestê xwe, bitalan û xwin-mij'ya xwe bidom'ne. Di hundirêvêçerçevê de dixweze ku ji bo xwe mecalek' destdayî (mûsait) dest xwexe. Sermayê xwe h'n ji bi serxwe û sosyalîsta rejîma sosyalîstên berê, û dijraberyên kapitalîst, komünîst zêdetir ji taybet' bi bawer, reber'ya zane, bi bangewaz' k' reş'î û bi pol'tîkên qirej' dixweze ku ji çavan bêxe.

Ev êrişkar'a emperyalîzmê di hundire pol'tîka Almanya de hin ji eşkere xwe dide nîşan. Ev radana nû; "welatê ser-

maye Elman" dide naskirin. Li Almanyê mafên demokratîk û sosyal roj, bi roj tèn bir'n. Hên sosyalîst, Kurd û komünîst dixwezên bèn kriminal'ze kirin. Bi sazumanên xiniz'yên nihên' va tèn bin çavkirin. Penêberên pol'tîk dixwezên têkinbin demek' bê zan'ın. Yen ku li welatê xwe mejbur may' û qet', j' yana xwe di bin teht'dê dane dixwezen niva şûnda bişin'ın. Neofaş'ten ku dibin emra ç'na dagerkir de c'hê xwe h'n fereh dikin û l' ser m'rovên ku jiyana xwey' sibe ne bêll' bendur lê dikin.

Glên b'yan'yên ku civatên hendekey'da narên q'rkirine li ser dikin. Hükûmeta Alman di hêleke de ji bo berjiwend'yên xwey' pol'tîk û abor' sewk'yata leşker diş'nê dervay' welat jixwera dike mehtode nû û bi vê yêkê ji xwe dipes'ne. Di al'ye din da ji bê mejûyên ku di derbe li Tirk'ye û Kurdistanê kir'ra û berdewamê wanra ç' dest de tê li ber n'hele. Lê belê li Kurdistanê bakur û li ser gelê kurd çiqes şerê qir' û li hember' şer ji tekoşinâ gel çawa berdewam dike li berçavane. Ji bo şer perlemanta hukûmeta Tirk li navberê hat'ye derxistin û bi saz'yên ewley' serbîleşker berdewam dikê. Her roj mafên m'rovet' û heqê û rewa rizgar' xwez' ya gel tê pelçeqandin. Li her derê ledan, binçav'ya s'yas' û axêzkirina gel ji xwera bûye rojeve k' j'yanê. Şer di al'ye abor'da ket'ye bin tahr'batêk' gir'ng. Enflas'yon û bêxebat' her ku terê mezin dibê û hemû ev recet na ji li ser milê kedkaran tèn derxistin. Dewleta Alman ji bo bazirgan'ya xwe hevpar, ji bo NATO ji dostê Dewleta Tirk ku bi al'ye pol'tîk û perç'kandina mafên gel da hatiye teş'rkirin û her ku tere bin dikeve. Lê Dewleta Alman her war'da xizmetê dide û l' ser p'ya dihele.

D' al'yên din de dewleta Alman ji bo petrol di rojhelata nav' de dixweze bi warê s'yas' û d'plomas' navbera xweû bi-dewletên rojhelatê nav'nda (Dewletên ku bi xwed' Petrol) n'z'k bike û r'ya leşker' j' vek'ir bihele. Ji bo vê yêkê Dewleta Alman di dema ber'da ji keyan'ya osman' nûha ji navbera xwe û Tirk'ye bi her war' da baş digrê û biv' awayî dixweze him di yek't'ya Ewrope û him ji di nav mûtef'qe NATO de li ser rêber' û xwepêşda dewre k' vala d'îze.

Ji hemû van sedemna dewleta Alman ew şerê qirej' ku li Kurdistanê didom'ne, piştgrek' zelale.

Bi çekên xwe yên moderin û bi day'na tekn'ken xwe bi temam' hêla dewleta tirk'ye. Li Alman ye ji bi qedewekirina rêxistin û part'yên kurd, bi şûndaşandina peneberên pol'tîk, pişgir'yak rêka dine. Wek' dim j' Dewleta Alman ji bo naskirina pol'tîk û yek't'ya Bacgehê bi taybet' al'kar' daye Dewleta Tirk. Ev ji bo peşvaçûy'na bazirganiya Tirk'ye hat'ye çêkirin. Bi van al'kar'yên xwe qe nebe Dewleta Tirk dinav hemû dewletan de be qebulkirin û li hember' gelê kurd û terorîst'ya w' berxwedana dewleta Tirk were nîşan dan yek ji xofa îslam a red'qal li hember' xofa wê û xeter'ya wê piştgir'ye dide dewletên Ewropêda be meşrûkirin.

Almanya bi doktr'na leşker û bi pol'tîkên xwe tes'rek mezin li ser Tirk'ye kir'ye. Di vê rewş û mecalê de li dewleta Tirk'ye tu mafe m'rovet' - serbest' û demokrat' nênan gudarkirin. Ji xeyn' vê yêkê her ku tere hov't'ya xwe xuyadîr dibe.

Bajarên Kurdistanê bakur di bin rejîma şerê qirijida, û di bin nalê (rewşa) teybet'da dinalin. Bi vê yêkê in hin bi fikrek' leşker' çareserkirinê li ser gelê kurd û Kurdistanê dinehrin. Di

vê hevde me de ji bi tenê nêr'n (temaşê) helbijartinên ku bûyê bêçarîya g'rtina polîtk û rejîma Tirk dide xweyê kirin, û kefnexşîya gel ji vê yekê dide nêşan.

Bi Serokatîya Tansu Çiller û partîyawê partîya raste re (DYP) û bî partîya komara gel (CHP) hevdezasîya ku bi hevra meşandî tu mafên carenûsê pêk nanin. Û car dixwezê ku ji bo helbijartine (MHP) va tîfak çêbêke. Di alîye dinda partîyên din ANAP, YDP, BBP û herwekîndin. Tu rastîye nadin pêşçavê gel û mavê gel naporêzin. Di vê mecalê û rewşa veladîya partîya gel bîstîne û hêz bide xwe. Lê di enîya dinda hartî û rexistinên komînist, sosyalîst û demokrat bi mejbûr dimînen di bin êşkereye di bin zordestîyê û bin çavbûyîne de Xebata xwe derbas dikin. Partîya Demokrasîya gel (HA-DEP) ji bo helbijartinê destûr şand, lê mixabe ku teraftar û adayên wê ji ber zordarîya polis û gurubemîna faşîst hatin lêdan an ji bin çavbûnê ji ber ku gotin "tekîya wan bi PKK ra heye".

Dewlete Alman bi vê ferestê dewleta Tirk diplomasiya rêze û bî devî Komara Tirkîye polîtk van û sîyasevanên kurd reşayî lê dike, komelên demokratîk yê kurd û tirk li hember çavê gelê giştî Alman dixweze bêxîne û reşayî bike. Çepên Kurdistan, Tirk û Alman heya nuha hindik caran bi hevra li hember van erîşnan bûne. Le ji virha de wan û diramatîyên ku li Kurdistanê dibin nên temoşê kirin. Tekoşîna rexistin û partîyên çepê Tirk, kurd û Alman bi hevra di vê mecalê da xwe dide nên temoşê kirin. Tekoşîna rexistin û partîyên çepê Tirk, kurd û Alman bi hevra di vê mecalê da xwe dide pêşî ji ro pê de pewîste ku ji hembêr van polîtkên qirêjî ji behevra bo çareserkerînan dest bidin hev û çalaleyên xwe bi hevra bimeşînin. Le bingeha tîfak pewîste ku bi "çepî" bî dibe ku ku em mînakên baş kanîna pêk bînen û bigehînin cîhekî enternesyonal.

Yên ku li ser vê belevokê şenow kirî, em rexistinên Kurdistan, Tirk û Alman bi vê gava yekemîn hîjî bipêrîrînen û bipexşînin mafên xwe ji hukûmeta Alman a Federal bixwezîn.

Xwestinên me:

- Ji bo çekan; hacetên senayî û sewkîyata çeka derhal bînin sekinandin.
- **Polîs û Tîmên taybetî ku li Almanyê tînen perwerdekirin, bînin dawî.**
- PKDW (parlamana Kurdistan dervayî Welat) wek nûnerê polîtîk, ji bo gelê Kurdistan bî naskirin.
- **Li Almanyaya Federal qedehekirina komel, rêxistin û partîyên kurd bî rakin.**
- Ji bo şunveaşandîna welêt, peneberên polîtîk derhal bînin azakirin û yê girtî ji ben tehlîkirin.
- **Li Almanyaya Federal ji bo xebata êşkere hemû komel rêxistin û partîyên sîyasî serest bîhêle.**

Merhaba arkadaşlar

/ Okur mektubu

Ilk sayınızı okudum, sosyalizme inanan, bir Kürt kadını olarak açığıcası çok etkilendim. İzlenimlerinizi ve çeşitli yorumlarınızı çok olumlu gördüm.

Ayrıca gençlik sorunuyla ilgili yerinde ve doğru tespitlerinizin olduğunu gördüm. Sizi bu çalışmalarınızdan dolayı takdir ediyor ve tüm devrimci içtenliğimle destekliyor, başarılarınızın devamını diliyorum.

Arkadaşlar, gençliğin üzerinde her türlü baskı sömürü ve akla hayale sığmayacak kadar büyük oyunlar oynanmakta, adeta gençliğin geleceğini ipotek altına alarak kapkara bir geleceğe mahkum eden faşist T.C. gençliği her alanda kişiliksizleştirmeyi ve kendi can alıcı sorunlarına karşı tamamiyle yabancılaştırmayı hedeflemektedir.

Ama bu güne kadar olduğu gibi bundan sonrada bu çabalar boşta çıkarılacaktır. Kadını ve erkeğiyle Kürt gençliği bu oyuna gelmeyecektir. Gençlik gerek ulusal sorun, gerekse de toplumsal soruna karşı gereken duyarlılığı gösterecektir. Göstermek zorundadır. Onurlu ve özgür bir dünya yaratmak istiyorsak bize dayatılan onursuzluğa, zulme ve Kürdistan'da yürütülen, kirli savaşa "dur" demek ve bu sistemi çatır çatır yıkmak zorundayız. Halkımıza karşı yürütülen bu vahşetin affedilecek hiç bir yönü kalmamıştır.

Zafer dışlarımız ve tırnaklarımızla sökülerek kazanmayı gerektiren gündür. Yoldaşlar birinci sayınızda, kadın sorununa hiç yer vermemişsiniz. Sizin adınıza buna üzülüğümü ve ciddi bir eksiklik olarak değerlendirdiğimi belirtmek isterim. Gerçi kadın sorunu genel anlamda toplumsal sorundan soyut bir sorun değildir. Ancak kadının kendine özgü sorunlarının var olduğuna, bu sorunların sistem tarafından her geçen gün ağırlaştırıldığına inanıyorum.

Biz kadınlar toplumun diğer kesimini oluşturan erkeklerden farklı olarak ulusal ve toplumsal baskıların yanı sıra, ayrıca hayatın her alanında cinsiyet ayrımcılığına uğrayarak üçlü sömürü altında bulunmaktayız. Kadını çepçevre saran sorunlar, kadının gelişmesinin önünde büyük engel teşkil ediyor.

Bir yandan sistem kadınların cinsiyetini bir meta olarak hayatın her alanında pazarlayıp onurunu çiğnerken, diğer bir yandan toplum ve aileden gelen erkek egemen anlayışında buna zemin sağlıyor. Kadınlar toplum ve aile tarafından çocuk yaşlarda başlayan 'ayıp' ve 'günah'lar; sanki kadına mal olmuşcasına acımasızca uygulanıyor. Tüm bu sorunlar kadının sosyal yaşamda söz ve karar sahibi olmamasını ve politik mücadelede geri planda kalmasına yol açıyor.

Üzülerek belirtmeliyim ki, birçok devrimci ve 'aydınım' diyenlere soruyorum: Kadına yönelik oluşan o kemikleşmiş geri ve feodal bakış açısını kırmadan ve nüfusun yarısını oluşturan kadınları devrimci mücadeleye kazandırılmadan sosyalizmin zaferi mümkünmü..! Tabiki hayır.

Kadının bugün politik mücadelede, yetersiz olması sadece bu sorunlardan mı kaynaklanıyor? Biz kadınların hiçmi suçu yok? Kendini basit bir yaşama mahkum eden yine biz değil miyiz? Evet maaalesef biz kendi sorunlarımıza gerekli duyarlılığı gösteremiyoruz, dar ve kısırlaştırılmış kalıpları kırarak mücadeleye atılmıyoruz. Kendi özgürlüğümüzün başkaları tarafından verilmesini bekliyoruz. Oysaki "Hak verilmez alınır" deyiminde olduğu gibi kendi özgürlüğümüzü kazanmak için bedel ödemeyi göze alarak kendimize mücadele vermeliyiz. Mücadele etmeliyiz, çünkü anayız çocuklarımızı her gün kirli savaşta yitiriyoruz. İşçi ve emekçiyiz ancak ürettiğimiz karşılığını alamayarak emeğimiz azgın bir kapitalist sömürüye uğrayarak üstelik din ayrımcılığına maruz bırakılıyor. Kırsal kesimlerde ve tarım alanlarında köleleri aratmayacak ağır ve sağlıksız koşullarda hertürlü iş ve yaşam güvencesinden yoksun yaşama mücadelesi vermek zorunda bırakılan yine biz kadınlar değil miyiz?

Kadınların bu sorunlardan kurtulabilmesinin bir tek yolu vardır; her türlü tabuları ve bizi tutsak eden kafamızdaki kalıpları yıkarak ulusal ve toplumsal mücadeleye cesaretle atılmaktır.

Siz Rêheval emekçilerine başarılar diliyorum.

Yaşasın yurtsever-sosyalist kadınların devrimci mücadelesi!

Ruken Bakur

HEDEFLERİ

Jürgen Brammer

Rêheval Almanya muhabiri Fizan FİDAN'ın Almanya Komünist Partisi üyesi, anti faşist aynı zamanda ırkçı, milliyetçi ve faşist tutumlara karşı olan Jürgen ile röportajını aktarıyoruz.

Jürgen'i uzun zamandır tanıyordum. Onun ne denli mücadeleci olduğunu pratik çalışmalar içinde sürekli görüyordum. Evine ilk yaptığım ziyaret beni çok şaşırtmıştı. Biraz da korktum. Evde korkunç bir güvenlik önlemi vardı. Bilgisayar ve iletişim araçlarıyla evde olan ani baskınlar hemen basına aktarılabilir bir şekildeydi. Kapı ve evin içindeki güvenlik ne kadar güçlü olursa olsun korkmuştum. Korkumu gizlemedim. Korkuyormusun dediğimde hayır dedi ve espirisini ekledi: "Ben yüz kilonun üstündeyim bana birşey olmaz "Naziler tarafından gelen tehdit telefonların bant kayıtlarını dinlediğimde bir an kabüs olduğunu düşündüm. İşte bu korkulu anları izlerken, televizyonda Lübeck'de yakılarak ölen 10 kişiden bahsediyordu.

Fizan Fidan: Jürgen Brammer kimdir? Bize kısaca neler anlatırsınız?

Jürgen: Ben Hannover'de büyüdüm. Annem ve babam ikisinde çalışıyordu. Daha 6,7 yaşlarında iken evde tek başıma kalıyordum. O zaman şimdiki gibi çocuk yuvaları yoktu. Okula yalnız gidip geliyordum. Okulda farklı bir çocuktum ve ilgi alanımda farklı idi. Okulda sınıf başkanlığı yapıyordum. Aynı zamanda okulun konsey başkanıydım.

14 yaşında iken 'Apo' grubuna girdim. (Apo grubu olağanüstü yasalara karşı, eğitimdeki özerkliğin kısıtlanmasına karşı protesto eylemliliklerini oluşturan 68 kuşağı grubu idi). Özellikle bu dönemde çok kitap okuyordum. Eylemliliklerde öne çıktığım için ilk o zaman polis copu yedim. Polis copunu özellikle eylemlerde fiziki olarak güçsüz olan, sakatlara ve bayanlara daha çok saldırıldığı dikkatimi çekti. Bu beni çok etkilemişti. Annem ve babam kilise üyesiydi. O zamanki çeşitli siyasi diğer gelişmeleri onların anlatımıyla ve kilise mantığıyla duyuyordum. 14 yaşında 'Kilise ve Marksizm' adlı bir çalışma yaptım. Marksizm ve kilise birbirine yakın gibi geliyordu bana o zamanlar. 15 yaşında iken, Hannover'de matematik bölümü okumak için burs teklifi geldi. Ancak bu arada ailem köye yerleşti. Bu arada atom reaktörüne karşı eylemlilik vardı. Bunun içinde yeraldım. Gittiğim köyde okul sözcülüğüne seçildim ve köyde bir sendikal öğrenci grubu oluşturduk. 15 yaşım-

Brammer, naziler tarafından 'ölüm listesi'ne alınmış...

dan 18 yaşına kadar 2 tane tez hazırladım. Bu vicdani reddilik ile ilgiliydi. Ben vicdani red hakkımı kullandım. Benim kuşağımın ilk vicdani red hakkını kullanan ben oldum. Bu konuda o zaman belli bir kamuoyu da oluştururdum. Marksist düşünceden etkilendiğim için askeriğe karşı bir tepki vardı. Tezimde şunu baz aldım; bir Alman işçisi veya onun çocuğu gidip bir Fransız işçisini öldüremez dedim. Ve şimdi 41 yaşındayım. 17 yıl evlilik hayatım oldu. Çalışma hayatının büyük bölümü işyeri temsilciliğinde geçti. İşletmede sendika kuruculuğu yaptım. Gençlik ve sendikanın çalışma kurumlarında yer aldım. İş yerinde iken meslek yasağı ile karşı karşıya geldim. Almanya'da memurlar komünist partilere üye oldukları zaman meslek yasağı ile karşı karşıya kaldılar. Ben bu yasakla 10 yıl uğraşım. Benden sürekli DKP (Almanya Komünist Partisi)'ye üye olup olmadığını soruyorlar ve bu konuda bir açıklama istiyorlardı. Ancak onlara her zaman düşünce özgürlüğü hakkını kullanarak açıklamada bulunmadım.

Kamu işlerinde çalışan o dönemde toplam 7000 kişiyi işten attılar. İşyerinde baskılar sürekli olarak

artıyordu. Meslek yaşağına karşı çeşitli eylemlilikler oluşturduk. Mücadele ettik. Ancak benim bel rahatsızlığımdan dolayı erken emekli oldum. 1,5 yıl hep sırtüstü uzandım. Politik çalışmalardan uzak durmak için bazen yerden sürünerek çalışmalarımı sürdürdüm. Siyasal çalışmalarda sürekli etkindim. Uluslararası dayanışmaya her zaman aktif bir şekilde çalıştım. Uluslararası dayanışmaya her zaman çok büyük önem ve değer verdim. Vietnam, El Salvador, Küba, Yugoslavya ve bugün Kürdistan için çeşitli dayanışma çalışmalarını sürdürüyorum.

Sevgili Jürgen biliyorum ki, senin birde deniz tutkunluğun var. Biraz açarmısın ?

Jürgen: Çok seyahat ettim. Bu seyahatlerde asıl amacım halkların ve onların kültürlerini yerinde tanımak ve öğrenmek idi. Mezopotamya, Etopya, Mısır ve dünya uygarlık tarihini inceledim. Bu arada Kahire'de geometri ve piramitler üzerine bilimsel tez hazırladım. Bu alandaki çalışmalarım dönem dönem sürüyor. Bir uygarlık beşiği olan Kürdistan'a da gidip incelemeler yapmak isterim ancak, bu faşist koşullarda bugün için imkanı yok.

Akdeniz ikliminin rahatsızlığıma iyi gelmesi beni denizcilik alanında ilgimi geliştirdi. Rahatsızlığıma rağmen 10 metre uzunluğundaki bir gemiyi çöpten aldım ve tek başıma kendim onardım. Gelecekte özgür koşullarda Türkiye ve Kürdistan'ı da ziyaret etmek isterim.

Fizan Fidan: Biliyorum ki, çok yoğun bir nazi tehdidi altında yaşıyorsun neden özelde bu denli yoğun bir tehdit senin için?

Jürgen: 2 yıl önce Hamburg'da tarihi ve Ernst Thalmann ile ilgili Hamburg'ta serbest kanalda film hazırladım. Bu film Hamburg'ta yayınlandı. Bu programın hemen ardından neo faşistler beni tehdit ettiler. Binden fazla telefon ve mektup tehdidi aldım. Defalarca 20 şer kişilik gruplar halinde pusu kurdular. Bana yapılan telefon tehditlerini banta kaydettim. Bu kayıtları ve mektupları yine televizyonda yayınlattım. Benim onlara karşı olan tepkim ciddi bir yankı uyandırdı. Bu Hamburg'la sınırlanmadı. Bu olayları senatoya taşıdım. Ancak senato her şeyi güllük güllüştürmeye çalıştı. Neo nazi kubanı olan biri olarak sürekli kamuoyu karşısına çıktım. Şu an neo nazi kurbanı olan 100'e yakın insanla ilişkim sürüyor. Beni kamuoyu tanıyor ve tüm bilgileri veriyorum. Ben bu diğer kurbanların basın önünde temsilcisiyim. Kamuoyunda bu terörü teşhir etmek için, onların tüm tehditlerini anti faşist geniş bir broşürde kapsamlı olarak dile getirdim. Bugün Alman hükümetinin kendi hükümet programında ırkçı bölümleri içeren kıstaslar var. Bu neo faşistlerin hareket etmesine zemin hazırlıyor. Alman hükümeti üstünde gerçek anlamda politik etkinlik oluşturabilirsek, bu tutumu neo faşistlere karşı kullanmakta mümkün. Türkiye ile Almanya'yı kıyasladığımızda politik olarak iki ayrı

ülkelerdir. Toplumsal mücadelenin geldiği noktaya bakıldığında bu daha farklı bir yöntemle bastırılmak isteniyor. Yabancılar ve siyasi insanlara dönük karalama politikası izleniyor. Bunlar cezaevlerine atılıyor kamuoyunda halkın gözünde düşürülmeye çalışılıyor. Özel siyasi polisler oluşturulmuş. Bunlar politik insanları izliyor. Savcılar politik kararlar alıyor, böylelikle devlet korunmaya alınırken, diğer taraftan da nazi döneminden kalan yöntemler, uygulamalar devam ediyor.

Değişime uğrayan devlet politikası bu yönetimleri uygularken belirli bir düzeye getirildiğinde neo faşizmi artan oranda serbest hareket alanı sağlıyor. Devletin farklı bir yöntemini neo faşistler kullanıyor. Devlet bunu yaptırıyor ve buna karşı bir tutum içinde değil. (Örneğin yabancılar için, neo faşistler "yabancılar dışarı" diyor.) Öbür taraftan parlamentoda iltica yasasını sertleştirme gündeme getiriliyor.

Devletin bu mantığına karşı, yanlıştır demekle kalmıyor ve buna karşı çıkıp tavrı alıyoruz. Kendim

IN TIEFER TRAUER

um den Antifaschist JÜRGEN

BRAMMER der im Alter von

_____ Jahren an einem

Herzinfarkt verstarb, weil der Busfahrer zu scharf gebremts hatte.... quiiiiitsch!

Brammer için naziler tarafından hazırlanan 'ölüm ilanı'

aynı zamanda bu çalışmayı yapmakla gurur duyuyordum. Bu bağlamda halk inisiyatiflerinde etkin olmaya çalışıyorum. Türkiye'deki katliamları Kürdistan'daki savaşa karşı mitingler düzenliyoruz. Alman hükümetinin kirli savaştaki tarafını teşhir ediyoruz. Almanya'da kapatılan ve siyasi takibata alınan demokratik örgütlerin yöneticilerinin tutuklanmasını protesto ve teşhir ediyoruz.

Bugün Kürtler'in yapılanmalarını yasaklama yeri-ne, Kürt halkının haklı taleplerini desteklemeli. Örneğin: Sürgündeki parlamentonun desteklenmesi gerekirken, bunu yasaklıyor. Biz bunu eleştiriyor ve teşhir ediyoruz. Alman devleti, Türk devletine sürekli askeri yardım yapıyor. Alman hükümeti insan hakları anlaşmasına karşı ters davranmakta. Kürtler içinde bulunduğu konumdan dolayı hak vermek gerekir. Alman hükümeti göstermelik ve kirli bir tutum içerisinde. İnsan hakları anlaşmasından kaçınarak, Türkiye ve Kürdistan'da savaş yok bu nedenle Kürtlere mülteci statüsü vermeye gerek yok ibaresi ön plana çıkarılıyor.

Fizan FİDAN
Çeviri: Botan DİLSOR

Öğrenci hareketindeki gelişmeler

İlhan KASPAR

Son dönemlerde çeşitli ülkelerde iktidarları sarsan öğrenci eylemlerine tanık oluyoruz. Kapitalizmin eğitim üzerindeki sonuçlarını hedef alan, işgal, gösteri, yürüyüş ve sokak çatışmaları; dünya öğrenci gençliği arasında dalga dalga yayılarak 68 öğrenci hareketi dönemini anımsatan, 68'in devrimci öğrenci ruhunu yeniden filizlendiren bir nitelikte geliyor.

Yunanistan, Fransa, Romanya, Kenya geçen yıllarda Almanya, Güney Kore ve Macaristan. Son olarak ise, Venezuela ve Banledeş'te öğrenci gençliğin, kapitalizmin dünya çapında içine düştüğü yapısal krizi aşmak için gündeme getirdiği özelleştirme saldırılarına, eğitimin özelleştirilerek paralı hale getirilmesine, kapitalist iktidarların eğitime ayırdığı bütçenin her geçen gün küçültülmesine, farklı zaman ve nitelikte ortak talepler doğrultusunda günlerce süren eylemlilikler yaşanmıştır.

Dünyanın birçok noktasında ortak hedefler doğrultusunda gelişen öğrenci eylemleri geçici bir nitelikte değildir. Kapitalizmin aldattıcı yüzünün açığa çıkmış olması ve bugüne kadar yürütülen burjuva demogojilerinin iflas etmiş olmasının bir sonucudur.

Öğrencilerin tekelci kapitalistlerin artan baskılarına, özelleştirmeye, paralı eğitime, nükleer denemeler ve silahlanma gibi sorunlara karşı ortaya koyduğu direniş; geniş bir kitle desteğini de kazanarak günlerce devam etmiştir.

Yunanistan Üniversite Öğrencileri Birliği (EFEE)'nin önderlik ettiği onbinlerce öğrencinin, paralı eğitimi, özel üniversiteleri, eğitime ayrılan bütçenin küçültülmesini protesto eden eylemleri PASOK iktidarına zor anlar yaşatmıştır.

Fransa Öğrencileri Ulusal Birliği (UNEEF) ile Fransa Öğrencileri Ulusal Birliği-Bağımsız ve Demokratik (UNEEF-IO) gibi ilerici, demokratik öğrenci örgütleri ve komünist gençlerin ortaklaşa yönlendirdiği eylemler dünya çapında büyük bir ölçüde kamuoyunun yüksek bir desteğini almıştır. Birçok işçi sendikalarının, öğrencilerin bu eylemlerini desteklediklerini res-

men ilan etmeleri, öğretim üyeleri ve geniş kitlelerin de giderek artması Fransız hükümetinin nükleer denemeler, silahlanma ve çeşitli ekonomik-sosyal ve siyasal politikalarını hedefleyen ve toplumsal bir niteliğe bürünmesi, Fransa hükümetini köşeye sıkıştırmıştır. Alaen Juppe hükümetinin eğitimle ilgili olarak aldığı birçok kararı iptal etmek zorunda kalmıştır.

Romanya'da çeşitli öğrenci gruplarının, har(a)çların kaldırılması, parasız eğitim talepleri doğrultusunda çeşitli eylemliliklere girişmesi, Venezuela'da paralı eğitim ve ulaşım ücretlerinin arttırılması gibi sorunlar karşısında Venezuela öğrenci gençliğinin merkez üniversite kampüsünde başlayan ve kısa sürede sokaklara taşarak asker-polis kuvvetlerine karşı çatışmalara dönüşen protestolar karşısında hükümetin zamları yeniden görüşeceğini ilan etmesi ile şimdilik durağan bir süreç yaşanıyor.

Aynı dönemde Bangladeş'in en büyük merkezi kenti olan Dakka'da öğrencilerin hükümeti protesto eden ve militarist kuvvetlerle sokak çatışmalarına dönüşen öğrenci eylemleri, daha önce Almanya, Macaristan-Güney Kore gençliğinin benzer taleplerle alanlara çıkması dünya öğrenci gençliğinin belli başlı direniş ve karşı koyuş örneklerini oluşturuyor. Bugün dünyanın birçok ülkesinde gelişen öğrenci hareketi kadar, kitlesel ve sarsıcı bir nitelikte olmasa da, son dönemlerde ülkemiz üniversite ve liselerinde de har(a)çlara, paralı eğitime, 'eğitime katkı payı' adı altındaki soyguna karşı giderek ivme kazanan bir mücadele gelişiyor.

Son iki aylık dönemde, har(a)çların kaldırılması, herkese kredi hakkının tanınması ve kredilerin 10 milyona çıkartılarak bunun, enflasyon oranında her altı ayda bir yeniden düzenlenmesi, eğitimdeki özelleştirmenin bir an önce durdurulması ve okullardaki, jandarma, polis ve özel güvenlik birimlerinin çekilmesi gibi taleplerle başlatılan direnişin, birçok üniversite'ye yayılması, toplumun çeşitli kesimlerinde destek alarak, hergeçen gün gelişip kitlesel direnişe dönüşmesi, ülkemiz gençlik mücadelesindeki tikanıklığın aşılması sürecine girildiği ve önümüzdeki dönemin çok daha ciddi gelişmelere gebe olduğunun sin-

yallerini veriyor.

Dünyadaki yeni süreçle birlikte, özelleştirme furçasının ülkemizi de etkisi altına alması, en önemlisi saatte 11 milyara malolan, Kürdistan'da yıllardır yürütülen kirli savaşa, oluk oluk para akıtan sistem, ekonomik krizin, faturasını toplumun diğer katmanlarının yanısıra, eğitime ve öğrencilere çıkartmaya çalışmaktadır. Çareyi, eğitimin paralı hale getirilmesinde, eğitim kurumlarını haraç mezat, kârdan başka birşey düşünmeyen, çareyi kapitalist canavarlara havale etmekte gören sistem, hergeçen gün emekçi öğrenci gençliğin okuma hakkını elinden almaya, mevcut eğitim sistemini, YÖK eliyle MGK'ya güdümlenerek, okulları askeri kışlalara çeviren, sermayenin çıkarlarını koruyan robot kurumlarına dönüştürmek istiyor.

Son yıllarda tüm dünyada, eğitim alanında bu sorunların gündeme gelmesi, öğrenciler üzerindeki baskıların katlanarak artması, gelip geçici bir sorun değildir.

Emperyalist-kapitalist sistemlerin içine düştüğü ekonomik ve siyasal krizin bir sonucudur. Bu nedenle öğrenci gençliğin gelişen muhalefetini, eğitim alanındaki kimi akademik-demokratik taleplerle sınırlamak mümkün değildir. Kapitalizmin dünya çapında giriştiği özelleştirme saldırıları, dünyanın birçok ülkesindeki öğrenci gençliği, paralı eğitime ve kapitalist, gerici, faşist saldırılara karşı kitlesel mücadeleye sevk etmesi, öğrenci mücadelesine, siyasal bir nitelik ve sorumluluk yüklemektedir. Bu temelde dünya ve ülkemizde gelişen öğrenci hareketlerinin, toplumun diğer katmanlarının desteğini alması, öğretim üyeleri işçi ve emekçilerin karşılıklı desteği biçiminde geniş yelpazede gelişmesi, dünyada gençlik ve toplumsal mücadelenin izleyeceği rota konusunda önemli bulguları sunuyor.

Sosyalist sistemin, çeşitli sorunlar ve emperyalist dünyanın çok boyutlu yürüttüğü yıkıcı faaliyetler sonucunda çökmesi, tek kutuplu bir dünyanın oluşmasına yol açmıştır. Bunu fırsat bilen emperyalist-kapitalist sermaye, dünya emekçi halkları üzerinde, ağır bir sömürü uygulayarak dünya işçi-emekçi yığınlarını felaketin ve yıkımın eşiğine getirmiştir. Kapitalist sistemlerin, "sosyal devlet", "cennet yaşam", "yeni dünya düzeni" söylemleri kısa sürede içi boş vaatler olduğu, vu bu aldatıcı vaatlerle gençliği yeniden kazanmayı amaçladığı, bu nedenle gençliği kapitalist kültür bombardımanına tutan, onu tüketim çılgınlığına yönlendiren tekelci sermaye, gençliğe eğitimsizlik, işsizlik, sefalet ve ölümlerden başka bir şey veremeyeceği anlaşılmıştır.

Son yıllarda yaşanan üretim alanındaki teknolojik gelişmeyle, kapitalizmin içinde bulunduğu iktisadi krizi aşması beklenirken, teknolojik gelişim (otomasyon) azami kar yasası üzerine şekillenen kapitalizmi bu sefer de fazla üretim krizi ve yeni yeni açmazlara sokarak, uluslararası tekelci burjuvaziye, daha sarsı-

cı bir krizle yüzyüze getirmiştir. Çareyi bölgesel savaşları körüklemek, toplumun temel gereksinimleri olan eğitim, sağlık ve iş olanaklarını kırmakta arayan kapitalist sistem, farkında olmadan toplumun bam teline basarak, toplumsal muhalefetin kabarmasına yolaçmıştır.

Dünya işçi-emekçi halklarına ve gençliğe açlık, işsizlik, eğitimsizlik, sefalet ve toplu ölümlerden başka verecek herhangi bir yeteneğinin(!) kalmadığı açıkça anlaşılan kapitalist sisteme karşı dünyanın birçok yerinde gelişen toplumsal muhalefet, sosyalizm kavgasının gelişmesini sağlamıştır. Eski sosyalist ülkelerde ve çeşitli Avrupa ülkelerinde komünist partilerin gelişme trendi yakalaması Avrupa'nın çeşitli ülkelerini sarsan işçi eylemlerinin artması bunun sonucudur.

Dünyada bu gelişmeler yaşanırken, ülkemizde çeşitli üniversite ve liselerde son dönemlerde bir takım hareketliliklerin doğmasına karşın; öğrenci hareketinin durağanlığı büyük ölçüde devam etmektedir. Ancak dünya ve ülkemizde gündeme gelen son gelişmeler, hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını, bundan sonraki gelişmelerin toplumsal güçlerin ve öğrenci gençliğin lehine olacağını gösteriyor.

Bu süreç aynı zamanda Türk ve Kürt gençliğini bir dizi yeni görevler ve asgari politik mücadele hedeflerinin, somut ve doğru bir şekilde belirleme görevleriyle yüzyüze getiriyor. Bugün dünyanın birçok ülkesinde, boyveren öğrenci hareketine paralel bir gelişme içerisinde olmak, küçük nüveler halinde, ortaya konan devrimci öğrenci mücadelesinin, Kürt gençliğinin anadili ile eğitim hakkı gibi bir dizi ulusal demokratik istemleriyle bütünleşerek, birleşik kitlesel gelişimini ve sürekliliğini sağlamak ve uluslararası öğrenci mücadelesi ile enternasyonal dayanışmayı geliştirerek, dünya gençliğinin anti emperyalist blokunu yaratmak, dönemin temel görevi olarak önem kazanıyor.

Dünyada komünist partilerin ve devrimci-demokrat öğrenci hareketlerinin artan bir gelişme içerisine girmesi, sosyalizme karşı tek blok içerisinde olan, emperyalizme karşı komünist enternasyonal mücadeleyi ön plana çıkarıyor.

Uluslararası gençlik mücadelesi ile bir birliğin sağlanması için, öncelikle paralı eğitim, har(a)çlar vb. ekonomik-demokratik istemler ve Kürt gençliğinin bugün ertelenemez bir hakkı olan ulusal demokratik örgütlenmesi ve istemlerinin birliğini yaratmaktır. Öğrenci gençliğinin birleşik kitlesel mücadelesini sağlayarak, daha somut ve sonuç alıcı örgütlenme araçları ve eylemlilikler ile öğrenci hareketinin siyasallaşması sağlanmalıdır.

Öğrenci kitlesinin taleplerini, ustalıklı, ulusal ve toplumsal güçlerin talepleriyle bütünleştirilmelidir. Aynı zamanda ülkemiz öğrenci hareketi, giderek sertleşen bu sınıf mücadelesi ve anti emperyalist mücadele ikliminde; belirleyici, militan bir mücadele unsuru olarak yer alabilmesi için, öğrenci gençlik so-

runlarının kaynağına yönelmelidir. Öğrencilerin sorunu; yegane olarak ne paralı eğitim ve ne de eğitim sistemidir. Çünkü eğitim sistemi egemen sınıfın çıkarları doğrultusunda düzenleniyor. Bugün ülkemiz gençliğinin yüzyüze olduğu, ulusal, akademik-demokratik ve ekonomik sorunlarının tümü resmi ideoloji ve tekelci burjuvazinin ekonomik ve siyasal yönelimi sonucu oluşuyor. Türk ve Kürt öğrencilerinin yüzyüze olduğu sorunlar, doğrudan doğruya mevcut gerici burjuva sistemin dokusunda yatmaktadır.

Paralı eğitim, gerici faşist eğitim sistemi ve demokratik örgütlenme önündeki her türlü barikatın ortadan kaldırılması için sistemin parçalanarak, Kürdistan üzerindeki hakimiyetine son vermek gerekmektedir. Öğrenci hareketinin, ulusal ve sınıfsal mücadelenin militan bir bileşeni olmaktan başka bir çıkar yolu yoktur.

Aydın, üretken ve dinamik özelliğiyle öğrenci gençlik siyasi mücadelede, işçi sınıfının sosyalizm kavgasında ve Kürt halkının ulusal özgürlük savaşımında misyonuna uygun yer almak zorundadır.

Dünya ve ülkemizdeki siyasal gelişmeler, temel olgular ve mücadelenin aldığı seyir dikkate alındığında Kürdistan komünist gençliğinin bu ortamda üstlenmesi gereken görevlerin bir hayli önemli olduğu anlaşılmaktadır. Komünist gençliğin mücadelesini bu yeni gelişmeler doğrultusunda kendini aşarak yeniden üretmesi ise ayrı bir zorunluluktur.

Bugün dünyanın birçok ülkesindeki milyonlarca genç tüm heybetiyle kapitalizmi ve eğitim üzerindeki sonuçlarının karşısına dikilerek sadece bugünü değil, yarını değil, geleceği istiyor. Türk ve Kürt gençliği de dünya gençliğinin geleceği isteyen haykırışlarına kendi seslerini katarak nihai zaferi kazanmak için, mevcut koşullarda öğrenci gençliğin asgari müşterek, politik mücadele hedefleri olan şu talepler doğrultusunda hareket etmelidir:

- Akıl ve bilimin, geniş emekçi halk kitlelerinin çıkarları doğrultusunda, emekçi gençliğin edinmesini önleyerek, bilgiyi metalaştırıp, sadece sermayenin çıkarlarına hizmet eder hale dönüştüren ırkçı-gerici eğitim sistemini pekiştiren YÖK'ün derhal lağvedilerek, yerine; akıl ve bilimi, halk yığınlarının çıkarları temelinde şekillenmesini sağlayacak olan, çağdaş, katılımcı, bilimsel, demokratik ve özgür bir eğitim sisteminin yaratılması,

- Ulusal değerlerimiz olan ve ulusumuzun özgür ve çağdaş uluslar düzeyine yükselmesini sağlayacak; tarih, dil, folklor, sanat, müzik, edebiyat gibi kültürel değerlerimizin geliştirilerek, özgürce kullanımı için gereken düzenlemelerin acilen yapılması. Anadilde eğitim hakkının Kürt gençliğine de tanınması.

-Üniversite ve liselerde jandarma, polis, MIT, özel güvenlik birimleri gibi militarist güçlerin denetim ve baskısına son verilmeli, öğrenci kitlesi içerisinde polis-idare koordinasyonu yürütülen ajanlaştırmaların derhal kaldırılması.

- Tam bir laik eğitim sisteminin yaratılması. Okul-

larda geliştirilen çağdışı, karanlık, dini eğitim ve kadrolaşmaya son verilmesi. Normal liseler sayısına ulaşan resmi-özel Imam Hatip Liselerinin bilimsel eğitimi esas alan eğitim müfredatıyla yeniden şekillendirilmesi. Zorunlu din dersinin kaldırılması.

- "Eğitime katkı payı" adı altında alınan haraçların ve öğrenci harçlarının kaldırılması, kredi hakkının herkese eşit tanınması ve bu kredilerin enflasyon oranına göre arttırılması. 'Eğitim hakkı'nı sadece parası olan bir avuç "ayrıcalıklı" insana tanıyan paralı eğitim sisteminin kaldırılması, eğitimdeki özelleştirmenin durdurulması.

-ÖSYS sınavlarında, Kürdistan gençliğinin, savaş nedeniyle derineleşen eğitim sistemindeki tıkanıklık, öğretmen açığı ve yetersiz araç-gereç-okul gibi fiziki eşitsizliğin dikkate alınarak bölgelere göre ayarlanmış, rasyonel bir puan sistemine geçilerek; eşit eğitim fırsatının yaratılması.

-Resmi, özel üniversite ve liselere kalifiye ucuz iş gücü, körpe sömürü rezervi ve kimi karanlık güçlerin, siyasal örgütlenmelerine hizmet etmesi temelinde yaklaşan, tekellerin ve karanlık çevrelerin okullarla olan her türlü bağlarının kesilmesi.

-Yeterli ve yaşanabilir öğrenci yurtlarının yapılması; yurttaki yasakçı, askeri kışla yönetmenliğinin kaldırılarak, yerine katılımcı, çağdaş normlara uygun yurt yönetmenliğinin oluşturulması.

-Kürdistan'da yıllardır yürütülen haksız savaş ve silahlanmaya ayrılan bütçe; eğitim ve öğretime ayrılan payın kat be kat fazlası olduğu silahlanmaya ayrılan her kuruşun gençliğe tekrar mermi olarak geri döndüğü dikkate alınarak, devletin eğitim ve öğrenime ayırdığı payın arttırılması. Silahlanma ve Kürdistan'daki savaşa biran önce son verilmesi.

-Üniversite ve liselerde, dayak, aşağılama, ayrımcılığa, ders ve sınıf geçme notunun öğrenciler üzerinde tehdit aracı olarak kullanılmasına ve benzer çağdışı, insan onurunu zedeleyen yöntemlere son verilmesi.

-Öğrencilerin ulusal, akademik, demokratik ve siyasi hakları için özgürce örgütlenmelerine imkan tanınması. Öğrencilerin seçeceği öğrenci temsilcilerinin; üniversite, lise ve yurttaki yönetimde söz ve karar hakkına sahip olması.

-Okul ve öğrenci yurtlarında yapılan operasyonlara, arama ve taramalara son verilmesi, en ufak bir olayda polisin öğrencileri gözaltına alarak işkenceden geçirilmesine son verilmesi.

-Türk-islam sentezine, dünya insanlık ve ülke tarihini çarpıtan, inkarcı, milliyetçi, şoven resmi ideolojiye son verilmesi. Ayrıca her geçen gün daha ağır, ekonomik ve siyasi saldırılara uğrayan, öğrenci gençliğin doğal bağdaşıklığı, kader birliği içerisinde olan eğitim emekçilerinin yürüttüğü haklı ve demokratik istemleri, grevli-toplu iş sözleşmeli sendikal örgütlenme mücadelesi, öğrenci gençliğin temel demokratik mücadele hedefleri arasında yer almalıdır.

Latin Amerika'nın Bağımsızlık Savaşçısı:

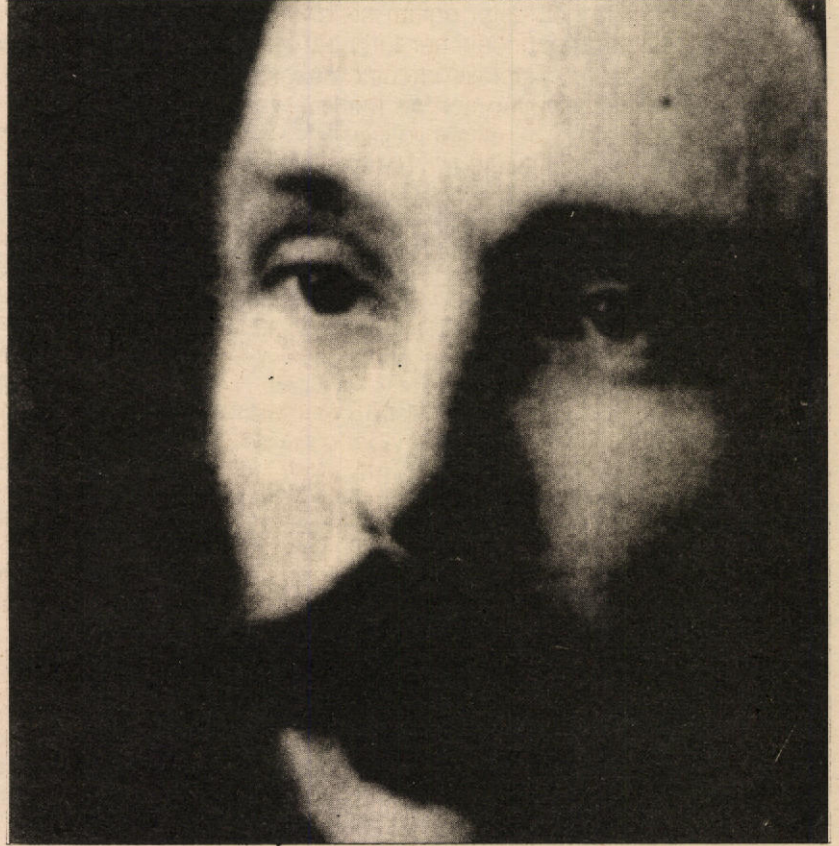
jose marti

kübalı yurtsever şair ve yazarı Marti, İspanya'ya karşı bağımsızlık savaşının simgesi oldu. Ölümü de savaş meydanında oldu. Marti'nin hayatını adadığı Küba'nın bağımsızlığı ölümünden yedi yıl sonra gerçekleşti.

1853'te Havna'da doğan Jose Marti, ilk şiirlerini 15 yaşında yayımladıktan sonra, 16 yaşında "La Patria Libre" gazetesini kurdu. 1868'de Küba'da patlak veren devrimci ayaklanmada yurtseverlerin saflarında yer aldığı gerekçesiyle 6 ay kürek cezasına çarptırıldı. Jose Marti bu aradan sonra 1871'de İspanya'ya sürüldü. Öğrenimine ve yazılarına orada devam etti. 1878'de Küba'ya döndükten sonra siyasal etkinliklerinden dolayı 1879'de yeniden İspanya'ya sürüldü. Oradan Fransa'ya ve New York'a geçti.

Sürgün yıllarında mücadelesini, gazete makaleleri, şiirleri ve denemeleri aracılığıyla sürdürdü. Buenos Aires'te yayımlanan La Nacion" adlı gazetede ki köşe yazıları, ününü bütün Latin Amerika'ya yaydı. 1878-1882 yılları arasında yazdığı ve "Versos Libres"te yer alan özgürlük şiirlerinde derin bir duyarlılığı ve özgün bir şiir anlayışını yansıttı.

Birçok eleştirmence İspanyol-Amerikan edebiyatına en büyük katkısı olarak nitelenen denemeleri, İspanyol düz yazısına birçok yenilik getirdiği gibi, Amerika ve

Jose Marti uzun yıllar mücadele içinde yer almış devrimci bir sanatçıydı.

uluslararası yakınlaşmaya da hizmet etti. Aynı dönemde bağımsızlık hareketini örgütlemeyi amaçlayan Küba Devrimci Partisi'nin kuruluşunda yer alan Jose Marti, başkan olarak anılmayı reddettiği için, 1892'de aynı konuma denk düşmek üzere "delegado" (temsilci) seçildi.

Harekat merkezi olarak kurulduğu New York kentinde silahlı bir güçle Küba'ya geçerek ayaklanmayı başlatma hazırlıklarına girişti. Kübalı devrimci önder Maximo Gomez ve başka yurtseverlerle birlikte 31 Ocak 1895'te yola çıkarak 11 Nisan'da Küba'ya

vardı. Bir ay sonra Küba'nın doğusunda Oriente ilinin Dos Rios düzlüklerinde yapılan çarpışmada öldü. Jose Marti'nin bütün hayatını adadığı Küba'nın bağımsızlığı ölümünden 7 yıl sonra gerçekleşti. İspanya'ya karşı bağımsızlık mücadelesinin simgesi olan yurtsever, şair ve deneme yazarı Jose Marti'nin adı davasına bağlılığıyla, bütün Latin Amerika'da kurtuluş hareketleriyle eşanamlı hale geldi. Edebiyat alanında da özgün bir üslup taşıyan yazıları, özgür ve birleşik bir Amerika temasını işlediği, yalın ve içten şiirleriyle seçkin bir yer edindi...

Dersên zimanê kurdî

SADECE konuşulan, ama yazılmayan bir dilin gelişimi mümkün olamaz. Kuşkusuz Kürtçeyi ilk kez bir yazı dili olarak kullanıyor değiliz. Kürtçe yüzyıllardan beri yazıldı, yazılıyor. Biz de kendi cephemizden, Kürtçenin yazı dili olarak öğrenilmesine katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Sunduğumuz çalışma (ki, herhangi bir kaynaktan aktarma olmayıp, özgün çalışmadır) bu amaca ilk adım sayılmalıdır. Koşullarımızın dolayısıyla, Kürtçe dil derslerimizin Türkçe izahlı olarak verilmesinin en geniş kesimlere hitap etme aracımıza uygun düşeceğine inanıyoruz.

ALFABEYA KURDÎ

Kürtler arasında halen, Arap, Kiril ve Latin olmak üzere üç çeşit alfebe kullanılmaktadır. İran ve Irak Kürtleri Arap Alfabesi'ni, Sovyet Kürtleri Kiril Alfabesi'ni, Türkiye ve Suriye Kürtleri ise Latin Alfabesi'ni kullanmaktadırlar. Kürt dili fonetiğine en uygun olanın Latin Alfabesi olduğunu vurgulamak gerekiyor. Alfabe seçiminde özgür bırakılırlarsa, Sovyet, İran ve Irak Kürtlerinin de, Latin Alfabesi'ne geçeceklerinden kuşku duymuyoruz. Bu yöndeki eğilimleri dilbilimciler tarafından bilinmekte. Gelecekte Kürtçe yazı tekniğinin, ancak Latin Alfabesi'yle mümkün olabileceğine inanmak için her türlü gerekçemiz var. O yüzden derslerimizde Latin Alfabesi'ni kullanacağız. Kürtçe orijinal fonetiğinde 31 ana ses unsuru vardır. Kürtçe alfabeye bu sesleri temsilen 31 harften oluşmaktadır. Halk arasındaki ses fazlalığı ise, Kürtçe'ye girmiş yabancı kelimelerden kaynaklanmaktadır.

Kürtçe alfabedeki harfler:

Büyük:

A B C Ç D E Ê F G H Î J K L M N O Ö P Q S Ş
T U Ü V X Y Z

Küçük:

a b c d e ê f g h î j k l m n o ö p q r s ş t u ü v x y z

Bu harflerden sekizi seslidir. (a e j i o u ü)

Harflerin okunuşu:

a: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: Adar (Mart), agir (Ateş), al (Bayrak)...

b: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: bager (Firtına), bajar (Şehir), balafîr (Uçak)...

c: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: çar (dört), çeleng (zarif, hoş), çewt (yanlış, zıt)...

d: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: dest (El), daring (Madde), daristan (Ormaın)...

e: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: enî (Alın), ewle (güvenilir), endam (Organ, üye)...

ê: Bu ses Türkçe'de yoktur. Ê ile-l arası bir ses tekabül eder.

Örnek: êvar (Akşam), êzing (Odu), êdî (Artık, bundan böyle)...

f: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: ferhêng (Sözlük), ferman (Buyruk), fort (Övgü)...

g: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: garis (Mısır, darı), gel (Halk, kitle), gelek (çok, fazla)...

h: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: hesp (At), hesin (Demir), hêk (Yumurta)...

i: Türkçe'deki gibi okunur. Kürtçe'de bu sesle başlayan kelime yoktur. Kelime içinde bulunur.

Örnek: bivir (Kazma), birek (Testere), bidizî (Gizlice, saklı)...

î: Türkçe'deki 'i' gibi okunur.

Örnek: în (Cuma), isot (Biber), iro (Bugün)...

j: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: jan (Hastalık, acı), jîn (Yaşam), jin (Kadın)...

k: Bu sesin vurgulu ve vurgusuz olmak üzere iki tonu vardır.

Vurgusuzu Türkçe'deki gibidir.

Örnek: kar (Çalışma), kartol (Patates), ker (Eşek)...

Örnek: (Vurgulu): ker (Sağır), keç (Kız), ka (Samian)...

l: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: lepik (Eldiven), lîz (Rol), lom (Kabahat)...

m: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: mar (Yılan), meh (Ay), mêvan (Misfari)...

n: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: na (Hayır), nan (Ekmek), newroz (Yenigün)...

o: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: ol (Din), otêl (Otel), oni (Kiriş, direk)...

p: Bu harfin vurgulu ve vurgusuz olmak üzere iki tonu vardır. Vurgusuzu Türkçe'deki gibidir.

Örnek: parastin (Savunma), parsek (Dilenci), pesn (Övgü, methiye)...

Örnek: (Vurgulu): pîr (Kat), pîvaz (Soğan), penîr (Peynir)...

q: Türkçe'de yoktur, Genizden çıkan 'k' harfi ile seslendirilir.

Örnek: qenc (İyi), qor (Sıra, dizi), qewîn (Dayanıklı, sağlam)...

r: İki tonu vardır. Vurgulu olan Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: rast (Doğru), raman (Fikir, düşünce), reben (talihsiz, zavallı)...

Örnek: (Vurgusuz): beran (Koç), baran (Yağmur), dereng (Geç)

s: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: şil (Yaş, ıslak), şeh (Tarak), şop (İz, belirti)...

t: Bu harfin vurgulu ve vurgusuz olmak üzere iki tonu vardır. Vurgusuzu Türkçe'deki gibidir.

Örnek: talan (Talan), tax (Semt), Tebax (Ağustos)

Vurgulu tonda dilin ucu üst damağa değiştirilerek seslendirilir.

Örnek: ta (İplik), tam (Lezzet, tad), tarî (Karanlık)

u: Bu ses Türkçe'de yoktur. Türkçe'deki ö-u arası bir sese tekabül eder. Bu sesle başlayan kelime yoktur.

Örnek: kur (Oğul, evlat), Kurd (Kürt), qunc (Köşe)...

û: Türkçe'deki 'u' gibi okunur. Kürtçe'de bu sesle başlayan kelime yoktur. Kelime içerisinde geçer.

Örnek: dûr (Uzak), kûr (Derin), bûn (Olmak)...

v: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: vaca (Ters), veğer (Dönüş), vên (İrade)...

w: Türkçe'de yoktur. Dişler dudağa değiştirilmeden çıkarılacak 'v' gibi seslendirilir.

Örnek: welat (Ülke), weris (Halat), winda (kayıp)...

x: Türkçe'de yoktur.

Örnek: xanî (Ev), xal (Dayı), xort (Delikanlı)...

y: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: yek (Bir), yekşem (Pazar günü), yekemin (Birinci)...

z: Türkçe'deki gibi okunur.

Örnek: zêr (Altın), zer (Sarı), zîv (Gümüş)...

Not: Ayrıca Kürtçe'de iki harften oluşan ama tek ses veren bir diftong vardır: x,w

Örnek: xweş (Hoş, güzel), xwarin (Yemek), xwestin (İstemek)...

İnanç, kararlılık ve zorluklarımız

Rêheval dergisinin ilk sayısını okuduğumda gözüme çarpan ilk noktalardan ikisi üzerinde durmak istiyorum. Birincisi; Kürdistan komünist gençliğinin kararlılığı ve sağlam inancı; ikincisi ise olanak darlığı. Birincisi olumlu diğeri olumsuz bu iki konu birbirine karşı iki güreşçi gibi. Dergi kapağının iç tarafında, "Sunu..."da, "Hiç şüphesiz önümüzdeki süreç faşist katillerin proletarya önünde hesap verecekleri, komünizmin atılım ve zafer yılları olacaktır" cümlesini okurken kararlılığın ve inancın mesajını alıyorum. Ama aynı yazıda derginin ilk sayısının "...son derece sınırlı olanaklarla kısa bir süreyi kapsayan çalışmalarla..." çıkarıldığını okuyorum.

Günümüzde ileriye doğru niteliksel bir toplumsal sıçramayı yapabilecek, kapitalist sistemin kabuğuna sığmayacak bir muhalefeti örgütleyebilecek yegâne güç komünistlerin gücüdür, komünist stratejisidir. "Gelecek gençliğindir" denirken artık vurgulamak gerekiyor ki; gelecek komünist gençliğindir.

Sözü edilen "gelecek" sadece zaman değilse "gelecek" zamanla birlikte yeni olan toplumsal sistem, sosyalizmde vurgulanıyorsa bunun sahibi herhangi bir gençlik değil, sadece ve sadece komünist gençliktir. Yine vurgulamakta yarar vardır ki sosyalizmden başka özgür bir gelecek yoktur.

Bu "geleceği" var ve vaad edecek tek birileri vardır, onlarda komünistlerdir. İşte bu anlamda Rêheval çalışanlarının ve okuyucularının kararlılığı ve inancı Kürdistan için, Kürdistanlıların geleceği için oldukça önemlidir. Bu kararlılık bir iddianın, bir inancın verdiği kararlılıktır; ulusal ve sınıfsal kurtuluşa olan inancın, sosyalizm iddiasının kararlılığıdır.

Rêheval yolcularının kendi kimlikleri (komünist gençlik kimliği) ile ve kendi amaçları ve çıkarları (ulusal ve sınıfsal kurtuluş) için mücadelede komünist gençlik bayrağını ülkemizde yükseltmeleri, Kürdistan topraklarındaki komünist yayın alanında Newroz'dan sonra selamlanması gereken ikinci önemli bir adımdır. Kürdistan'da komünist inanca sahip olan tüm gençliğin düşüncelerini yoğunlaştıracakları tek dergidir, Rêheval.

Bu Kürdistan'da komünizm düşüncesini savunan tüm gençlerin algılamaları gereken bir noktadır. Eğer gerçek kurtuluşun komünizmde olduğuna inanılıyorsa, insanların komünist kimlik taşımaları, komünist kimlikleri ile mücadele etmeleri gerekiyor. Savunulan sistemin/komünizmin tohumlarını başka bir kimlik ile ekmek mümkün değildir. Kendi kimliği ile değilse, başka kimlikle ekinin kendisi için değil de başkası için mücadele ettiğini ve ekinin başkaları tarafından biçileceğini açıkça belirtmek ve kabul etmek gerekiyor.

Olanakların zayıflığı, sadece Rêheval yolcularının değil, sınıfsız/ sömürsüz bir yaşam kavgaşı veren herkesin, tüm komünistlerin karşılaştığı bir sorun. Ülkemiz insanının oldukça geri eğitim düzeyi, egemen ulusun yüzyıllardır uyguladığı asimilasyon ve inkar politikasının yarattığı tahribatlar, halkımızın içerisinde bulunduğu korkunç yoksulluk ve geçim derdi ile daha sayılabilecek bir çok etmenin sonucu ortaya çıkan bir çoraklık söz konusu. Çorak topraklar üzerinde insanlık idealinin en güzel tohumlarını, komünist düşünceleri yaymak elbette güç olacaktır.

Olanaksızlıklar kadar, belki de ondan daha fazla önemli olan diğer bir engel de TC devletinin ilerici, yurtsever basın üzerinde estirdiği terördür. Bu terör, yayının başlamasından tutun da, para ve hapis cezalarına kadar, gazetecilerin caddelerde kurşunlanmasına veya işkencehaneler-

de yok edilmesine kadar, akla hayale gelebilecek hertürlü engel ve imha politikasıdır.

Kürdistan'da komünizm tohumlarının ekilmesinde gençlik alanında İLK olan Rêheval'i ve yolcularını (hazırlayanlarını, yazarlarını, okurlarını ve tüm destekçilerini) sevgi ve coşkuyla kutlarken, "komünistim" diyen Kürdistan'lı her gencin Rêheval'e omuz vermesi gerektiğini, orada saf tutmasının gerektiğini de önemle belirtmek istiyorum. Komünistlerin "atılım ve zafer" inancıyla yola çıkan Rêheval, komünist hêvallerin Kürdistan'daki adresidir, gerçek kimliğidir. Bütün zorluklara ve engellere inat bu kimliğin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi Kürdistan gençliğinin önünden duran vazgeçilmez bir görevdir.

Sadık KOLUSARI
ALMANYA

Sosyalist Gençliğin Sesi Rêheval'e Merhaba!

Devrimci, sosyalist, yurtsever gençliğin sesi olan Rêheval dergisi çalışanları; Kürdistan'da yurtsever sosyalist bir gençliğin yetiştirilmesinde, büyük bir adım atacak olan, Rêheval dergisinin, geleceğin sesi olması umuduyla yayın hayatında başarılar dilerim.

Faşist TC devletinin ve işbirlikçilerinin, Kürdistan üzerinde uygulamış oldukları sistemli, asimilasyoncu sindirme politikaları, yoğun baskı, işkence, faili belli cinayetler, köy yakma yıldırma ve göçe zorlama olayları yaşam mücadelesi vermekte olan halkın adeta kaderi haline getirilmek istenmektedir.

Ancak devrimci yurtsever halk ve gençlik vermiş olduğu özgürlük mücadelesinde, adeta faşist, militarist güçlerin politikalarını, safsatalarını boşa çıkarmada tarih yazmasına büyük bir mücadele örneği gösteriyor.

İşte böyle bir dönemde yayın hayatına başlayan Rêheval, devrimci yurtsever ve sosyalist bir yaklaşımla Kürdistan gençliğine ışık tutacağına, sosyalist gençlerin bilgi, birikim ve tarih kaynağı olacağına inancım tamdır. Yurtsever-sosyalist gençliğin sesi olan Rêheval'in yüklendiği bu ağır sorunun üstesinde sorumluluk duygusu ve yurtseverlik anlayışıyla geleceğinden kuşquamuz yoktur.

Gençliğin üstlenmiş olduğu ulusal özgürlük mücadelesindeki başarıyı, toplumsal mücadele ile bütünleştirip, ideolojik ve örgütsel sorunlara bilimsel yaklaşımlar sunma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Gençlik cephesine baktığımız zaman, sadece ulusal özgürlük mücadelesinin sosyalizm mücadelesi olduğu düşüncesi hakim olmuştur. Bu çıkmazı Rêheval dergisinin, Marksist-Leninist öğretileriyle katkı sunmasına ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacı gidermek, sosyalistlerin izleyeceği, kararlı, tutarlı, sorumlu, aydınlatıcı, yönlendirici mücadele ruhu ve dinamizm ile aşmak mümkündür.

Ey! kahpe faşizmin sahtekar savunucuları ve işbirlikçileri!

Gençlik sizlerin kurmuş olduğu tuzak ve barikatları yıkarak, sizleri dökmüş olduğunuz kan gölünde boğacaktır. Çünkü bizler gençliğimize güveniyoruz. Geleceğin gençliğini yaratıyoruz. Bu gençlik ki, düşünen, araştıran, sorgulayan, savaştan gerektiğinde halkı ve vatani için canını seve seve feda eden büyük bir yurtseverlik anlayışı içerisinde bilimsel sosyalizmi rehber edinen devrimci karaktere sahiptir.

Rêheval dergisinin Kürdistan gençliğinin sesi olması dileğiyle yayın hayatınızda ve mücadele anlayışınızda başarılar dilerim.

Azad BARAN
Adıyaman

BULMACA

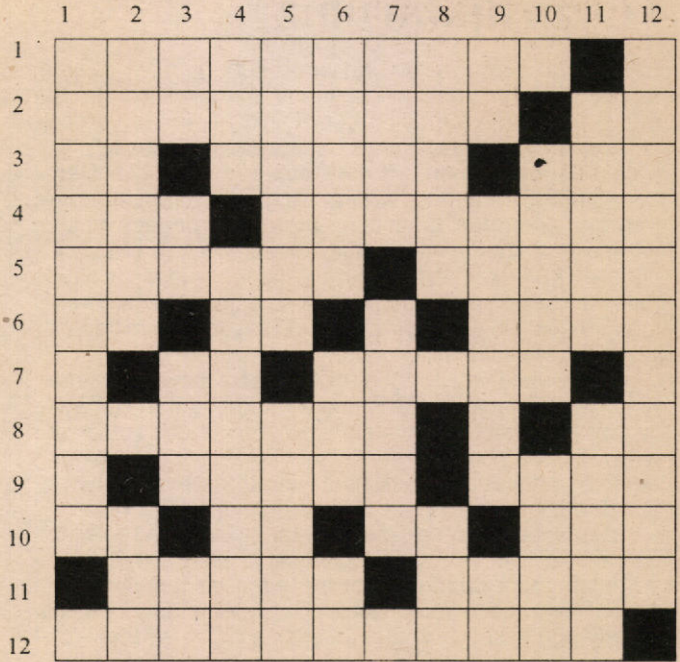
Hazırlayan: Hüseyin SU

● SOLDAN SAĞA ●

1- Zerdüşt dini inancında dünyayı oluşturan ateş, metal, toprak, su ve bitki gibi beş unsura sahip olduğuna inanılan tanrı, 2- Yahudilerin savunduğu inanç-Baryum'un simgesi, 3- Doktor (kısaltma)-(...) Çetin) 1992'de kontrollerin katlettiği HEP Silvan üyesi-Hindistan'da bir mezhep, 4- Kürtçe'de kin-Efsane ile uğraşan bilim, 5- Kürdistan'da Maraş bölgesinde bir dağ-Bir içki türü, 6- Long Play (kısaltma)-Tirki sipi-Yazılı belgeleri bir yerden başka bir yere anında ileten araç, 7- Tirkî heyâ (Abdülsemal...) 1992'de kontralarca katledilen HEP Antep il başkanı, 8- Kürtçe'de fihrîst-Neteweyî Yekgirtû (kısaltma), 9-Tirkî pirajmariya-Tirkî argiştî, 10-Anadolu Ajansı (kısaltma)- Tirkî, sis-İskambilde bir kağıt-Kalsiyum, 11- (...Arafat) FKÖ lideri-(Harbi...) Diyarbakır'da kontralarca kaçırılıp 20 Ocak 1992'de öldürülen HEP Muş yöneticisi, 12- "İdam Gecesi Anıları" adlı kitabın yazarı,

● YUKARIDAN AŞAĞIYA ●

1-18. yüzyılın sosyolojik görüşünün oluşmasında etkili olan ve aralarında Voltaire, Rousseau, Goethe vb. bulunduğu ve desteklediği sosyo-politik bir eğilim, 2- Tirkî xernüf, xurnik-Avuç içi, 3- Sızlanma belirten bir ünlem-Türkiye'nin plaka imi-Kürtçe'de su rengi-Kürtçe'de kırmızı çiçekli bir bitki, 4- Slavlara verilen ad-Kürtçe'de testere balığı, 5- Tirkî görî kirin-Tenis aleti, 6- Yüz hareketleri-Kürtçe'de ayakkabı-'Araç'ın sessizleri, 7- Tirkî hacet-Tirkî beş, 8- Kürtçe'de tekme, Tirkî tûal, 9- Dakika (kısaltma)-Kürtçe'de hamam kesesi-Kürtçe'de "evet", 10- Tirkî kolan-Manganez, 11- Kürtçe'de yabancı-Tirkî binkol, 12- 1992 yılında gözaltında sistemin işkenceyle öldürdüğü HEP Dargeçit yöneticisi.

Geçen ayın çözümü

1	K	A	R	A	F	A	K	I	O	G	L	L		
2	A	D	I	Y	A	N	L	T	A	M				
3	L	A	V	A	N	T	A	U	M	R	E			
4	I	N	I	T	E	M	E	Z	J	I	D			
5	M	I	M	A	N	E	K	N	A					
6	A	G	A	Z	D	E	R	A	B	E				
7	S	T	A	T	I	K	N	I	K	A	R			
8	T	N	Y	P	E	Z	L	E						
9	K	E	L	E	B	E	K	A	R					
10	H	E	R	I	A	Ç	A	B	L	A				
11	E	W	R	A	K	A	M	O	N					
12	S	E	V	A	B	I	N	I	E	R	D	I		

**FİLİSTİN
İŞÇİ
HAREKETİ**
OKURA!

Geçen sayımızda yayımlanan bulmacanın cevaplarını doğru çözen ilk on okura Pelësor Yayınları'na ait 'Kadro ve Gelecek' isimli kitabı adreslerine postaladık. Okuyucuların bu yoğun ilgisine teşekkür ederiz.

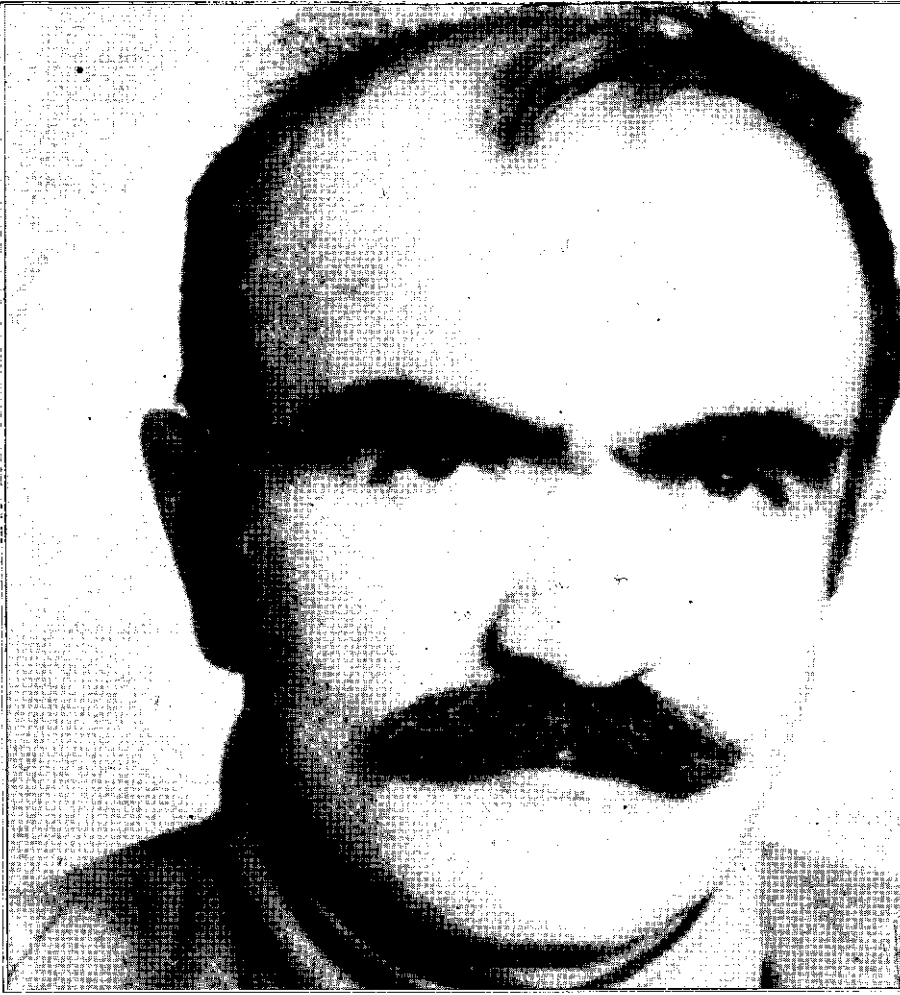
Filistin İşçi Hareketi:

"Bu kitap, içerdiği konular ve bilgiler itibarıyla, Filistin halkının genel mücadelesini yansıttığı gibi özellikle de Filistinli işçilerin mücadelesini yansıtmaktadır. Bu kitabın okunmasını gerekli kılan, yararını ve önemini arttıran iki gerçek vardır:

Birincisi; işgalin ve sömürgeciliğin taşıdığı zulme karşı Filistin İşçi Sınıfı Mücadelesi her zaman ayaklanmanın, direnmenin ve devrimin ana kaynağını oluşturmuştur.

İkincisi; kitap bu zamanda çıkarken, Filistin'deki işçi sınıfı kimliğini ve kişiliğini kanıtlamakta ve İsrail işgaline karşı mücadelesini kökselleştirmektedir..."

Filistin İşçi Hareketi/ 312 syf. / Pelësor Yayınları/ Filistin Araştırmak Merkezi

*Varılacak yere
kan içinde
varılacaktı!..
Ve Zafer!
Affetmeyecek
kadar
hırçınlaşıyordu!
Tırnak tırnak
koparacaktı
EMEK
ORDUSUNU
SERMAYEDEN...*

Akdeniz: TİP, THKO, THKO-MB, TKEP, KKP örgütlenmelerinde aktif faaliyet yürüttü.

AKDENİZ yoldaş yaşıyor!

Mustafa Akdeniz'i 2 Şubat 1989'da yitirdik. Mücadele arkadaşlarının büyük sevgi ve saygı duyduğu Akdeniz yoldaş, yoksul bir Kürt ailesinin çocuğu olarak Malatyanın Yeşilyurt ilçesinin Aşağı Kilise köyünde doğdu. 1960 yıllarında şeker fabrikasında ve Sümerbank'ta işçi olarak çalıştı.

1965'lerde Malatya TİP örgütlenmesinde yer aldı. 1970'lerde THKO önderleri Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının Malatya'daki mücadele ve örgütlenmelerinde Akdeniz yoldaşı yine mücadele içinde büyük işler yaparken görüyoruz. THKO'nun 1971'de yediği darbenin ardından 1972 askerî operasyonu ile Akdeniz yoldaş da yakalanır ve 3. THKO davasında idamla yargılanır.

1974 yılında gerçekleşen afla birlikte 1975 yılı sonunda cezaevinde çıkar. Malatya'da TC'nin kara listesine alınır. Hiçbir fabrika ve işyerinde Akdeniz yoldaşa iş verilmez. Ama o hep işçilerin ve işçi örgütlenmelerinin içindedir.

TC'nin nefretine karşı Akdeniz yoldaşı, Malatya-

nın emekçi halkı büyük bir sevgi ve saygıyla karşılamaktaydı. İşte Akdeniz yoldaş 25 Haziran 1978 Belediye başkanlığı seçiminde sosyalist bağımsız aday olmuştu. Faşist yönetime meydan okuyan Akdeniz'in seçimdeki tavrı devrimcilere güç vermiş, bu gücü anlayan devlet seçimleri iptal etmiştir.

12 Eylül 1980'de, Kürdistan'ın her yerinde olduğu gibi Malatya'da da büyük bir baskı uygulanmıştır. Malatya'daki devrimciler içerisinde Akdeniz yoldaş da defalarca işkence tezgahlarında geçirdi.

Kürdistan Komünist Partisi (KKP) operasyonlarında çeşitli kez gözaltına alınan Akdeniz yoldaş, ülkesini terketmedi, direndi. Malatya ve civar köylerinde gençliğin büyük destekçisi oldu gençliğin sevgisini kazandı. Direniş sembolü oldu. Asimilasyon amacıyla oluşturulan Ömek köyünde, köylülerin ısrarı üzerine yıllarca muhtarlık yaptı. İşkencenin yarattığı tahribatlar sonucu 1989 yılının Şubat ayında yaşama veda etti. O, "yolumuz direnişçilerin yoludur" şiarını halkımızın yüreklerine kazıyarak kavgada ölümsüzleşti.

**Biz bu resmi
çekmiştik!**

*Fiyatı: 75.000 TL
Yurtdışı: 6 DM*